

Publications prof. dr. W.T.M. (Willem) Frijhoff

BOOKS AND OTHER SEPARATE PUBLICATIONS

- Catalogus van drukken vóór het jaar 1551 aanwezig op het Theologicum "Rijsenburg" te Driebergen. Pro manuscripto vermenigvuldigd, maart 1966, ongenummerde blz. (185 signaturen). [Copy in UB Utrecht, afdeling ZKW].
- École et société dans la France d'Ancien Régime. Quatre exemples: Auch, Avallon, Condom et Gisors (with Dominique Julia). (Paris: Librairie Armand Colin, 1975) 120 p., ill. [Cahiers des Annales, 35]. / Short version: "Réseau des collèges et recrutement scolaire dans la France de l'Ancien Régime, d'après quelques exemples", Roczniki Humanistyczne (Lublin), vol. 25, n° 2 (1977), pp. 303-321.
- Prophètes et sorciers dans les Pays-Bas aux XVIIe et XVIIIe siècles (with Marie-Sylvie Dupont-Bouchat & Robert Muchembled; preface by Jean Delumeau). (Paris: Hachette-Littérature, 1978) 366 p., ill. [Le temps et les hommes]. In this volume: "Prophétie et société dans les Provinces-Unies aux XVIIe et XVIIIe siècles", pp. 263-362.
- La Société néerlandaise et ses gradués, 1575-1814. Une recherche sérielle sur le statut des intellectuels à partir des registres universitaires (Amsterdam & Maarssen: APA-Holland University Press, 1981) XVIII+423 p., ill. (PhD. dissertation at the Catholic University of Tilburg, 1981) [Prins Bernhard Fonds Prijs].
- Cultuur, mentaliteit: illusies van elites? Rede uitgesproken bij de openbare aanvaarding van het ambt van gewoon hoogleraar in de maatschappijgeschiedenis, in het bijzonder de culturele en mentale aspecten van pre-industriële samenlevingen, aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam, op donderdag 3 mei 1984 (Nijmegen: SUN, 1984) II+45 p. (Inaugural lecture).
- La culture populaire: un malentendu? Réflexions à partir du cas néerlandais (Liège: Université de Liège, Faculté de philosophie et de lettres, section d'histoire, 1984) 22 p. (coll. Faculté ouverte: l'histoire aujourd'hui).
- L'intellectuel néerlandais à l'époque moderne: citoyen de deux Républiques (Liège: Université de Liège, Faculté de philosophie et de lettres, section d'histoire, 1985) 22 p. (coll. Faculté ouverte: l'histoire aujourd'hui, n° B 23).
- Keuzepatronen van de universiteit in historisch perspectief (Rotterdam: Erasmus Universiteit, 1987) 40 p., ill. [Preface by A.H.G. Rinnooy Kan].
- 'Vryheid of de dood'. La Révolution française vue des Pays-Bas 1789-1798 (with Ruud Rottier & Margot Jongedijk; preface by Jean Vidal). (Amsterdam: Annonce Press / Maison Descartes, 1989) 88 p., ill. (Bilingual French/Dutch edition).
- Ordelijk vergeten. Het museum als geheugen van de gemeenschap. [Pref. by J.M.W.C. Schatorjé; Goltziuslezing, 1] (Venlo: Goltziusmuseum, 1992) 27 p. ISBN 90-73363-04-7.
- Musea waarvoor: Eigen of Vreemd? Lezing gehouden op 19 november 1993 in het Provinciehuis te 's-Hertogenbosch bij gelegenheid van de uitreiking van de derde 'Museumpenning Noord-Brabant' (Tilburg: Vereniging van Musea in Brabant, 1994) 31 p.
- Wegen van Evert Willemsz. Een Hollands weeskind op zoek naar zichzelf, 1607-1647 (Nijmegen: SUN, 1995) 928 p., ill. ISBN 90-6148-402-1. [selected for 'Le Choix des Annales']
- Eigenzinnig Nederland: Het verleden in de toekomst van een cultuurnatie [NWO-OKW Voorjaarslezing 1996] (The Hague: NWO, 1996) 27 p.
- Volkskunde en cultuurwetenschap: de ups en downs van een dialoog [KNAW, Mededelingen van de afd. Letterkunde, NR 60, 3, pp. 89-143] (Amsterdam: KNAW, 1997) 60 p. ISBN 90-6984-182-7.
- Heiligen, idolen, iconen. [Inaugural lecture, Vrije Universiteit Amsterdam, 28 May, 1998] (Nijmegen: SUN, 1998), 96 pp., ill. ISBN 90-6168-641-5.
- 1650: Bevochten eendracht [Met Marijke Spies; onder medewerking van Wiep van Bunge en Natascha Veldhorst] [Nederlandse cultuur in Europese context] (Den Haag: Sdu Uitgevers, 1999), 704 p., ill., karten. ISBN 90-12-08721-3. / Tweede druk: 2000. / Online resource: Leiden: DBNL, 2008. URL: www.dbnl.org/tekst/frij005bevo01_01/

- Willem van Oranjelezing 2000: (Inter)nationalisme. [Met F. Bolkestein. Woord vooraf, by H.M.C.M. van Oorschoot] (s.l.n.d. [Delft: Gemeente Delft, 2000]), 50 p., ill. No ISBN. In this volume: "Natie, vaderland en daarbuiten. Over vaderlandgevoel en internationalisme ten tijde van Willem van Oranje", pp. 5-33. / Herdrukt in: Willem van Oranjelezing Delft. Lustrumuitgave 2003 (Delft: Gemeentearchief Delft, 2003), pp. 47-73. ISBN 90-805654-5-8.
- Embodied belief. Ten essays on religious culture in Dutch history. [ReLiC: Studies in Dutch religious history, ed. by Joris van Eijnatten & Fred van Lieburg; 1] (Hilversum: Verloren, 2002), 300 p., ill. ISBN 90-6550-723-X.
Content:
 - Introduction, by Joris van Eijnatten & Fred van Lieburg, pp. 11-16.
 - Religious life in Amsterdam's Golden Age. A new approach, pp. 17-38.
 - The threshold of toleration. Interconfessional conviviality in Holland during the early modern period, pp. 39-65.
 - Identity achievement, education, and social legitimation in early modern Dutch society. The case of Evert Willemsz (1622-1623), pp. 67-91.
 - Predestination and the farmer. An incident of life and faith in early seventeenth-century Holland, pp. 93-110.
 - The function of the miracle in a Catholic minority. The United Provinces in the seventeenth century, pp. 111-136.
 - Signs and wonders in seventeenth-century Holland. An interpretive community, pp. 137-152.
 - Catholic expectation for the future at the time of the Dutch Republic. Structure, and base lines to interpretation, pp. 153-179.
 - Prophecies in society. The panic of June 1734, pp. 181-213.
 - Votive boats or secular models? An approach to the question of the figurative ships in the Dutch Protestant churches, pp. 215-234.
 - The Holy Shrine of Hasselt. Forms, values and functions of a revived pilgrimage, pp. 235-273.
 - Epilogue, pp. 275-289.
- *Nederlands, tenzij... Tweetaligheid in de geestes- en de gedrags- en maatschappijwetenschappen. Rapport van de Commissie Nederlands als wetenschapstaal* [Commissie-Frijhoff] (Amsterdam: KNAW, 2003), 32 p. ISBN 90-6984-378-1.
- 1650: Hard-Won Unity. [With Marijke Spies. With the collaboration of Wiep van Bunge and Natascha Veldhorst. Translated from the Dutch by Myra Heerspink Scholz] [Dutch Culture in a European perspective] (Assen: Royal Van Gorcum / Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2004), 761 p., ill., maps. ISBN 90-232-3963-6 / 1-4039-3227-1.
- Rapport Themacommissie. Cultureel erfgoed: Actueel en dynamisch ([Den Haag: NWO], maart 2005), 20 p. Geen ISBN. Verkorte versie van *Rapport Themacommissie Cultureel Erfgoed NWO*, augustus 2004 (pro manuscripto vermenigvuldigd), 30 p.
- *Programmanotitie Culturele dynamiek* ([Den Haag: NWO], maart 2007), 23 p. / Engelse vertaling: *Cultural dynamics: Programma notes* (March 2007). Geen ISBN (pro manuscripto vermenigvuldigd).
- Dynamisch erfgoed. Of: heeft de cultuurgeschiedenis toekomst? Afscheidsrede Vrije Universiteit, 1 juni 2007. Digitaal gepubliceerd in VU-DARE repository (collectie Afscheidsredes): <http://hdl.handle.net/1871/10963>.
- Dynamisch erfgoed (Amsterdam: Uitgeverij SUN, 2007), 109 p. ISBN 978 90 8506 502 9.
Inhoud:
 - Woord vooraf, pp. 7-11.
 - Dynamisch erfgoed, of: Heeft de cultuurgeschiedenis toekomst? pp. 13-40.
 - Nieuw Nederland: cultuur onder vuur, pp. 41-53.
 - Cultureel erfgoed in wording: Europa's identiteit in verleden en toekomst, pp. 55-75.
 - Hemels erfgoed: een reflectie, pp. 77-93.
 Fulfilling God's Mission: The Two Worlds of Dominie Everardus Bogardus 1607-1647.
- Transl. Myra Heerspink Scholz (Leiden & Boston: Brill, 2007) [The Atlantic World, vol. XIV], xxviii+628 p., 47 ill., index. ISBN 978 90 04 16211 2. [Hendricks Manuscript Award 2008 (New York History)]

EDITED VOLUMES

- L'Offre d'école. Éléments pour une étude comparée des politiques éducatives au XIXe siècle / The supply of schooling. Contributions to a comparative study of educational policies in the XIXth century (Paris: Publications de la Sorbonne / Institut national de recherche pédagogique, 1983), 374 pp. In this volume: "Préface", pp. 5-11.
- "Vormen van communicatie" (eds. A. Blok, W.Th.M. Frijhoff, H. Soly & A.G. Weiler). Special issue of Tijdschrift voor geschiedenis (Groningen), vol. 97, n° 3 (1984). In this volume: "Woord vooraf", pp. 337-338 (co-signed).
- Bewogen en bewegen. De historicus in het spanningsveld tussen economie en cultuur. Liber amicorum aangeboden aan Prof. Dr. H.F.J.M. van den Eerenbeemt ter gelegenheid van zijn 25-jarig professoraat aan de Katholieke Hogeschool te Tilburg, 1961-1986 (eds. Willem Frijhoff and Minke Hiemstra). (Tilburg: Gianotten, 1986), XXIV+441 pp. In this volume: "Ten geleide", pp. VII-VIII (co-signed).
- Erasmus, de actualiteit van zijn denken (eds. W.Th.M. Frijhoff, J. Sperna Weiland & W.P. Blockmans). (Zutphen: Walburg Pers, 1986), 184 pp., ill. / Second edition, 1996 / German translation: Erasmus von Rotterdam. Die Aktualität seines Denkens (Hamburg: Friedrich Wittig Verlag, 1988), 183 S., ill.
- Nederland betoverd. Toverij en hekserij van de veertiende tot in de twintigste eeuw (with Marijke Gijswijt-Hofstra). (Amsterdam: De Bataafsche Leeuw, 1987), 360 pp., ill. In this volume: "Woord vooraf", p. 5 (co-signed).
- Erasmus of Rotterdam, the Man and the Scholar. Proceedings of the Symposium held at the Erasmus University, Rotterdam, 9-11 November 1986 (with J. Sperna Weiland). (Leiden etc.: E.J. Brill, 1988), X+260 pp. In this volume: "Preface", p. IX (co-signed).
- "Revolutie en contrarevolutie" (eds. P.B.M. Blaas, W.Th.M. Frijhoff, G.J. Schutte & J. Vercruyse). Special issue of Tijdschrift voor geschiedenis (Groningen), vol. 102, n° 3/4 (1989). In this issue: "Ten geleide", pp. 349-353.
- Geschiedenis van Zutphen (ed. W.Th.M. Frijhoff, with B. Looper, J. van der Kluit, C.E.M. Reinders et alii). (Zutphen: De Walburg Pers, 1989), 356 pp., ill. In this volume: "Woord vooraf", pp. 7-12. / Tweede ongewijzigde druk 2003. ISBN 90-5730-279-9.
- De wevers en Vincent van Gogh (with G.J.M. van den Brink). (Zwolle: Waanders, 1990), 128 pp., ill. In this volume: "Voorwoord", pp. 6-7.
- [Memorial issue on the occasion of the 650th birthday of Rotterdam, with H. ten Boom, J. van Herwaarden & C.O.A. Schimmelpenninck van der Oije]. In: Rotterdams Jaarboekje (Rotterdam), 9th series, vol. 8 (1990).
- Toverij in Nederland, 1795-1985. Bibliografie onder redactie van Fred Matter (samensteller), Willem de Blécourt, Ton Dekker, Willem Frijhoff, Marijke Gijswijt-Hofstra (Amsterdam: P.J. Meertens-Instituut, 1990), XXVIII+292 pp. (coll. Publikaties van het P.J. Meertens-Instituut, 14).
- Witchcraft in the Netherlands from the fourteenth to the twentieth century (with Marijke Gijswijt-Hofstra). Transl. by Rachel M.J. van der Wilden-Fall (s.l.[Rijswijk]: Universitaire Pers Rotterdam, 1991), XII+211 pp. (coll. History of the Low Countries, 1). In this volume: "Foreword", pp. XI-XII (co-signed).
- Le voyage révolutionnaire. Actes du colloque franco-néerlandais du Bicentenaire de la Révolution française, Amsterdam, 12-13 octobre 1989 (eds. Willem Frijhoff and Rudolf Dekker). (Hilversum: Verloren, 1991), 151 pp., ill. (coll. Publikaties van de Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen, 2). In this volume: "Avant-propos", pp. 7-11.
- "Jan Amos Comenius 1592-1670. Special issue on the occasion of the quatercentenary of J.A. Comenius's birth" (with Dagmar Capková). In: Paedagogica historica. International journal of the history of education (Ghent), vol. XXVIII, n° 2 (1992), pp. 175-333.
- Idealen op leven en dood. Gedenkboek van de Maaatschappij tot Redding van Drenkelingen 1767-1992 (with H.M. Brokken). (The Hague: Stichting Hollandse Historische Reeks, 1992), VI+258 p., ill.
- Cultuur en maatschappij in Nederland, 1500-1850. Een historisch-antropologische benadering (eds. Peter te Boekhorst, Willem Frijhoff & Peter Burke). (Meppel & Amsterdam: Boom / Heerlen: Open Universiteit, 1992) 372 p., ill.
- Grenzen van genezing. Gezondheid, ziekte en genezen in Nederland, zestiende tot begin twintigste eeuw (with Willem de Blécourt & Marijke Gijswijt-Hofstra). (Hilversum: Verloren, 1993) 320 p., ill.

- Lieux de mémoire et identités nationales (eds. Pim den Boer and Willem Frijhoff). (Amsterdam: Amsterdam University Press, 1993) VIII+284 p., ill. [Distributed in the USA by the University of Michigan Press]. In this volume: "Avant-propos", pp. VII-VIII.
- Les Pays-Bas et la France des Guerres de Religion à la création de la République Batave. Exposés faits au colloque historique, organisé à l'occasion de la commémoration de quatre siècles de relations diplomatiques franco-néerlandaises à La Haye les 17 et 18 novembre 1988 (with O. Moorman van Kappen). (Nijmegen: Gerard Noodt Instituut, 1993) [Rechtshistorische reeks van het Gerard Noodt Instituut, n° 29] VIII+113 p.
- Autodidaxies, XVIe-XIXe siècles. Numéro spécial [n° 70, mai 1996] de la revue Histoire de l'éducation (Paris: INRP, 1996) 175 p., ill.
- Geschiedenis van Dordrecht (chair of the general editorial board; with Jan van Herwaarden, Pim Kooij, Jan Alleblas & Evert van Kammen). Vol. I: Geschiedenis van Dordrecht tot 1572 (Hilversum: Verloren, 1996). ISBN 90-6550-603-9. / Vol. II: Geschiedenis van Dordrecht van 1572 tot 1813 (eds. Willem Frijhoff, Hubert Nusteling & Marijke Spies) (Hilversum: Verloren, 1998), 436 p., ill., graph. ISBN 90-6550-601-2. In this volume: "Woord vooraf", pp. 5-7. / Vol. III: Geschiedenis van Dordrecht van 1813 tot 2000 (Hilversum: Verloren, 2000). ISBN 90-6550-602-0.
- Honderd jaar Gelre. Vereniging tot beoefening van Gelderse geschiedenis, oudheidkunde en recht 1897-1997. Jubileumbundel (eds. F.W.F.J. Scholten, W.Th.M. Frijhoff, P.R.A. van Iddekinge & F. Keeverling Buisman). (Hilversum: Verloren, 1997) [Werken Gelre, 50] 304 p., ill. ISBN 90-6550-571-7.
- Histoire de la diffusion et de l'enseignement du français dans le monde (with André Reboullet). Numéro spécial de la revue Le français dans le monde: recherches et applications (Paris: Hachette/Edicef), janvier 1998, 192 p., cartes. ISBN 2-84-129174-X. In this volume: "Sur l'élaboration de ce numéro" [co-signed], pp. 4-6.
- [new edition of] Maximiliaan Teellinck: Vrede Predicatie, naar aanleiding van de Vrede van Munster (Rumpt: De Schatkamer, i.s.m. de Stichting Studie der Nadere Reformatie, 1998) [photomechan. reprod.]. ISBN 90-5741-100-8. In this volume: "Inleiding", pp. 3-49.
- Een onderschatte universiteit: 350 jaar Gelderse Academie in Harderwijk (with Liek Mulder) (Harderwijk: Veluws Museum, 1998) [Harderwijk Reeks, 2] 192 p., 68 ill. ISBN 90-803020-4. In this volume: "Vooraf" [co-signed], pp. 4-6.
- Het Gelders Athene. Bijdragen tot de geschiedenis van de Gelderse universiteit te Harderwijk (1648-1811) (eds. J.A.H. Bots, M. Evers, W.Th.M. Frijhoff, F. Keeverling Buisman & J. Kuys; M.V.T. Tenten [eindred.]). (Hilversum: Verloren, 2000) [Werken `Gelre', 54], 251 pp., ill. ISBN 90-6550-092-8.
- Atti del convegno internazionale Repubbliche Sorelle organizzato dal Comitato Secondo Centenario delle Rivoluzioni Olandese e Francese, fondato dalla Reale Società Storica Neerlandese, Istituto Olandese a Roma, 13-16 maggio 1998 (eds. Willem Frijhoff, Catrien Santing, Nicolaas van Sas, Hans de Valk). In: Mededelingen van het Nederlands Instituut te Rome / Historical Studies. Papers of the Netherlands Institute in Rome, vol. 57, 1998 (Assen: Van Gorcum, 2002), pp. 1-206, ill. In this volume: "Avant-propos" [co-signed], pp. 5-7. ISSN 0169-6572.
- Het hertogdom Gelre. Geschiedenis, kunst en cultuur tussen Maas, Rijn en IJssel. Oorspr. uitg. onder red. van Johannes Stinner & Karl-Heinz Tekath; Ned. herz. ed. onder red. van M. Evers, W.Th.M. Frijhoff, G. Nijsten, B. Thissen, G.H.A. Venner & J.M. van Winter; eindred. I.D. Jacobs (Utrecht: Uitgeverij Matrijs, 2003), 614 p., geïll. ISBN 90-5345-195-1.
- "Secondary Education: Institutional, Cultural and Social History", ed. by Philippe Savoie, Annie Bruter & Willem Frijhoff. Special issue of: Paedagogica Historica. International Journal of the History of Education, vol. XL, nrs. 1-2 (April 2004), pp. 9-227. ISSN 0030-9230 (online 1477-674). In this volume: "Secondary Education: Institutional, Cultural and Social History" [introduction (co-signed)], pp. 9-14.
- Geschiedenis van Amsterdam. Deel II-1: Centrum van de wereld 1578-1650 [red. Willem Frijhoff en Maarten Prak; eindredactie Marijke Carasso-Kok] (Amsterdam: SUN, 2004; 2d ed. 2009), 534 blz., geïll. ISBN 90-5875-137-6. In this volume: "Centrum van de wereld 1578-1650" (co-signed with Maarten Prak), pp. 9-15. / Deel II-2: Zelfbewuste stadstaat (2005), 582 blz., geïll. ISBN 90-5875-138-4. In this volume: "Zelfbewuste stadstaat 1650-1813" (co-signed with Maarten Prak), pp. 9-13.
- Veelvormige dynamiek. Europa in het ancien régime, 1450-1800, onder red. van Willem Frijhoff en Leo Wessels (Amsterdam: SUN / Heerlen: Open Universiteit Nederland, 2006),

480 blz., geïll., kaarten, graf., tab. ISBN 90-5875-157-0. In this volume: "Woord vooraf", p. 8 (with Leo Wessels). / Reprinted with minor corrections in 2006.

- Laura Cruz & Willem Frijhoff (eds.), *Myth in History, History in Myth* (Leiden & Boston: Brill, 2009), in preparation. ISBN

EDITING OF BOOK COLLECTIONS

BOOKS PUBLISHED IN THE COLLECTION 'SPOREN' (Nijmegen: SUN), editor Willem Frijhoff

- Michel Vovelle, *Mentaliteitsgeschiedenis. Essays over leef- en beeldwereld*. Vert. uit het Frans door Peter Klinkenberg en Wilfried Uitterhoeve (1985), 212 p., ill. ISBN 90-6168-230-4.
- Michael Baxandall, *Schilderkunst en leefwereld in het Quattrocento. Een inleiding in de sociale geschiedenis van de picturale stijl*. Vert. uit het Engels door Léon Stapper (1986), 191 blz., ill. ISBN 90-6168-237-1. / Herdrukken.
- Alain Corbin, *Pestdamp en bloesemgeur. Een geschiedenis van de reuk*. Vert. uit het Frans door Karin van Dorsselaer, Henk Hoeks en Marijke Jansen (1986), 380 p., ill. ISBN 90-6168-244-4. Tweede druk 1999. ISBN 90-6168-656-3.
- Gerard Rooijackers & Theo van der Zee (eds.), *Religieuze volkscultuur. De spanning tussen de voorgeschreven orde en de geleefde praktijk* (1986), 173 p., ill. ISBN 90-6168-262-2.
- Jacques Gélis, *De boom en de vrucht. Zwangerschap en bevalling voor de medicalisering*. Vert. uit het Frans door Karin van Dorsselaer en Tess Visser (1987), 351 p., ill. ISBN 90-6168-264-9.
- Philippe Perrot, *Werken aan de schijn. De veranderingen van het vrouwelijk lichaam in de achttiende en negentiende eeuw*. Vert. uit het Frans door Karin van Dorsselaer (1987), 292 p., ill. ISBN 90-6168-261-4.
- Pim den Boer, *Geschiedenis als beroep. De professionalisering van de geschiedbeoefening in Frankrijk, 1818-1914* (1987), 559 p., ill. ISBN 90-6168-267-3.
- Philippe Ariès, *Het beeld van de dood*. Vert. uit het Frans door Jeanne Holierhoek (1987), 240 p., ill. ISBN 90-6168-271-1. / Tweede druk 2003. ISBN 90-5875-086-8.
- Gert Hekma & Herman Roodenburg (eds.), *Soete minne en helsche boosheit. Seksuele voorstellingen in Nederland, 1300-1850* (1988), 285 p., ill. ISBN 90-6168-280-0.
- Jan Lenders, *De burger en de volksschool. Culturele en mentale achtergronden van een onderwijshervorming: Nederland 1780-1850* (1988), 348 p., ill. ISBN 90-6168-288-6.
- Carlo Ginzburg, *Omweg als methode. Essays over verborgen geschiedenis, kunst en maatschappelijke herinnering*. Vert. uit het Ital. door Annie van Rest (1988), 272 p., ill. ISBN 90-6168-268-1.
- Daniel Arasse, *De machine van de Revolutie. Een geschiedenis van de guillotine*. Vert. uit het Frans door Karin van Dorsselaer en Tess Visser (1989), 255 p., ill. ISBN 90-6168-296-7.
- Marc Bloch, *Pleidooi voor de geschiedenis, of geschiedenis als ambacht*. Vert. uit het Frans en uitgeg. door Marleen Wessel (1989), 222 p., ill. ISBN 90-6168-299-1.
- Alain Corbin, *Het verlangen naar de kust*. Vert. uit het Frans door Jeanne Holierhoek (1989), 430 p., ill. ISBN 90-6168-303-3.
- Willem de Blécourt, *Termen van toverij. De veranderende betekenis van toverij in Noordoost-Nederland tussen de 16de en 20ste eeuw* (1990), 318 p., ill. ISBN 90-6168-321-1.
- Anton J.L. van Hooff, *Zelfdoding in de antieke wereld. Van autothanasië tot suicide* (1990), 350 p., ill. ISBN 90-6168-323-8.
- Jan Bremmer & Herman Roodenburg (eds.), *Gebaren en lichaamshouding van de Oudheid tot heden* (1993), 296 p., ill. ISBN 90-6168-380-7.
- Piero Camporesi, *Het onvergankelijke vlees. Heil en heling in middeleeuwen en vroegmoderne tijd. Met een introductie van Elisja Schulte van Kessel*. Vert. uit het Italiaans door Annie van Rest, vert. Latijnse teksten door Louk C. Meijer (1994), 335 p. ISBN 90-6168-318-1.
- Jean-Claude Schmitt, *Bijgeloof in de Middeleeuwen. Met een nawoord van Marco Mostert*. Vert. door Renée de Roo-Raymakers (1995), 192 p., ill. ISBN 90-6168-445-5.

BOOKS PUBLISHED IN THE COLLECTION 'MEMORIA. CULTUUR- EN MENTALITEITSHISTORISCHE STUDIES OVER DE NEDERLANDEN' (Nijmegen: SUN), editors Willem Frijhoff and Henk Hoeks

- Marc Wingens, *Over de grens. De bedevaart van katholieke Nederlanders in de zeventiende en achttiende eeuw* (1994), 304 p., ill. ISBN 90-6168-412-9.
- Gerard Rooijackers, *Rituele repertoires. Volkscultuur in oostelijk Noord-Brabant 1559-1853* (1994), 704 p., ill. ISBN 90-6168-403-X.
- Jozien Jobse-van Putten, *Eenvoudig maar voedzaam. Cultuurgeschiedenis van de dagelijkse maaltijd in Nederland* (1995), 573 p., ill. ISBN 90-6168-427-7.
- Willem Frijhoff, *Wegen van Evert Willemsz. Een Hollands weeskind op zoek naar zichzelf, 1607-1647* (1995), 928 p., ill. ISBN 90-6168-402-1.
- Theo van der Meer, *Sodoms zaad in Nederland. Het ontstaan van de homoseksualiteit in de vroegmoderne tijd* (1995), 512 p., ill. ISBN 90-6168-444-7.
- Theo Bijvoet, Paul Koopman, Lisa Kuitert & Garrelt Verhoeven (eds.), *Bladeren in andermans hoofd. Over lezers en leescultuur* (1996), 365 p., ill. ISBN 90-6168-443-9.
- Gabriël van den Brink, *De grote overgang. Een lokaal onderzoek naar de modernisering van het bestaan: Woensel 1670-1920* (1996), 575 p., ill. ISBN 90-6168-451-X.
- Rudi Künzel, *Beelden en zelfbeelden van middeleeuwse mensen. Historisch-antropologische studies over groeps culturen in de Nederlanden, 7de-13de eeuw* (1997), 318 p., ill. ISBN 90-6168-491-9.
- Johan Verberckmoes, *Schertsen, schimpen en schateren. Geschiedenis van het lachen in de Zuidelijke Nederlanden, zestiende en zeventiende eeuw* (1998), 287 p., ill. ISBN 90-6168-467-6.
- Gita Deneckere, *Het katoenoproer van Gent in 1839. Collectieve actie en sociale geschiedenis* (1999), 159 p., ill. ISBN 90-6168-635-0.
- Maarten Prak, *Republikeinse veelheid, democratisch enkelvoud. Sociale verandering in het Revolutietijdvak: 's-Hertogenbosch 1770-1820* (1999), 352 p., ill. ISBN 90-6168-648-2.
- Hester Dibbits, *Vertrouwd bezit. Materiële cultuur in Doesburg en Maassluis 1650-1800* (2001), 399 p., ill. ISBN 90-6168-591-5.
- Charles van Leeuwen, *Hemelse voorbeelden. De heiligenliederen van Joannes Stalpart van der Wiele, 1579-1630* (2001), 389+xiii blz., ill. ISBN 90-5875-009-4.
- Ad de Jong, *De dirigenten van de herinnering. Musealisering en nationalisering van de volkscultuur in Nederland 1815-1940* (2001), 687 blz., ill. ISBN 90-5875-022-1.

BOOKS PUBLISHED IN THE COLLECTION 'NEDERLANDSE CULTUUR IN EUROPESE CONTEXT (IJKPUNT 1650)' (The Hague: Sdu), editors Willem Frijhoff and Marijke Spies

- O.S. Lankhorst & P.G. Hoftijzer, *Drukkers, boekverkopers en lezers in Nederland tijdens de Republiek. Een historiografische en bibliografische handleiding* (1995; tweede herziene en vermeerderde uitgave 2000).
- M.J. van der Wal, *De moedertaal centraal. Standaardisatie-aspecten in de Nederlanden omstreeks 1650* (1995).
- F.J.M. Hoppenbrouwers, *Oefening in volmaaktheid. De zeventiende-eeuwse rooms-katholieke spiritualiteit in de Republiek* (1996).
- Marijke Meijer Drees, *Andere landen, andere mensen. De beeldvorming van Holland versus Spanje en Engeland omstreeks 1650* (1997).
- Ingrid Weekhout, *Boekencensuur in de Noordelijke Nederlanden. De vrijheid van drukpers in de zeventiende eeuw* (1998).
- Jori Zijlmans, *Vriendenkringen in de zeventiende eeuw. Verenigingsvormen van het informele culturele leven te Rotterdam* (1999).

PH.D. DISSERTATIONS SUPERVISED (* = first supervisor)

- H.J. Landman-Damave, *De Franse salon. Ontstaan, ontwikkeling en maatschappelijke betekenis van een instituut. Erasmus University, Rotterdam, 18 December 1986* (with *A.C. Zijderveld).
- J.H.G. Lenders, *De burger en de volksschool. Culturele en mentale achtergronden van een onderwijshervorming, Nederland 1780-1850. State University, Leiden, 19 October 1988* (with *M. Du Bois-Reymond).
- J.A.M.M. Janssen, *Op weg naar Breda. De opleiding van officieren voor het Nederlandse leger tot aan de oprichting van de Koninklijke Militaire Academie in 1828. Catholic University, Nijmegen, 27 September 1989* (with *J.A.H.G.M. Bots).

- *J.W. Foppen, Gistend beleid. Veertig jaar universitaire onderwijspolitiek. Erasmus University, Rotterdam, 20 December 1989 (with N.L. Dodde).
- *W.J.C. de Blécourt, Termen van toverij. De veranderende betekenis van toverij in Noordoost-Nederland tussen de 16de en 20ste eeuw. Erasmus University, Rotterdam, 29 March 1990 (with J. Verrips).
- *J.H.M. de Waardt, Toverij en samenleving, Holland 1500-1800. Erasmus University, Rotterdam, 19 September 1991.
- *A. van der Schoor, Het ontstaan van de middeleeuwse stad Rotterdam. Nederzettingsgeschiedenis in het Maas-Merwedegebied van ca. 400-1400. Erasmus University, Rotterdam, 8 October 1992 (with J. van Herwaarden).
- J.L.M. Vos, "De spiegel der volksziel". Volksliedbegrip en cultuurpolitiek engagement in het bijzonder in het socialistische en katholieke jeugdidealisme tijdens het interbellum. Catholic University, Nijmegen, 11 January 1993 (with *E. Mulder). [Pieter de la Court Prize, 1993]
- I.P. Bejczy, Pape Jansland en Utopia. De verbeelding van de beschaving van middeleeuwen en renaissance. Catholic University, Nijmegen, 26 September 1994 (*with A.G. Weiler) [cum laude; translated into French, 2001].
- *M.F.M. Wogens, Over de grens. De bedevaart van katholieke Nederlanders in de zeventiende en achttiende eeuw. Erasmus University, Rotterdam, 6 October 1994 (with J. van Herwaarden).
- *C.L.J. Wijers, Prinsen en clowns in het Limburgse Narrenrijk. Het carnaval in Simpelveld en Roermond 1945-1992. Erasmus University, Rotterdam, 16 February 1995 (with P.G.J. Post).
- *G.J.M. van den Brink, De grote overgang. Een lokaal onderzoek naar de modernisering van het bestaan: Woensel 1670-1920. University of Amsterdam, 12 April 1995 (with S. Stuurman) [cum laude].
- *J.I.A. Helsloot, Vermaak tussen beschaving en kerstening. Goes 1867-1896. Erasmus University, Rotterdam, 11 May 1995 (with P.G.J. Post).
- *W.Th. de Boer, Sinews of discipline: The Uses of Confession in Counter-Reformation Milan. Erasmus University, Rotterdam, 18 May 1995 (with J. van Laarhoven).
- F.A. van Lieburg, Profeten en hun vaderland. De geografische herkomst van de gereformeerde predikanten in Nederland van 1572 tot 1816. Free University, Amsterdam, 29 February 1996 (with *A.Th. van Deursen).
- *L.C. van de Pol, Het Amsterdamse Hoerdom. Prostitutie in de zeventiende en achttiende eeuw. Erasmus University, Rotterdam, 28 November 1996 (with J.C.H. Blom) [cum laude]. [Eisma Prize for regional history, 1998; several translations and adaptations].
- *C.P. Polderman, Kerk en wereld. Een studie over gereformeerden en hun uiteenlopende relaties met televisie in het licht van politiek, cultuur en theologie. Erasmus University, Rotterdam, 19 December 1996 (with H.J.G. Beunders).
- J.L. Salman, Populair drukwerk in de Gouden Eeuw. De almanak als handelswaar en lectuur. State University, Leiden, 10 December 1997 (with *F.P. van Oostrom & E.K. Grootes) [Menno Hertzberger aanmoedigings prijs 2002].
- L.A. de Klerk, Particuliere plannen. Denkbeelden en initiatieven van de stedelijke elite inzake de volkswoningbouw en de stedbouw in Rotterdam, 1860-1950. Utrecht University, 3 April 1998 (with *A.M.J. Kreukels).
- *H.C. Dibbits, Vertrouwd bezit. Materiële cultuur in Doesburg en Maassluis, 1650-1800. Free University, Amsterdam, 9 September 1998.
- *M.P.C. van der Heijden, Huwelijk in Holland. Stedelijke rechtspraak en kerkelijke tucht 1550-1700. Erasmus University, Rotterdam, 18 September 1998 (with P.C. Spierenburg).
- *D.M.B. Sturkenboom, Spectators van hartstocht. Sekse en emotionele cultuur in de achttiende eeuw. Catholic University, Nijmegen, 2 October 1998 (with W.H.M. Jansen) [cum laude].
- *S.A.M. Snelders, LSD en de psychiatrie in Nederland. Free University, Amsterdam, 11 March 1999 (with Ch.D. Kaplan).
- *M.R. Wielema, Kettens en verlichters. De invloed van het Spinozisme en Wolffianisme op de Verlichting in gereformeerd Nederland. Free University, Amsterdam, 27 April 1999 (with G.J. Schutte).
- *J.M. Zijlmans, Vriendenkringen in de zeventiende eeuw. Verenigingsvormen van het informele culturele leven te Rotterdam. Free University, Amsterdam, 8 June 1999 (with M. Spies).

- P.J. Margry, Teedere Quaesties: religieuze rituelen in conflict. Confrontaties tussen katholieken en protestanten rond de processiecultuur in 19^e-eeuws Nederland. Theological Faculty Brabant, 21 January 2000 (with *P.G.J. Post).
- *J. Beyer, Lutheran Lay Prophets, ca. 1550-1700. University of Cambridge (UK), 13 February 2001 (as successor to R.W. Scribner, deceased).
- *I. van der Vlis, Leven in armoede. Delftse bededen in de zeventiende eeuw. Erasmus University, Rotterdam, 16 February 2001 (with P.C. Spierenburg).
- *A.A.M. de Jong, De dirigenten van de herinnering. Musealisering en nationalisering van de volkscultuur in Nederland 1815-1940. Free University, Amsterdam, 20 November 2001 [cum laude; 2^e druk; translated into German, 2007].
- *D.M. Helmers, 'Gescheurde bedden'. Oplossingen voor gestrande huwelijken, Amsterdam 1753-1810. Free University, Amsterdam, 2 May 2002 (with S. Faber). [Pieter de la Court Prize, KNAW]
- *N. de Roy van Zuydewijn, Van koopman tot icoon. Johan van der Veken en de Zuidnederlandse immigranten in Rotterdam rond 1600. Free University, Amsterdam, 20 June 2002. [Mr. J. Dutilhprijs 2004]
- H. Westerink, Met het oog van de ziel. Een godsdienstpsychologische en mentaliteitshistorische studie naar mensvisie, zelfonderzoek en geloofsbeleving in het werk van Willem Teellinck (1579-1629). State University at Groningen, 5 September 2002 (with *P. Vandermeersch).
- *C.A. Laan, Drank en drinkgerei. Een archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek naar de alledaagse drinkcultuur van de 18de-eeuwse Hollanders. Erasmus University, Rotterdam, 10 January 2003.
- *H. de Mare, Het huis en de regels van het denken. Een cultuurhistorische studie naar het werk van Stevin, Cats en De Hooch. Free University, Amsterdam, 28 January 2003 (with E.S.H. Tan) [cum laude].
- J. Mouthaan, The divine wings of tragedy. Perceptions of natural disasters in the Kingdom of Naples and the Dutch Republic, 1630-1735. European University Institute, Florence, 7 February 2003 (external supervisor, with *Peter Becker).
- *J. Venema, Beverwijck: A Dutch Village on the American Frontier, 1652-1664. Free University, Amsterdam, 26 June 2003. [Annual Archives Award for Excellence in Research Using the Holdings of the New York State Archives, 2004]
- *A. de Vries, Ingelijst werk. De verbeelding van arbeid en beroep in de vroegmoderne Nederlanden. University of Amsterdam, 2 September 2003 (with B. Kempers).
- *J.G.M.M. Rosendaal, Bataven! Nederlandse vluchtelingen in Frankrijk 1787-1795. Catholic University, Nijmegen, 19 December 2003 (with A.W.F.M. van de Sande).
- C.B.M. Thoen, Strategic Affection? Gift Exchange in Seventeenth-Century Holland. European University Institute, Florence, 21 May 2004 (external supervisor, with *Peter Becker).
- *M.P.A. de Baar, 'Ik moet spreken'. Het spiritueel leiderschap van Antoinette Bourignon (1616-1680). State University at Groningen, 27 May 2004 (with J.N. Bremmer) [cum laude].
- *J. Seeger, Resl von Konnersreuth (1898-1962). Eine wissenschaftliche Untersuchung zum Werdegang, zur Wirkung und Verehrung einer Volksheligen. Free University, Amsterdam, 4 June 2004.
- *J. Exalto, Gereformeerde heiligen. De religieuze exempeltraditie in vroegmodern Nederland. Free University, Amsterdam, 18 May 2005 (with G.J. Schutte).
- *Gerrit Krol, honorary doctorate, Free University, Amsterdam, 20 October 2005.
- J. de Niet, Ziekentroosters op de pastorale markt 1550-1880. Free University, Amsterdam, 22 February 2006 (with *F.A. van Lieburg).
- R.C. Rittersma, Da Capo. Das Nachleben des Grafen Lamoraal von Egmont (1522-1568) in der europäischen Kulturgeschichte bis zur Weimarer Klassik: eine mythogenetische Studie. European University Institute, Florence, 20 March 2006 (external supervisor; with *Regina Schulte).
- *S. van der Veen, Een Spaanse Groninger in Marokko. De levens van Johan Willem Ripperda (1682-1737). Free University, Amsterdam, 27 April 2007.
- *Th. Allain, Les tourments de la vierge. La ville maritime d'Enkhuizen face au déclin, vers 1680-vers 1780? Université de Paris-I/Free University, Amsterdam, 4 May 2007 (thèse en co-tutelle; with Alain Cabantous).

- *N. Lammersen-van Deursen, Rhetorische Selbstporträts. Nationale Selbstdarstellung in der deutschen Literatur der Frühen Neuzeit. Free University, Amsterdam, 14 June 2007 (with F.J. van Ingen & G.C.A.M. van Gemert).
- *L.C.J.J. Bogaers, Aards, betrokken en zelfbewust. De verwevenheid van cultuur en religie in katholiek Utrecht, 1300-1600. Free University, Amsterdam, 19 March 2008 (with J.J. Woltjer).

Ph.D. DISSERTATIONS REFEREED (as formal "referent")

- C.A. Davids, Zeewezen en wetenschap. De wetenschap en de ontwikkeling van de navigatietechniek in Nederland tussen 1585 en 1815. State University at Leiden, 11 June 1986.
- M.C. Kok-Escalle, Instaurer une culture par l'enseignement de l'histoire, France 1876-1912. Contribution à une sémiotique de la culture. State University at Utrecht, 20 May 1988.
- A.R.M. Jourdan, Les monuments de la Révolution française. Le discours des images dans l'espace parisien 1789-1804. University of Amsterdam, 5 January 1993.
- M. Everard, Ziel en zinnen. Over liefde en lust tussen vrouwen in de tweede helft van de achttiende eeuw. State University at Leiden, 17 November 1994.
- S. Langereis, Geschiedenis als ambacht. Oudheidkunde in de Gouden Eeuw: Arnoldus Buchelius en Petrus Scriverius. University of Amsterdam, 25 April 2001.
- Th.A.J. de Nijs, In veilige haven. Het familieleven van de Rotterdamse gegoede burgerij 1815-1890. State University at Leiden, 8 November 2001.
- J. Bos, Reading the Soul. The Concept of Character and Theories of Personality 1550-1750. State University at Leiden, 10 April 2003.
- W.G. Ruberg, Conventionele correspondentie. Briefcultuur van de Nederlandse elite, 1770-1850. University of Leiden, 13 October 2005.
- Noordzij, Gelre. Dynastie, land en identiteit in de late middeleeuwen. University of Leiden, 11 September 2008.

BOOKS MONITORED

- [External referee to the Open University course C 05.3.1.1:] Het Ancien Régime 2: Europa in de vroeg-moderne tijd, 1450-1800 (Heerlen: Open Universiteit, 1991), 4 vol.
- N.L. Dodde, ...tot der kinderen selfs proffijt... Een geschiedenis van het onderwijs te Rotterdam (The Hague: Sdu, 1991).
- Course "Historische antropologie" [Historical Anthropology], Open University (Heerlen), 1992.
- Han Brouwer, Lezen en schrijven in de provincie. De boeken van Zwolse boekverkopers 1777-1849 (Leiden: Primavera Pers 1995). ISBN 90-74310-20-6. [PhD dissertation project transferred to Utrecht University].
- Carin Gaemers, Achter de schermen van de kunst. Rotterdamse Kunststichting 1945-1995 (Rotterdam: De Hef, 1996).
- G. Jensma & H. de Vries, Veranderingen in het hoger onderwijs in Nederland tussen 1815 en 1940 (Hilversum: Verloren, 1997). [Prins Bernhard Fonds project]
- P.J. Margry & C.M.A. Caspers [met medewerking van Marc Wingens] (eds.), Bedevaartplaatsen in Nederland. I: Noord- en Midden-Nederland (Amsterdam: P.J. Meertens-Instituut/Hilversum: Verloren, 1997); II: Provincie Noord-Brabant (1998); III: Provincie Limburg (2000); IV: Addenda-Index-Bijlagen (2004).
- E.W.A. Henssen (red.), Het Corps als Koninkrijk. 150 jaar Delftsch Studenten Corps (Hilversum: Verloren, 1998).
- Augusto Rentes Florêncio, Na de ramp. De aardbeving van Lissabon (1755) en de verandering van sociale vormen. Samengesteld door Cees Cruson en Pim van der Pol (Amsterdam: Het Spinhuis, 2000) [PhD unfinished due to the author's death].
- Sjoerd Galema, Bewoners gereconstrueerd. De bewoning van zeventiende-eeuws Zutphen (Zutphen: Stadsarchief, 2000), 2 vol.
- C. Gietman & A. Verschoor, Een goed voor de eeuwigheid. De Gelderse Vicarie Sancti Nicolai, 1501-2001 (Westervoort: Uitgeverij van Gruting, 2001). ISBN 90-76879-14-8.
- Ton Dekker, De Nederlandse volkskunde. De verwetenschappelijking van een emotionele belangstelling (Amsterdam: Aksant, 2002). ISBN 90-52690-068-6. [Adjourned PhD dissertation project].
- Ingrid van der Vlis, met medewerking van Thijs Rinsema, Weeshuizen in Nederland. De

- wisselende gestalten van een weldadig instituut (Zutphen: Walburgers, 2002). ISBN 90-5730-209-8.
- Josephine Woldring, Geëerd, gedoogd, verloren en herwonnen. Geschiedenis van de Nieuwstadkerk in Zutphen (s.l. [cop. Zutphen: Vrienden van het Timpe-Organ], 2004). ISBN 90-9018074-5.
 - Carin Gaemers, met medewerking van Marian Langenbach, Nalatenschap als toekomst. De Fundaties van de Vrijvrouwe van Renswoude 1754-1810 (Zutphen: Walburgers, 2004). ISBN 90-5730-307-8.
 - Luc Panhuysen, De Ware Vrijheid. De levens van Johan en Cornelis de Witt (Amsterdam & Antwerpen: Uitgeverij Atlas, 2005). ISBN 90-450-1422-X.
 - Cor Trompetter, Leven aan de rand van de Republiek. Stad en gericht Almelo 1580-1700 (Amsterdam: Bert Bakker, 2006) [Cultuurgeschiedenis van de Republiek in de 17de eeuw]. ISBN 90-351-2838-9.
 - Jeanine Dekker (red.), De Abdij van Middelburg (Utrecht: Matrijs, 2006). ISBN 90-5345-296-6.

ARTICLES AND CONTRIBUTIONS TO COLLECTED PAPERS

- "Familiëkroniek Davidts, 1640-1674", Gens nostra. Maandblad der Nederlandse Genealogische Vereniging (Naarden), 23, n° 4 (april 1968), pp. 124-127.
- "Le prêtre français à l'époque moderne" (with Dominique Julia), Concilium, revue internationale de théologie, 4, n° 7 (septembre 1969), pp. 123-131 / Translated for the Dutch issue by myself, and by other translators for the English, German, Spanish, Portuguese and Italian versions of this periodical.
- "L'Église de Hollande se veut `majeure'", Études (Paris), avril 1970, pp. 562-575.
- "Radiografia de l'Església d'Holanda", Orifloma (Vic, Catalunya), n° 96 (juny 1970), pp. 41-44. [Trad. Jordi Planes Casals]
- "La fonction du miracle dans une minorité catholique: les Provinces-Unies au XVIIe siècle", Revue d'histoire de la spiritualité (Paris), 48, n° 2 (avril-juin 1972), pp. 151-177.
- "Nederlanders in krijgsgevangenschap te Avallon (Frankrijk), 1746-1749", Gens nostra, 28, n° 2 (februari 1973), pp. 46-54.
- "Le besoin de partage: l'Église catholique dans la société néerlandaise", Perspectiva social (Barcelona), n° 1 (1973), pp. 133-164.
- "Fêtes inavouables", Après-demain. Journal mensuel de documentation politique (Paris), n° 157 (octobre 1973), pp. 29-32.
- "Heeft het Frans structuralisme toekomst?", Wending. Maandblad voor evangelie en cultuur, 28, n° 8 (oktober 1973), pp. 417-431.
- "Naar een `pedagogische revolutie'" (review essay), De kleine wereld. Uitgave werkgemeenschap kindercentra in Nederland, n° 31 (november 1973), pp. 5-12.
- "Nederlanders in krijgsgevangenschap te Vézelay (Frankrijk), 1746-1749", Gens nostra, 29, n° 2 (februari 1974), pp. 49-52.
- "Valeurs et valorisation. Réflexions à propos d'un pèlerinage", Spiritus. Expérience et recherche missionnaires (Paris), 15, n° 55 (janvier 1974), pp. 75-89.
- "Suggesties voor een socialistische pedagogie" (review essay), De kleine wereld, n° 38 (augustus 1974), pp. 4-11.
- "Inventaire des visites pastorales de Bossuet", Art et histoire de la Brie et du Pays de Meaux (Meaux), 25 (1974), pp. 20-21. / Reprinted in: Les Amis de Bossuet (Meaux), 1975, pp. 8-9.
- "Écriture Sainte et prophéties postbibliques", in: Histoire du Texte, Recherches sur la place du livre dans le christianisme (Paris: Université de Paris-XII, 1975), pp. 31-37.
- "L'alimentation des pensionnaires à la fin de l'Ancien Régime (Auch, Beaumont-en-Auge, Molsheim et Toulouse)" (with Dominique Julia), Annales. Économies, Sociétés, Civilisations (Paris), 30, n° 2/3 (mars-juin 1975), pp. 491-504, tabl. / English Translation of the revised text by Elborg Forster & Patricia M. Ranum: "The Diet in Boarding Schools at the End of the Ancien Régime", in: R. Forster & O. Ranum (red.), Food and Drink in History. Selections from the Annales E.S.C. (Baltimore & London: The Johns Hopkins University Press, 1979), pp. 73-85.
- "L'éducation des riches. Deux pensionnats: Belley et Grenoble" (with Dominique Julia), Cahiers d'histoire (Lyon), 21, n° 1/2 (1976), pp. 105-131.

- "Noord-Nederlandse leerlingen aan de veeartsenijschool te Alfort in de Franse tijd", *De Nederlandsche Leeuw* ('s-Gravenhage), 93, n° 10/12 (oktober-december 1976), col. 372-277.
- "Twee Betuwse kandidaten voor de schaapherdersschool te Rambouillet (1812-1813)", *ibidem*, col. 377-378.
- "De Katalaenske Tael", *It Beaken. Tydskrift fan de Fryske Akademy* (Ljouwert), 38, n° 4/6 (1976), pp. 201-207.
- "De Franse kleuter in de knel tussen spel en rendement", *De kleine wereld*, n° 62 (augustus 1976), pp. 9-17.
- "Étudiants hollandais dans les collèges français, XVIIe-XVIIIe siècles", *Lias. Sources and documents relating to the early modern history of ideas* (Amsterdam), 3, n° 2 (1976), pp. 301-312.
- "Vier Hollandse priesterbibliotheken uit de zeventiende eeuw", *Ons geestelijk erf* (Antwerpen), 51, n° 2/3 (juni-september 1977), pp. 198-302.
- "Situatie en achtergronden van het geschiedkundig onderzoek in Frankrijk thans", *Nederlands Archiefblad*, 81 (1977), pp. 252-263.
- Collaboration to: *Répertoire des visites pastorales de la France* (CNRS, RCP 206), première série: anciens diocèses (jusqu'en 1790). (Paris: Éd. du CNRS, 1977-1985), 4 vol. In these volumes: vol. I (1977), pp. 71-83 (Amiens, with D. Julia & M. Venard), 109-120 (Arras), 191-219 (Beauvais), 285-311 (Boulogne-sur-Mer); vol. II (1979), pp. 413-422 (Laon); vol. III (1983), pp. 65-104 (Meaux), 115-210 (Metz), 243-244 (Nancy), 283-306 (Noyon), 319-334 (Orléans); vol. IV (1985), pp. 171-192 (Saint-Omer), 281-291 (Senlis), 357-375 (Soissons), 413-423 (Thérouanne), 479-488 (Tournai, with Alain Lottin), 593-608 (Verdun, with Georges Viard).
- "Étudiants étrangers à l'Académie d'équitation d'Angers au XVIIe siècle", *Lias. Sources and documents relating to the early modern history of ideas*, 4, n° 1 (1977), pp. 13-84.
- "De paniek van juni 1734", *Archief voor de geschiedenis van de katholieke kerk in Nederland* (Nijmegen), 19, n° 2 (1977), pp. 170-233.
- "De Heilige Stede van Hasselt (Ov.). Gestalte, waarden en functies van een herleeftede bedevaart in een diaspora-parochie", *Jaarboek van het Katholiek Documentatie Centrum* (Nijmegen), 7 (1977), pp. 14-54. / Reprinted in: *Archief voor de geschiedenis van de katholieke kerk in Nederland*, 20, n° 1 (1978), pp. 31-71.
- Collaboration to: Roger Chartier & Jacques Revel (red.), "Université et société dans l'Europe moderne: position des problèmes", *Revue d'histoire moderne et contemporaine* (Paris), vol. 25, n° 3 (juillet-septembre 1978), pp. 353-374 (see pp. 353, 359-360, 363-364, 368) / Also published in: *L'Histoire des universités, problèmes et méthodes. Ière session scientifique internationale, Cracovie, 13-14 mai 1978* (Warszawa & Kraków: Panstwowe Wydawnictwo Naukowe, 1980), pp. 27-49.
- Collaboration to: *Répertoire des visites pastorales de la France* (CNRS, RCP 206). Deuxième série: Diocèses concordataires et postconcordataires (à partir de 1801). Vol. II (Paris: Éd. du CNRS, 1978), pp. 269-277 (Soissons, with Philippe Lacoudre).
- "L'Album Inclutae Nationis Belgicae de l'Université de Dole en Franche-Comté, 1651-1674", *Lias. Sources and documents relating to the early modern history of idea*, 5, n° 1 (1978), pp. 87-151.
- "Frankrijks toekomst: een gesloten boek. Schets van de politieke situatie in Frankrijk", *Wending*, 33 (september 1978), pp. 340-347.
- "Een weinig bekend hoofdstuk uit de agrarische geschiedenis van Gelderland: de pogingen tot oprichting van een veeartsenijschool te Zutphen (1805-1813)", in: *Bijdragen en mededelingen van de Vereniging 'Gelre'* (Arnhem), 70 (1978/79), pp. 97-139.
- "Katholieke Noordnederlandse studenten aan de universiteit van Pont-à-Mousson in Lotharingen (1582-1717)", *Gens nostra*, 34, n° 2 (februari 1979), pp. 61-65.
- Chapter 2: "1566-1795", in: E. de Jongh & Th. Van Tijn (eds.), *58 Miljoen Nederlanders en hun kerken* (Utrecht & Antwerpen: Het Spectrum, 1979), pp. 38-63.
- "Official and popular religion in Christianity: the Late Middle Ages and Early Modern Times (13th-18th centuries)", in: P.H. Vrijhof & J. Waardenburg (red.), *Official and popular religion. Analysis of a theme for religious studies* (The Hague etc.: Mouton Publishers, 1979), pp. 71-116.
- "Theodorus Marcilius (1548-1617): de afkomst van een Gelders hoogleraar te Parijs", *Gelders oudheidkundig contactbericht* (Zutphen), n° 80-81 (1979), pp. 6-13.

- Collaboration to: Hilde de Ridder-Symoens, Detlef Illmer & Cornelia M. Ridderikhoff (red.), Premier livre des procureurs de la nation germanique de l'ancienne université d'Orléans, 1444-1546. Seconde partie: Biographies des étudiants (Leiden: E.J. Brill, 1978-1980), 2 vol. Notices in vol. II, pp. 340-341, 344-345, 384, 405.
- "La coexistence confessionnelle: complicités, méfiances et ruptures aux Provinces-Unies", in: Jean Delumeau (éd.), Histoire vécue du peuple chrétien (Toulouse: Éd. Privat, 1979), vol. II, pp. 229-257, ill.
- "Bibliographie d'histoire de l'éducation française. Titres parus au cours de l'année 1976", Histoire de l'éducation (Paris), n° 4 (août 1979), pp. 1-172.
- "Les Oratoriens de France sous l'Ancien Régime. Premiers résultats d'une enquête" (with Dominique Julia), Revue d'histoire de l'Église de France (Paris), 65, n° 175 (juillet-décembre 1979), pp. 225-265.
- "L'École de Pontlevoy pendant les premières années de la Révolution (1790-1793)", in: Actes du 103e Congrès National des Sociétés Savantes, Nancy-Metz 1978. Section d'histoire moderne et contemporaine, vol. I (Paris: Bibliothèque Nationale, 1979), pp. 23-38. / N.B.: Written with Dominique Julia, who signed the other common article: "Le collège de Pontlevoy sous la direction de Pierre-François Chappotin (1793-1824)", pp. 39-64.
- "Problèmes spécifiques d'une approche de la 'religion populaire' dans un pays de confession mixte: le cas des Provinces-Unies", in: La Religion populaire, Paris, 17-19 octobre 1977 (Paris: Éd. du CNRS, 1979) [Colloques internationaux du CNRS, 576], pp. 35-43.
- "Surplus ou déficit? Hypothèses sur le nombre réel des étudiants en Allemagne à l'époque moderne (1576-1815)", Francia. Forschungen zur westeuropäischen Geschichte (München), 7 (1979), pp. 173-218, tabl., graph. Summary in French, pp. 946-947.
- "Geloofsleven, politiek en maatschappij. Hypothesen over de middeleeuwse oorsprong van de Heilige Stede van Hasselt (Ov.)", Volkskundig Bulletin (Amsterdam), 6, n° 1 (juni 1980), pp. 1-25, ill.
- "Conversion religieuse et formation professionnelle au XVIIIe siècle: la 'Propagande' de Montpellier" (with Marie-Madeleine Compère), Revue française de pédagogie (Paris), n° 52 (juillet-septembre 1980), pp. 19-35, tabl., graph.
- "Bibliographie d'histoire de l'éducation française. Titres parus au cours de l'année 1977 et suppléments de l'année 1976", Histoire de l'éducation, n° 7-8 (août 1980), pp. 1-191.
- "Le recrutement d'une congrégation enseignante et ses mutations à l'époque moderne: l'Oratoire de France" (with Dominique Julia), Historical Reflections / Réflexions historiques (Waterloo, Ont.), 7, n° 2-3 (Summer-Fall 1980), pp. 443-458, tabl. / Separate publication in: Donald N. Baker & Patrick J. Harrigan (red.), The making of Frenchmen: current directions in the history of education in France, 1679-1979 (Waterloo, Ont.: Historical Reflections Press, 1980), pp. 443-458.
- "Een memorie voor Lodewijk XIV over de financiële toestand van het kwartier Zutphen", Bijdragen en mededelingen der Vereniging 'Gelre', 71 (1980), pp. 110-125, ill.
- "Deuxième colloque périodique de l'Association internationale pour l'histoire de l'éducation (Jabonna/Varsovie, 24-27 septembre 1980)", Histoire de l'éducation, n° 9 (décembre 1980), pp. 92-96.
- "Les grands pensionnats de l'Ancien Régime à la Restauration: la permanence d'une structure éducative" (with Dominique Julia), Annales historiques de la Révolution française (Paris), 53, n° 243 (janvier-mars 1981), pp. 153-198, tabl., graph.
- "Bibliographie d'histoire de l'éducation française. Titres parus au cours de l'année 1978 et suppléments des années antérieures", Histoire de l'éducation, n° 11-12 (août 1981), pp. 1-191.
- "Sur l'utilité d'une histoire comparée des systèmes éducatifs nationaux", Histoire de l'éducation, n° 13 (décembre 1981), pp. 29-44.
- "Le Collège de Tournon à la fin du XVIIIe siècle: une mise au point par Messieurs W. Frijhoff et D. Julia", Revue du Vivarais (Largentière), 85, n° 3 (juillet-septembre 1981), pp. 195-196.
- "La Bibliographie d'histoire de l'éducation française", Étapes de la recherche. Bulletin d'information de l'INRP (Paris), n° 4 (novembre 1981), p. 2.
- "Hoe Gelders was de Gelderse academie?", Bijdragen en mededelingen der Vereniging 'Gelre', 72 (1981), pp. 119-137.
- "Van 'histoire de l'Église' naar 'histoire religieuse'. De invloed van de 'Annales'-groep op de ontwikkeling van de kerkgeschiedenis in Frankrijk en de perspectieven daarvan voor

- Nederland", *Nederlands archief voor kerkgeschiedenis* (Leiden), 61, n° 2 (1981), pp. 113-153.
- "Bibliographie d'histoire de l'éducation française. Titres parus au cours de l'année 1979 et suppléments des années antérieures" (with Martine Sonnet), *Histoire de l'éducation*, n° 15-16 (août 1982), pp. 1-205.
 - "De arbeidsmarkt voor academici tijdens de Republiek", *Spiegel historial* (Haarlem), 17, n° 10 (oktober 1982), pp. 501-510.
 - "De Heilige Stede", in: F. Pereboom, R. Bosch, J.J.P. Boezeman (red.), *Uit de geschiedenis van Hasselt* (Kampen: IJsselakademie, 1982), pp. 17-30.
 - "'The French connection': mentaliteitsgeschiedenis als cultuurstrijd", in: *Geschiedenis, psychologie en mentaliteit. Negen discussiebijdragen* (Amsterdam: Uitgeverij Skript, 1982), pp. 21-44, 169-173.
 - "Troisième colloque périodique de l'Association internationale pour l'histoire de l'éducation (Sèvres, 27-30 septembre 1981)", *Histoire de l'éducation*, n° 14 (avril 1982), pp. 63-68.
 - "Deventer en zijn gemiste universiteit: het Athenaeum in de sociaal-culturele geschiedenis van Overijssel", *Overijsselse historische bijdragen* (Zwolle), 97 (1982), pp. 45-79.
 - "Wetenschap, beroep en status ten tijde van de Republiek: de intellectueel", *Tijdschrift voor de geschiedenis der geneeskunde, natuurwetenschappen, wiskunde en techniek* (Utrecht), 6, n° 1 (1983), pp. 18-30.
 - "L'Université et l'enseignement extra-universitaire dans un État naissant: position des problèmes dans la République des Provinces-Unies (XVIIe-XVIIIe siècles)", in: *L'Université et l'enseignement extra-universitaire, XVIe-XIXe siècles. IIème session scientifique internationale, Cracovie. 11-12 mai 1979* (Warszawa & Kraków: Panstwowe Wydawnictwo Naukowe, 1983) [*Prace historyczne*, 73], pp. 47-68, discussion pp. 125-127.
 - "Kerk en heks: troebel water" (review essay), *Archief voor de geschiedenis van de katholieke kerk in Nederland*, 25, n° 1 (1983), pp. 100-116.
 - "Academiereis of educatiereis? Noordbrabantse studenten in het buitenland, 1550-1750" (with Hans Bots), *Batavia academica. Bulletin van de Nederlandse Werkgroep Universiteitsgeschiedenis* (Nijmegen), 1 (1983), pp. 13-30.
 - "Katholieke toekomstverwachting ten tijde van de Republiek: structuur, en grondlijnen tot een interpretatie", *Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden ('s-Gravenhage)*, 98, n° 3 (1983), pp. 430-459.
 - "'Non satis dignitatis...!' Over de maatschappelijke status van geneeskundigen tijdens de Republiek", *Tijdschrift voor geschiedenis* (Groningen), 96, n° 3 (1983), pp. 379-406.
 - "Van onderwijs naar opvoedend onderwijs. Ontwikkelingslijnen van opvoeding en onderwijs in Noord-Nederland in de achttiende eeuw", in: *Werkgroep Achttiende Eeuw, Onderwijs en opvoeding in de achttiende eeuw* (Amsterdam & Maarssen: Holland University Press, 1983), pp. 3-39. Discussion report, pp. 193-197.
 - "Technical education without institutional feedback: the premature decline of the Dutch Republic as an industrial power", in: *Seminar papers, Annual Conference of the ISCHE, Oxford, 5-8 September 1983, Group 5: Science, Technology and Education in Pre-Industrial Societies* (Oxford, 1983), pp. 25-34.
 - "Le médecin selon Jacques Cahaigues (1548-1617). Autour de deux soutenances en médecine à Caen au début du XVIIe siècle", *Lias. Sources and documents relating to the early modern history of ideas*, 10, n° 2 (1983), pp. 193-215.
 - "De toekomst van het verleden: genealogie als sociale wetenschap", *De Nederlandsche Leeuw*, 100, n° 12 (december 1983), pp. 538-552. Transl. in Afrikaans: "Die toekoms van die verlede: genealogie as sosiale wetenskap", *Familia. Quarterly Journal of the Genealogical Society of South Africa* (Cape Town), 20, n° 4 (1983), pp. 98-113; 21, n° 1 (1984), pp. 21-23.
 - "Protestanten in Frankrijk: republikeinen zonder staat", in: Frouke Wieringa (red.), *Republiek tussen vorsten. Oranje - opstand - vrijheid - geloof* (Zutphen: De Walburg Pers, 1984), pp. 75-92.
 - "Profetieën in Friesland in de tijd van de Republiek", *Oantekenings fan de gearkomste fan it Histoarysk Wurkferbân op Tongersdei 19 Jannewaris 1984* (Ljouwert: Fryske Akademy, 1984), pp. 1-6.
 - "Universités et société: à propos d'un projet de la Conférence européenne des recteurs", *Histoire de l'éducation*, n° 22 (mai 1984), pp. 19-25.
 - "Lof van de neus. Pleidooi voor een sociale geschiedenis van het reukorgaan", *Groniek. Gronings historisch tijdschrift* (Groningen), n° 87 (mai 1984), pp. 4-8.

- "De `grote tour' van een Zutphens burgerzoon: Johan Kaldenbach en zijn album amicorum (1604-1609)", Oud-Zutphen. Tijdschrift van de Historische Vereniging Zutphen, 3, n° 2 (1984), pp. 38-54.
- "Per a una metodologia de la recerca en la història de l'educació", in: J. Monés i P. Solà (red.), Actes de les 5enes Jornades d'història de l'educació als Països Catalans, Vic, del 31 de març al 2 d'abril de 1982 (Vic: Editorial EUMO, 1984), vol. I, pp. 11-28.
- "Satan en het magisch universum. Raakvlakken, wisselwerking, reminiscenties in Oost-Gelderland sedert de zestiende eeuw", Tijdschrift voor geschiedenis, 97, n° 3 (1984), pp. 382-406.
- "Matricule de la Nation germano-néerlandaise de Bourges: le second registre (1642-1671) retrouvé et de nouveau transcrit", Lias. Sources and documents relating to the early modern history of ideas, 11, n° 1 (1984), pp. 83-116.
- "Universiteit en wetenschap door de eeuwen heen: een moeizaam compromis", Wending, 39, n° 9 (1984), pp. 561-572.
- Collaborator to: L. Jílek (red.), Historical compendium of European Universities / Répertoire historique des universités européennes (Genève: CRE, 1984). In this volume: introduction to the Netherlands (pp. 43-46), and notices on institutions of higher education in 26 Dutch towns, from 1575 to the present.
- "Impasses en beloften van de mentaliteitsgeschiedenis", Tijdschrift voor sociale geschiedenis, 10, n° 36 (november 1984), pp. 406-437.
- "Crisis of modernisering? Hypothesen over de ontwikkeling van het voortgezet en hoger onderwijs in Holland in de achttiende eeuw", Holland. Regionaal-historisch tijdschrift (Leiden), 17, n° 1 (februari 1985), pp. 37-56.
- "Vrouw Schraders beroepsjournaal: overwegingen bij een publikatie over arbeidspraktijk in het verleden", Tijdschrift voor de geschiedenis der geneeskunde, natuurwetenschappen, wiskunde en techniek, 8, n° 1 (1985), pp. 27-38.
- "Bij wijze van opening". Preface to: Michel Vovelle, Mentaliteitsgeschiedenis: essays over leef- en beeldwereld (Nijmegen: SUN, 1985), pp. 7-17.
- "Het votiefschilderij als historisch object", Volkskundig Bulletin, 11, n° 1 (mei 1985), pp. 34-43.
- "La culture populaire, un malentendu? Réflexions à partir du cas néerlandais", Cahiers de Clio (Liège), n° 81 (printemps 1985), pp. 37-56.
- "Een vrij land? Historische contouren van de speelruimte in de Nederlandse samenleving", in: Mental health, choice or fate? Symposium Deltaziekenhuis 1984 (Rotterdam: Deltaziekenhuis Albrantswaard, 1985), pp. 9-25.
- "Seksualiteit en erotiek in de achttiende eeuw: een slotbeschouwing", Documentatieblad Werkgroep Achttiende Eeuw (Amsterdam), 17, n° 1 (1985), pp. 195-210.
- "De studentenpopulatie van de Franeker academie: een kwantitatief onderzoek (1585-1811)" (with J.A.H. Bots), in: G.Th. Jensma, F.R.H. Smit & F. Westra (red.), Universiteit te Franeker 1585-1811. Bijdragen tot de geschiedenis van de Friese Hogeschool (Leeuwarden: Fryske Akademy, 1985), pp. 56-72.
- "Medische beroepen en verzorgingspatroon in de Franse tijd: een dwarsdoorsnede", Tijdschrift voor de geschiedenis der geneeskunde, natuurwetenschappen, wiskunde en techniek, 8, n° 3 (1985), pp. 92-122. Résumé en français.
- "Humanities and science in the Enlightenment / Les Lumières devant les humanités et les sciences" (discussion report from the ISCHE Conference, Wolfenbüttel, 4-5 September 1984, Group 5), Informationen zur Erziehungs- und Bildungshistorischen Forschung (Hannover), n° 26 (1985), pp. 63-69.
- "Ten geleide. Publieke beschavingsoffensieven in de vroegmoderne tijd", Volkskundig Bulletin, 11, n° 2 (oktober 1985), pp. 93-101.
- "L'État et l'éducation (XVIe-XVIIe siècle): une perspective globale", in: Culture et idéologie dans la genèse de l'État moderne. Actes de la table ronde organisée par le CNRS et l'École française de Rome, Rome, 15-17 octobre 1984 (Rome: École française de Rome, 1985), pp. 99-116.
- "De pest van Barcelona, of De werking van het collectief geheugen", Raster (Amsterdam), n° 36 (1985), pp. 122-131.
- "De Franeker academie tussen bloei en ondergang", It Beaken. Tydskrift fan de Fryske Akademy (Ljouwert), 47, n° 4 (1985), pp. 152-168.

- "Mentaliteit of ideeën, loos alternatief?", in: Aad Blok et alii (red.), Verslag van de studiedag Mentaliteits- en ideeëngeschiedenis: theorie en methode van onderzoek, 16 november 1984 (Utrecht: Aanzet, 1985), pp. 26-42.
- "Ten geleide". Preface to: Alain Corbin, Pestdamp en bloesemgeur. Een geschiedenis van de reuk (Nijmegen: SUN, 1986), pp. 9-13.
- "Van den Ende, Adriaan (1768-1846)", in: Guy Caplat (red.), Les inspecteurs généraux de l'Instruction publique. Dictionnaire biographique 1802-1914 (Paris: INRP / CNRS, 1986), pp. 630-631.
- "Volkskarakter historisch beschouwd", Focaal. Tijdschrift voor antropologie, 2, nr 3 (april 1986), pp. 38-46.
- "Inleiding" (with H. van Dijk & J.A. Verstegen). Preface to: R. van Rossum & J.A. Verstegen (red.), Vormgeving in veelvoud: over vormen, beelden en beeldvorming (Delft: Eburon, 1986), pp. 1-3.
- "Grandeurs des nombres et misères des réalités: la courbe de Franz Eulenburg et le débat sur le nombre d'intellectuels en Allemagne, 1576-1815", in: D. Julia, J. Revel & R. Chartier (red.), Les Universités européennes du XVIe au XVIIIe siècle. Histoire sociale des populations étudiantes, vol. I (Paris: Éd. de l'EHESS, 1986), pp. 23-63. / "Université et marché de l'emploi dans la République des Provinces-Unies", ibidem, vol. I, pp. 205-243.
- "Mentaliteitsgeschiedenis, samenvatting van een studiedag" (red. by J. Wieland), De Maasgouw. Tijdschrift voor Limburgse geschiedenis en oudheidkunde (Maastricht), vol. 105, n° 1 (1986), col. 23-33 / Nederlands Archievenblad, 90, n° 3 (september 1986), pp. 236-243.
- "De familie, de familievereniging en de cultuurgeschiedenis", in: Familiteiten. Voordrachten over het begrip familie, familieorganisaties, familiedrukwerk en familiearchieven ('s-Gravenhage: Federatie van Nederlandse Familieorganisaties, 1986), pp. 3-11.
- "Prinses Sophies zelfbeklag en de groepscultuur van de aristocratie", Psychologie en maatschappij (Nijmegen), 10, n° 2 (juni 1986), pp. 193-198.
- "L'offre d'école avant l'obligation scolaire: l'enseignement des premières enquêtes bataves (1799-1811)", in: G. Genovesi (red.), Compulsory education: statistics, methodology, reforms and new tendencies. Conference papers to the 8th session of the ISCIE, Parma, 3-6 September 1986 (Parma: Università di Parma / Bolletino CIRSE, 1986), vol. IV, pp. 47-58.
- "Trekkingen in de achttiende eeuw: chirurgijns voor studie naar Parijs", Oud-Zutphen, 5, n° 3 (september 1986), pp. 82-85.
- "Deetmans achterhoofd" (HP-Essay), Haagse Post (Amsterdam), 4 October 1986, pp. 15-19.
- "Ondernemerschap en cultuurpatroon: Van der Veen's Elixer Probatum van wondermiddel tot maagbitter", in: W. Frijhoff & M. Hiemstra (red.), Bewogen en bewegen. De historicus in het spanningsveld tussen economie en cultuur (Tilburg: Gianotten, 1986), pp. 249-277.
- "Hoger onderwijs als inzet van stedelijke naijver in de vroegmoderne tijd", in: P.B.M. Blaas & J. van Herwaarden (red.), Stedelijke naijver. De betekenis van interstedelijke conflicten in de geschiedenis. Enige beschouwingen en case-studies ('s-Gravenhage: VUGA, 1986), pp. 82-127.
- "Vraagtekens bij het vroegmoderne kersteningsoffensief", in: G. Rooijackers & Th. van der Zee (red.), Religieuze volkscultuur. De spanning tussen de voorgeschreven orde en de geleefde praktijk (Nijmegen: SUN, 1986), pp. 71-98.
- "Literatuurwijzer. Religieuze volkscultuur: begrippen, theorie, stand van het onderzoek", ibidem, pp. 137-171.
- "Universiteit en religie, staat en natie in de zestiende eeuw: een comparatieve benadering", in: W.P. Blockmans & H. van Nuffel (red.), État et religion aux XVe et XVIe siècles. Actes du colloque à Bruxelles du 9 au 12 octobre 1984 (Bruxelles: H. van Nuffel, 1986), pp. 121-141.
- "Mentaliteit op schaal: micro, meso of macro?", in: H.F.J.M. van den Eerenbeemt (red.), Driestromenland in het historisch bedrijf: lokaal - regionaal - interregionaal (Tilburg: Stichting Zuidelijk Historisch Contact, 1986), pp. 70-91. With a congratulatory address to the organiser of the conference, pp. 129-137.
- "Modèles éducatifs et circulation des hommes: les ambiguïtés du second Refuge", in: La Révocation de l'Édit de Nantes et les Provinces-Unies, 1685. Colloque international du

Tricentenaire, Leyde, 1-3 avril 1985 (Amsterdam & Maarssen: APA-Holland University Press, 1986), pp. 51-75.

- "Un collège de cocagne: la consommation alimentaire au pensionnat de Molsheim à la fin du XVIIe siècle" (with Dominique Julia), Société d'histoire et d'archéologie de Molsheim et environs. Annuaire (1986), pp. 45-76.
- "La Universidad como espacio de mediación cultural", Historia de la Educación (Salamanca), 5 (1986), pp. 41-60.
- "Het Gelders Antichrist-tractaat (1524) en zijn auteur", Archief voor de geschiedenis van de katholieke kerk in Nederland, vol. 28, n° 2 (1986), pp. 192-217.
- "Pieter de la Courts reisjournaal (1641-1643) als ego-document", in: H.W. Blom & I.W. Wildenberg (red.), Pieter de la Court in zijn tijd. Aspecten van een veelzijdig publicist (Amsterdam & Maarssen, APA-Holland University Press, 1986), pp. 11-34.
- "De reisnotities (1641-1643) van Pieter de la Court. Uit het manuscript bezorgd en van commentaar voorzien", ibidem, pp. 35-64.
- "Huitième colloque de l'Association internationale pour l'histoire de l'éducation (Parma, 3-6 septembre 1986)", Histoire de l'éducation, n° 33 (janvier 1987), pp. 65-72.
- "Popular culture: a useful notion?", in: E. Meijer (red.), Alledaags leven, vrijetijd en cultuur. Verslag van een conferentie over recente ontwikkelingen in vrijetijds- en cultuurstudies, Tilburg, December 12-13, 1985 (Tilburg: KUB, Centrum voor vrijetijds-kunde, 1987), vol. 2, pp. 581-587.
- "Universitair onderwijs in historisch perspectief", in: Verslag van het congres 'Universiteit en maatschappelijke betekenis' gehouden ter afsluiting van het tweede lustrum van de Rijksuniversiteit Limburg op 12 februari 1987 te Maastricht (Maastricht: Rijksuniversiteit Limburg, 1987), pp. 5-25.
- "Engeland en de Franse Verlichting" (review essay), Theoretische geschiedenis (Amsterdam), 14, n° 3 (1987), pp. 285-290.
- "Cultuur en mentaliteit: over sporen, tekens en bronnen", in: F. van Besouw, P. den Boer, F.W.N. Hugenholtz & Th. van Tijn (red.), Balans en perspectief. Visies op de geschiedwetenschap in Nederland (Groningen: Wolters-Noordhoff / Forsten, 1987), pp. 189-204.
- "Woord vooraf". Preface to special issue "Holland 1787" of: Holland, 19, n° 4-5 (1987), pp. 193-196.
- "Beeldvorming over toverij in oostelijk Gelderland, zestiende tot twintigste eeuw", in M. Gijswijt-Hofstra & W. Frijhoff (red.), Nederland betoverd. Toverij en hekserij van de veertiende tot in de twintigste eeuw (Amsterdam: De Bataafsche Leeuw, 1987), pp. 232-241, 309-310.
- "L'11 de Setembre", Som i serem. Portaveu del Casal Català d'Amsterdam, 13, n° 39/40 (desembre 1987), pp. 16-18.
- "An sapiens mercator? Éléments de la formation des négociants de la République néerlandaise. Premier essai d'inventaire et de problématique des recherches", in: EUI Colloquium Papers 'Négoce et culture à l'époque moderne' (Badia Fiesolana: IUE, 1987) [Doc. IUE 315/87, Col. 66], 2 pp.
- Collaboration to: Dominique Julia (red.), Atlas de la Révolution française. Tome 2: L'enseignement, 1760-1815 (Paris: Éd. de l'EHESS, 1987). Tables and maps on pp. 18, 39, 54-55, 58-62, 81, 85, 88-90.
- "Opleiding en wetenschappelijke belangstelling van het Nederlandse regentenpatriciaat tijdens de Republiek: uitgangspunten, kenmerken, ontwikkelingen", in: Bulletin Werkgroep Elites (Leiden), 8 (december 1987), pp. 6-20.
- "Louis Gaufridy verstrikt tussen toverij en bezetenheid. Nawoord, met een transcriptie van een oude Nederduitse vertaling van Gaufridy's bekentenis". Postscript to: Raymond Jean, De duistere bron. Een verhaal van liefde en hekserij in de Provence in de zeventiende eeuw (Nijmegen: SUN, 1987), pp. 223-244.
- "Mentaliteitsgeschiedenis van de negentiende eeuw: een plaatsbepaling", De Negentiende Eeuw, 11, n° 2 (september 1987), pp. 79-94.
- "Les fonctions sociales de l'université: l'université et les professions du XVe au XIXe siècle" (duplicated paper for the ninth centenary congress 'Alma Mater Studiorum Saecularia Nona', Bologna, 16-21 November 1987), 12 pp.
- "Ideologie en cultuur in Frankrijk in de zeventiende eeuw" (essay review), in: Theoretische geschiedenis, 14, n° 4 (1987), pp. 424-428.

- "Zeelands universiteit: hoe vaak het mislukte, en waarom", *Archief. Mededelingen van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen*, 1987, pp. 7-41, ill. / Separate publication in: *Worstelende wetenschap. Aspecten van wetenschapsbeoefening in Zeeland van de zestiende tot in de negentiende eeuw* (Middelburg, 1987), pp. 7-41, ill. / Audiotape of this conference in: *Zeeuwse Bibliotheek Middelburg, Kluis 1904 B 19*.
- [Answers to] "Vragen aan W.Th.M. Frijhoff". Annex to Dick Schlüter, Master's thesis in History, University of Utrecht, History Department, 21 May 1987, 11 pp. [pro manuscripto].
- "De historicus tussen ironie en charmante overmoed. Naar aanleiding van een stelling van E.H. Kossmann", *Groniek*, n° 100 (1988), pp. 142-147.
- "Hoe revolutionair kan revolutie zijn? Gedachten over een vergelijkende balans van de revolutionaire mentaliteit in Frankrijk en de Lage Landen", in: Th.S.M. van der Zee, J.G.M.M. Rosendaal & P.G.B. Thissen (red.), *1787, De Nederlandse Revolutie?* (Amsterdam: De Bataafsche Leeuw, 1988), pp. 41-51.
- "Langues nationales, langues de contact, langues de culture", in: *Europe sans rivage. Symposium international sur l'identité culturelle européenne*, Paris, janvier 1988 (Paris: Albin Michel, 1988), pp. 76-83. / Unauthorized Dutch translation: "Nationale talen, contacttalen, cultuurtalen. Lessen uit een geschiedenis", *Kultuurleven. Maandblad voor cultuur en samenleving*, vol. 55, no. 8 (October 1988), pp. 722-728. / Idem in Albanian: "Gjuhët kombëtare, gjuhët e kontakteve dhe gjuhët e kulturës", in: *Bota letrare* (Tirana), 1991, n° 1, p. 251 sq.
- "De volkskunde herplaatst tussen geschiedenis en antropologie. Een evaluatie van Voskuils werk", *Volkkundig Bulletin*, 14, n° 1 (Mei 1988), pp. 45-54.
- "Geschiedenis als strijdbijl. Burgerij, gemeenslieden en magistraat in Zutphen (vijftiende tot achttiende eeuw)", in: B. Looper & J.C. Riemens (red.), *Geschiedenis in Zutphen. Over geschiedschrijving, geschiedbeoefening en historisch besef. Opstellen aangeboden aan Dra. M.M. Doornink-Hoogenraad* (Zutphen: De Walburg Pers, 1988), pp. 40-55.
- "Dutch University Professors 1575-1876: the social profile of a professional group", in: S. Seppo (red.), *The social role and evolution of the teaching profession in historical context* (Joensuu, Finland: University of Joensuu, 1988), vol. II, pp. 93-102.
- "Cultuur in het meervoud? Een alfavertoog over de opkomst van een bètacultuur", *TGGNWT*, 11, n° 3 (1988), pp. 110-125 / Separate publication in: *De Twee Culturen. De eenheid van kennis en haar teloorgang* (Amsterdam: Rodopi, 1988), pp. 24-39.
- "Tien jaar maatschappijgeschiedenis: kritische overwegingen bij een lustrum", in: Michiel Baud (red.), *Geschiedenis en maatschappij. Tien jaar historisch onderzoek in Rotterdam* (Rotterdam: EUR, 1988), pp. 1-15.
- "Scheepsmodellen in kerken. Kanttekeningen vanuit een semiotische benadering", *Volkkundig Bulletin*, 14, n° 2 (oktober 1988), pp. 203-218, ill.
- "Leesbaarheid: een schijnprobleem?", *Spiegel historicael*, 23, n° 11 (1988), pp. 454-455.
- "De triomf van burger en burgerdeugd? De Nederlandse en Franse Revoluties in vergelijkend perspectief", in: S.W. Couwenberg (red.), *Opstand der burgers. De Franse Revolutie na 200 jaar* (Kampen: Kok-Agora, 1988; 2d ed. 1989), pp. 67-82 / Reprint in: *De erfenis van de Franse Revolutie* (Eindhoven: Studium Generale TUE, [1989]), pp. 9-20.
- "Het Oratorie van Bérulle en de geest van Windesheim", in: P. Bange, C. Graafland, A.J. Jelsma & A.G. Weiler (red.), *De doorwerking van de Moderne Devotie, Windesheim 1387-1987* (Hilversum: Verloren, 1988), pp. 193-207, 310.
- "Érasme, l'éducation et le monde scientifique de son temps. Rapport introductif", in: J. Sperna Weiland & W. Frijhoff (red.), *Erasmus of Rotterdam, the Man and the Scholar* (Leiden: Brill, 1988), pp. 101-108.
- "Voorwoord". Preface to: *Nederland's Adelsboek ('s-Gravenhage)*, 78 (1988), pp. V-VIII (co-signed).
- "Rotterdam herkend: de stad en haar geheugen", *Traverse. Nieuw Rotterdams tijdschrift voor baanbrekende en grensoverschrijdende denkbelden* (Rotterdam), 5, n° 1/2 (voorjaar 1989), pp. 7-21, ill.
- "Érasme de Rotterdam, savant et éducateur", *Septentrion. Revue de culture néerlandaise* (Rekkem), 18, n° 1 (1989), pp. 22-29, ill.
- "Juste Lipse, un savant controversé" (review essay), *Septentrion*, 18, n° 2 (1989), pp. 79-80.
- "Le français et son usage dans les Pays-Bas septentrionaux", *Documents pour l'histoire du français langue étrangère ou seconde* (Paris), n° 3 (juin 1989), pp. 1-8.

- Collaborator to: *La Révolution française et l'Europe 1789-1799. Galeries nationales du Grand Palais, Paris, 16 mars - 16 juin 1989* (Paris: Ministère de la Culture / Éd. de la Réunion des Musées Nationaux, 1989). In this work: "La Révolution manquée des patriotes bataves, 1780-1787", vol. I, pp. 350-351; "La République batave, 1795-1798 (1801): une Révolution réussie", vol. III, pp. 703-704, ill.
- "De stad en haar geheugen", *Oase. Ontwerp, onderzoek, onderwijs* (Delft), n° 24 (zomer 1989), pp. 14-21, ill. / Repr. in: *Stad! Groningen 1050 jaar stedenbouw en architectuur* (Groningen: Studium Generale, 1990), pp. 21-28.
- "Barquettes votives ou maquettes profanes? Éléments pour une solution du problème des navires figurés dans les églises protestantes des Pays-Bas", in: Alain Cabantous & Françoise Hildesheimer (red.), *Foi chrétienne et milieux maritimes (XVe-XXe siècles)*. Actes du colloque, Collège de France, 23-25 septembre 1987 (Paris: Éd. Publisud, 1989), pp. 188-208, ill.
- "Minder geweld maar meer resultaat. De Nederlandse Revolutie: even belangrijk als de Franse", in: *Allons enfants! Twee eeuwen Franse Revolutie*. Special issue of the *Drents-Groningse Pers* (Assen), 13 June 1989, fol. AE 6-7.
- "De historicus en de archivaris", *Oud-Zutphen*, 8, n° 2 (juni 1989), pp. 25-31.
- "La Révolution régénérée: nouvelles approches et nouvelles images de la Révolution néerlandaise" (with Joost Rosendaal), in: Michel Vovelle (red.), *L'Image de la Révolution française*. Communications présentées lors du Congrès Mondial pour le Bicentenaire de la Révolution, Sorbonne, Paris, 6-12 juillet 1989 (Paris etc.: Pergamon Press, 1989), vol. I, pp. 543-561.
- "Volkscultuur, groeps cultuur, stadscultuur?" (review essay), *Leidschrift* (Leiden), 5, n° 3 (juni 1989), pp. 127-134.
- "Zutphens geschiedenis, 1591-1814", in: W.Th.M. Frijhoff, et alii (red.), *Geschiedenis van Zutphen* (Zutphen: De Walburg Pers, 1989), pp. 84-132, 333-336, ill.
- "Bij wijze van conclusie: Zutphens eigenheid", *ibidem*, pp. 306-316, 343 / Reprinted in: *Stad! Groningen 1050 jaar stedenbouw en architectuur* (Groningen: Studium generale, 1990), pp. 29-40.
- "Thijm in zijn cultuur. Een reactie op de bijdrage van J.A. Bornewasser", in: G.A.M. Beekelaar (red.), *Tussen isolement en assimilatie. Katholieken en het hedendaagse culturele klimaat* (Baarn: Ambo, 1989), pp. 31-40.
- "Espoir, dégoût, rejet: les Néerlandais et la Révolution française", *L'Écho des polders*. Bulletin d'information de la communauté française des Pays-Bas (La Haye), 7, n° 26 (hiver 1989), pp. 7-9, ill.
- "Verfransing? Franse taal en Nederlandse cultuur tot in de Revolutietijd", *Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden*, 104, n° 4 (1989), pp. 592-609. / Opgenomen in de Digitale bibliotheek voor de Nederlandse Letteren, bloemlezing 18^e eeuw (2003): www.dbnl.nl/tekst/frijoo5verf01/index.htm.
- "Voorgezichten van strijd en straf in de zeventiende-eeuwse Republiek. Naar een geschiedenis van de produktiewijzen van collectieve waarneming", in: E.K. Grootes & J. den Haan (eds.), *Geschiedenis, godsdienst, letterkunde*. Opstellen aangeboden aan dr. S.B.J. Zilverberg ter gelegenheid van zijn afscheid van de Universiteit van Amsterdam (Roden: Nehalennia, 1989), pp. 81-90, ill.
- "Pieter De la Court and Comenius' Third Visit to Holland (1642)", *Acta Comeniana. Revue internationale des études coméniologiques* (Prague), 8, n° 32 (1989), pp. 183-192.
- "Pérégrination académique ou voyage éducatif? Remarques à propos des voyageurs du Brabant septentrional: nature, fréquence et circuits de leurs voyages sous l'Ancien Régime" (with Hans Bots), in: Mariusz Kulczykowski (red.), *Pérégrinations académiques*. IVème session scientifique internationale, Cracovie, 19-21 mai 1983 [*Prace historyczne*, 88] (Kraków, 1989), pp. 117-129, maps.
- "In memoriam drs. H. de Vries (1946-1989)", *Quod novum* (Rotterdam), 23, n° 18 (17 januari 1990), p. 15 / *Bulletin Tweede Fase Opleiding Geschiedenis van Kunst en Cultuur* (Amsterdam), 2, n° 1 (maart 1990), p. 4 / *Batavia Academica*, VIII, n° 1 (1990), p. 1.
- "Geleerd genootschap en universiteit: solidair of complementair in de wetenschapontwikkeling? Nederland en de omringende landen tot in de negentiende eeuw", *Nieuwe Verhandelingen van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam*, series III, vol. 5 (1990), pp. 6-19.
- "La Société idéale des patriotes bataves", *Rapports-Het Franse Boek* (Amsterdam), 60, n° 1 (1990), pp. 20-29, ill.

- "Latijnse school en gymnasium als schooltype tot in de negentiende eeuw", in: W.Th.M. Frijhoff et alii, *Tempel van hovaardij. Zes eeuwen Stedelijk Gymnasium Haarlem* (Haarlem: De Vrieseborch, 1990), pp. 7-23, ill.
- "Terug naar af? De cultuurwetenschap en het heimwee naar de cultuurgeschiedenis", in: Etty Mulder (red.), *Terugstrevend naar ginds. De wereld van Helene Nolthenius* (Nijmegen: SUN, 1990), pp. 215-234, ill.
- "Ontdekking van de kust: de rand van de wereld", *Op lemen voeten* (Nijmegen), 12, n° 3 (1990), p. 7, ill.
- "Een moderne devoot. De lotgevallen van een predikantenfamilie en hun betekenis voor ons beeld van Van Gogh", in: G.J.M. van den Brink & W.Th.M. Frijhoff (red.), *De wevers en Vincent van Gogh* (Zwolle: Waanders, 1990), pp. 111-119, ill.
- "L'usage du français en Hollande, XVIIe-XIXe siècles: propositions pour un modèle d'interprétation", *Études de linguistique appliquée* (Paris), n.s., n° 78 (avril-juin 1990), pp. 17-26.
- "L'Oratoire et le jansénisme: l'assemblée générale de 1746" (with Dominique Julia), in: Catherine Maire (red.), *Jansénisme et Révolution. Actes du colloque de Versailles tenu au Palais des congrès les 13 et 14 octobre 1989*. Special issue of: *Chroniques de Port-Royal*, n° 39 (Paris, 1990), pp. 25-45.
- "Recepten voor spannende wetenschap", in: *De verleidingen van de wetenschap*, 28 september 1990 (The Hague: NWO, 1990), pp. 17-31 / Abstract in: *Quod Novum*, 24, n° 8 (10 October 1990), p. 6 / Videotape distributed by NWO.
- "Fortune rota volvitur...", in: *Patron et professeur, ou Rencontres avec Hans Bots*. Libellus aangeboden door promoti en (oud-)medewerkers ter gelegenheid van zijn vijftigste verjaardag (Nijmegen, 1990), pp. 12-14.
- "Boek of beeld: een toevalskeus?" (abstract), in: *Wetenschapsweek*. Scholierenmanifestatie, 9-12 oktober 1990 (Rotterdam: EUR, 1990), p. 34.
- "De identiteit van de stad: beeld en textuur" (abstract), in: *Stad! Groningen 1050 jaar stedenbouw en architectuur* (Groningen: Studium generale, 1990), pp. 11-12.
- "The Netherlands / Nederland / Pays-Bas", in: Pierre Caspard (red.), *Guide international de la recherche en histoire de l'éducation / International guide for the research in the history of education* (Paris: INRP / ISCHE, 1990), pp. 98-109. / Revised version (with Nel-leke Bakker). In: Pierre Caspard (dir.), *Guide international [etc.]*; 2e édition (Paris: INRP; Bern: Peter Lang, 1995), pp. 150-163.
- "Naissance d'un public réformé", in: *Encyclopaedia Universalis: Le Grand Atlas des Littératures* (Paris: Encyclopaedia Universalis, 1990), pp. 292-293, 410, ill.
- "The meaning of the marvelous: on religious experience in the early seventeenth-century Netherlands", in: L. Laeyendecker, L.G. Jansma & C.H.A. Verhaar (red.), *Experiences and explanations. Historical and sociological essays on religion in everyday life* (Ljouwert: Fryske Akademy, 1990), pp. 79-101.
- "Devotieprentjes als bestanddeel van culturele praktijken", *Volkskundig Bulletin*, 16, n° 3 (november 1990), pp. 350-378, 25 ill. / Separate publication: P.G.J. Post (red.), *Verbeelding van vroomheid. De devotieprent als cultuurwetenschappelijke bron* (Amsterdam: P.J. Meertens-Instituut, 1990; 2d ed. 1992), pp. 350-378.
- "Reisbrief uit Florence", *Oud-Zutphen*, 9, n° 4 (december 1990), pp. 97-101, ill.
- "Het wapenboek van de Nederlandse studentenvereniging te Angers, 1614-1617" (with Rob van Drie), *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie en het Iconographisch Bureau* (The Hague), 44 (1990), pp. 115-148, 6 ill.
- "L'École de chirurgie de Paris et les Pays-Bas: analyse d'un recrutement, 1752-1791", *Lias. Sources and documents relating to the early modern history of ideas*, 17, n° 2 (1990), pp. 185-239.
- "Witchcraft and its changing representation in Eastern Gelderland, from the sixteenth to twentieth century". In: M. Gijswijt-Hofstra & W. Frijhoff (red.), *Witchcraft in the Netherlands from the fourteenth to the twentieth century* (s.l. [=Rijswijk]: Universitaire Pers Rotterdam, 1991), pp. 167-180. [Revised transl. of 1987 article.]
- "Popular culture and revolution in the Netherlands: A political and cultural issue", *Volkskundig Bulletin*, 17, n° 1 (maart 1991), pp. 1-14.
- "Evergreens. De favoriete boeken van W. Frijhoff", *Palaver. Historisch Nieuwsblad* (Amsterdam), 7, n° 2 (maart 1991), pp. 17-21.
- "Conclusions: vers une autre histoire des collègues universitaires". In: Domenico Maffei & Hilde De Ridder-Symoens (red.), *I Collegi universitari in Europa tra il XIV e il XVIII secolo*.

- Atti del Convegno di Studi della Commissione Internazionale per la Storia delle Università, Siena-Bologna, 16-19 maggio 1988 (Milan: Giuffrè Editore, 1991), pp. 185-196.
- "Le plurilinguisme des élites en Europe de l'Ancien Régime au début du XXe siècle", *Le Français dans le Monde. Recherches et applications* (Paris) [special issue: Vers le plurilinguisme des élites, red. Daniel Coste & Jean Hébrard], février-mars 1991, pp. 120-129.
 - "Instruir y formar. La educación como objetivo, instrumento y esperanza en la Revolución francesa". In: *La Revolución francesa y su influencia en la educación en España* (Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia, 1991), pp. 43-63.
 - "' Bastertspraek en dartele manieren'. De Franse taal in Nederlandse mond", *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden, 1989-1990* (Leiden, 1991), pp. 13-25.
 - "A la recherche de l'habitus démocratique des Pays-Bas (Hollande et Belgique)". In: Antoine De Baecque (red.), *Une histoire de la démocratie en Europe* (Paris: Le Monde Éditions, 1991), pp. 234-255. / English translation: "Searching for the democratic habitus of the Low Countries (Holland and Belgium)". In: Antoine De Baecque (ed.), *A History of Democracy in Europe*. Transl. by Nicholas Y.A. Bradley (Boulder, Colorado/New York: Social Science Monographs, distr. by Columbia University Press, 1995), pp. 176-193.
 - [Letter to Prof. Kadriya Salimova on the teaching of history of education]. In: *History of education as a teaching subject. Working conference in Moscow-Suzdal, 14th-19th April 1991* (Moscow: USSR Academy of Educational Sciences / Vladimir State University, Institute of theory and history of education, 1991), p. 20.
 - "Regards sur l'histoire". In: Jean-Jacques Fauvel (red.), *Hollande. Guides bleus Hachette* (Paris: Hachette, 1991), pp. 78-88.
 - "Kultur und Mentalität: Illusion von Eliten?", *Österreichische Zeitschrift für Geschichtswissenschaften* (Vienna), 2, n° 2 (1991), pp. 7-33. [Partial translation by Gerhard Jaritz of the inaugural lecture, Rotterdam 1984].
 - "Normeren of waarden? Over cultuur, geschiedenis en geschiedfilosofie". In: Rik Sanders, Bas Mesters, Reinier Kramer & Margriet Windhorst (red.), *De verleiding van de overloed: reflecties op de eigenheid van de cultuurgeschiedenis [Balans en perspectief van de Nederlandse cultuurgeschiedenis]* (Amsterdam & Atlanta: Rodopi, 1991), pp. 15-35.
 - "Gods gave afgewezen. Op zoek naar genezing van de pest: Nijmegen, 1635-1636", *Volkkundig Bulletin*, 17, n° 2 (1991), pp. 143-170.
 - "République et bien public: les patriotes bataves et le système républicain". In: *L'Idée républicaine à Mulhouse, en France et en Europe. Actes du IIe Symposium humaniste international de Mulhouse, 26-27 janvier 1990* (s.l.: Société Industrielle de Mulhouse, 1991), pp. 63-72.
 - "Die Bedeutung der Hohen Schule zu Steinfurt im Universitätsraum der östlichen Niederlande im 16. und 17. Jahrhundert". In: H. Holzhauser & R. Toellner (red.), *Symposium 400 Jahre Hohe Schule Steinfurt, 18. und 19.09.1988, Schloß Burgsteinfurt* (Steinfurt: Stadt Steinfurt, 1991), pp. 18-35.
 - "Inleiding". In: *Groei? Scholierenmanifestatie Wetenschapsweek, 8-11 oktober 1991* (Rotterdam: EUR, 1991), p. 4.
 - "The kiss sacred and profane: reflections on a cross-cultural confrontation". In: Jan Bremmer & Herman Roodenburg (red.), *A cultural history of gesture, from Antiquity to the present-day. With an introduction by Sir Keith Thomas* (Cambridge: Polity Press, 1991; paperback ed. 1993), pp. 210-236. / American bound and paperback ed. Ithaca, N.Y.: Cornell University Press, 1992. / "Sacrale kus, profane kus. Overwegingen bij een ervaring over culturen heen". In: Jan Bremmer & Herman Roodenburg (red.), *Gebaren en lichaamshouding van de Oudheid tot heden* (Nijmegen: SUN, 1993), pp. 234-264, ill. / Roemeense vertaling: "Sarutul sacru si profan: reflectii asupra unei confruntari interculturale". In: Jan Bremmer & Herman Roodenburg (eds.), *O istorie culturala a gesturilor, din antichitate si pâna în zilele noastre. Traducerea de dr. Tatiana Avacum* (Bucuresti: Editura Polimark, 2000), pp. 189-211. ISBN 973-9302-13-0.
 - "Tussen het ego en het kerngezin: ruimte voor intimiteit in de vroegmoderne tijd" [review essay of: Ph. Ariès & G. Duby (red.), *Geschiedenis van het persoonlijk leven, vol. III* (Amsterdam, 1989)], *Leidschrift*, 8, n° 1 (november 1991), pp. 73-82.
 - "Traditie en verleden. Kritische reflecties over het gebruik van verwijzingen naar vroeger", *Jaarboek voor liturgie-onderzoek* (Groningen), 7 (1991), pp. 125-136.

- [Conference report] "Political Powers and the University: Madrid, 26 August-2 September 1990", *History of Universities* (Oxford), 10 (1991), pp. 264-266.
- "Engels", *Quod Novum*, 4 december 1991, p. 2.
- "La société idéale des patriotes bataves". In: Willem Frijhoff & Rudolf Dekker (red.), *Le voyage révolutionnaire. Actes du colloque franco-néerlandais du Bicentenaire de la Révolution française*, Amsterdam, 12-13 octobre 1989 (Hilversum: Verloren, 1991), pp. 137-151.
- "Le rôle des études universitaires dans une société locale: la ville de Zutphen en Gueldre du Moyen Age au début du XIXe siècle. Premier bilan d'une recherche". In: Mariusz Kulczykowski (red.), *Les étudiants: liens sociaux, culture, moeurs du Moyen Age jusqu'au XIXe siècle. Vème session scientifique internationale, Cracovie, 28-30 mai 1987* [Prace historyczne, 93] (Kraków: Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1991), pp. 87-114, tabl., graph., carte; discussion pp. 129-132.
- "Le recrutement étranger de l'Académie Royale de Chirurgie de Paris (1752-1791): la place des Allemands". In: Michel Parisse (red.), *Les échanges universitaires franco-allemands du Moyen Age au XXe s. Actes du Colloque de Göttingen, Mission Historique Française en Allemagne, 3-5 novembre 1988* (Paris: Éd. Recherche sur les Civilisations, 1991), pp. 73-105, tabl.
- "Médecine au quotidien au pays de Clèves. Un dialogue de village en 1559". In: Gerhard Blaschitz, Helmut Hundsbichler, Gerhard Jaritz & Elisabeth Vavra (red.), *Symbole des Alltags, Alltag der Symbole. Festschrift für Harry Kühnel zum 65. Geburtstag* (Graz: Akademische Druck- und Verlagsanstalt, 1992), pp. 805-820.
- [Review essay] "Jean Starobinski's Zinnebeelden van de rede", *Bulletin. Geschiedenis, Kunst, Cultuur* (Amsterdam), n° 1 (1992), pp. 52-59.
- "Cultura i religió a Catalunya". *Lligam* (Centre Josep Carner, Brussels), VIII, n° 37 (maig-juny 1992), pp. 4-13.
- "Jan Amos Comenius, 1592-1670. An introduction" (with Dagmar Capková), *Paedagogica historica*, XXVIII, n° 2 (1992), pp. 175-333.
- "The Dutch Enlightenment and the creation of popular culture". In: Margaret C. Jacob & Wijnand W. Mijnhardt (red.), *The Dutch Republic in the Eighteenth Century. Decline, Enlightenment and Revolution* (Ithaca & London: Cornell University Press, 1992), pp. 292-307.
- "Drenkelingen reddden: ideaal en symbool". In: H.M. Brokken & W.Th.M. Frijhoff (red.), *Idealen op leven en dood. Gedenkboek van de Maatschappij tot redding van drenkelingen 1767-1992* (The Hague: Stichting Hollandse Historische Reeks, 1992), pp. 1-7.
- "Universities: 1500-1900". In: Burton R. Clark & Guy Neave (red.), *The Encyclopedia of Higher Education*, vol. II (Oxford, etc.: Pergamon Press, 1992), pp. 1251-1259. / Update on CD-Rom, 1998.
- "The Netherlands". In: ibidem, vol. I, pp. 491-504, 9 tables / Prepublished in the prospectus of this work. / Update on CD-Rom, 1998.
- "Wegen van Evert Willemsz.", *Opossum. Tijdschrift voor historische en kunstwetenschappen* (Rotterdam), 2, n° 7 (herfst/winter 1992), pp. 6-16.
- "Communication et vie quotidienne à la fin du Moyen Age et à l'époque moderne; réflexions de théorie et de méthode". In: Helmut Hundsbichler (red.), *Kommunikation und Alltag in Spätmittelalter und früher Neuzeit. Internationaler Kongress, Krems an der Donau, 9. bis 12. Oktober 1990* (Vienna: Oesterreichischer Akademie der Wissenschaften, 1992) [Oesterreichische Akademie der Wissenschaften, Phil.-Hist. Klasse, Sitzungsberichte, Bd. 596], pp. 9-37.
- "Réflexions sur la transformation du catholicisme hollandais, 1960-1970". In: Alain Dierkens (red.), *Le libéralisme religieux. Special issue of: Problèmes d'histoire des religions*, n° 3 (Brussels, 1992), pp. 111-126.
- "Inleiding: historische antropologie". In: Peter te Boekhorst, Peter Burke & Willem Frijhoff (red.), *Cultuur en maatschappij in Nederland, 1500-1850. Een historisch-antropologisch perspectief* (Amsterdam & Meppel: Boom / Heerlen: Open Universiteit, 1992), pp. 11-38.
- "Media en sociaal-culturele verandering. Drie kanttekeningen ter inleiding". In: Henk Kleijer, Ad Knotter & Frank van Vree (red.), *Tekens en teksten. Cultuur, communicatie en maatschappelijke veranderingen vanaf de late middeleeuwen* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 1992), pp. 1-13.
- "Identiteit en identiteitsbesef. De historicus en de spanning tussen verbeelding, benoeming en herkenning", *Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis der*

- Nederlanden, 107, n° 4 (1992), pp. 614-634 / Reprinted in conference volume 'Identity and difference as an educational issue' (Rijksuniversiteit Groningen: Philip A. Kohnstamm-netwerk / Theory and history of education, 1-2 June 1995).
- "Le università olandesi". In: Gian Paolo Brizzi & Jacques Verger (red.), *Le università in Europa dal Rinascimento scientifico all'Età dei Lumi* (s.l. [Cinisello Balsamo]: Amilcare Pizzi / Riunione Adriatica di Sicurtà, 1992), pp. 213-231, with 24 ill. / Herdrukt in: *idem, L'università in Europa dall'Umanesimo ai Lumi* (Milano: Silvana Editoriale, 2002), pp. 242-256 [ISBN 88-8215-372-X].
 - "Comenius et les Pays-Bas", *Lettre internationale* (Paris), n° 35 (hiver 1992/93), pp. 44-51, ill. / Transl. into Czech by Jiří Beneš: "Komenský v Holandska", *Lettre internationale* (Czech edition), no. 8 (1992/93), p. 52-55.
 - "Enfants saints, enfants prodiges: l'expérience religieuse au passage de l'enfance à l'âge adulte", *Paedagogica historica*, 29, n° 1 (1993), pp. 53-76.
 - "Het zelfbeeld van de Nederlander in de achttiende eeuw: een inleiding", *Documentatieblad Werkgroep Achttiende Eeuw*, 24, n° 1 (1992), pp. 5-28.
 - "Jakob Vallick und Johann Weyer: Kampfgenossen, Konkurrenten oder Gegner?". In: Hartmut Lehmann & Otto Ulbricht (red.), 'Vom Unfug des Hexen-Processes'. *Gegner der Hexenverfolgung von Johann Weyer bis Friedrich Spee* [Wolfenbütteler Forschungen, 55] (Wiesbaden: in Kommission bei Otto Harrassowitz, 1992), pp. 65-88.
 - "Het Athenaeum van Deventer: een stedelijke hogeschool en haar studenten". In: H.W. Blom, H.A. Krop & M.R. Wielema (red.), *Deventer denkers. De geschiedenis van het wijsgerig onderwijs te Deventer* (Hilversum: Verloren, 1992), pp. 9-27.
 - "Het historisch besef" [samenvatting door Eelco G. van Welie]. In: [F.P.J. Obbema e.a.] *De rol van een historische vereniging anno 1992. Symposium georganiseerd ter gelegenheid van het 90-jarig bestaan van de vereniging Oud-Leiden. Verslag van de lezingen en van de forumdiscussie* (Leiden, 1993), pp. 6-8, 16.
 - "Johan Wier en Jacob Vallick: medicus tegen pastoor?" In: Willem de Blécourt, Willem Frijhoff & Marijke Gijswijt-Hofstra (red.), *Grenzen van genezing. Gezondheid, ziekte en genezen in Nederland, zestiende tot begin twintigste eeuw* (Hilversum: Verloren, 1993), pp. 17-45, ill.
 - "Drenkelingen redden: ideaal en symbool", *Gewina, TGGNWT*, jg. 16, n° 1 (1993), pp. 43-46 / *Nederlands tijdschrift voor EHBO en reddingwezen* (Den Haag), jg. 82, n° 1 (1993), pp. 6-9 / *Rode Kruis Babel* (Breskens), 1994, pp. ...-...
 - "Beelden, verhalen, daden: stadscultuur". In: A.D. de Jonge & M. de Wolff (red.), *De Rotterdamse cultuur in elf spiegels* (Rotterdam: Uitgeverij 010, 1993), pp. 9-18.
 - "Cultuur op termijn. Een verkenning van identiteit in de tijd". In: Carolien Bouw & Bernard Kruithof (red.), *De kern van het verschil. Culturen en identiteiten* (Amsterdam: SISWO / Amsterdam University Press, 1993), pp. 17-40.
 - "Aio-seminar: het spannende van wetenschap...", *Desiderius. Erasmus Universiteit Rotterdam*, 6, n° 2 (Rotterdam, juni 1993), p.36.
 - "Ritual acting and city history: Haarlem, Amsterdam and Hasselt". In: Heidi de Mare & Anna Vos (red.), *Urban rituals in Italy and the Netherlands. Historical contrasts in the use of public space, architecture and the urban environment* (Assen: Van Gorcum, 1993), pp. 93-106, 12 ill.
 - "De Noordnederlandse oratorianen en de katholieke identiteit. Rond een stelling". In: Marit Monteiro, Gerard Rooijackers & Joost Rosendaal (red.), *De dynamiek van religie en cultuur. Geschiedenis van het Nederlands katholicisme* (Kampen: Kok, 1993), pp. 210-217, ill.
 - "Oproep medewerking onderzoek 'Overdracht van leescultuur in familieverband'", *Mededelingen Centraal Bureau voor Genealogie* (The Hague), 47, n° 3 (september 1993), pp. 75-77.
 - "La Ville: lieu de mémoire de l'Europe moderne?" In: P. den Boer & W. Frijhoff (red.), *Lieux de mémoire et identités nationales* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 1993), pp. 61-77.
 - "Les Oratoriens et l'espace éducatif français du règne de Louis XIV à la Révolution française" (with Dominique Julia). In: Jean Ehrard (red.), *Le collège de Riom et l'enseignement oratorien en France au XVIIIe siècle* (Paris: CNRS / Oxford: Voltaire Foundation, 1993), pp. 11-27, 4 tabl.
 - "Les Voyageurs néerlandais en France du XVIIe au début du XIXe siècle". In: W. Frijhoff & O. Moorman van Kappen (red.), *Les Pays-Bas et la France des Guerres de Religion à la*

création de la République Batave (Nijmegen: Gerard Noodt Instituut, 1993), pp. 87-104, 1 tabl.

- [collaboration to] Bibliographie d'histoire de l'éducation. Plan de classement et liste des revues dépouillées. Supplément à `Histoire de l'éducation', n° 59-60 (septembre 1993), établi par Isabelle Havelange, 45 p. [Revised version of my initial Plan de classement, 1979].
- [contribution to] "De rituele dans rond de doctorstittel", Nieuwsbrief van de Onderzoekersopleiding Geesteswetenschappen (Rijksuniversiteit Groningen), oktober 1993 [2 pp.].
- "De betekenis van Jan van Hooff. Toespraak bij gelegenheid van de onthulling van het standbeeld van Jan van Hooff te Eindhoven, 19 december 1992", Noordbrabants historisch jaarboek, 10 (1993), pp. 183-194.
- "De stad en haar geheugen". In: Sjoerd Cusveller (red.), Stad! De stad en haar identiteit (Hoogezand: Molior, 1994), pp. 29-57, ill. 9-26.
- "Dieu et Orange, l'eau et les digues: la mémoire de la nation néerlandaise avant l'État", Le Débat. Histoire, politique, société (Paris), n° 78 (janvier-février 1994), pp. 20-30.
- "Nederlandse cultuur als object van geschiedschrijving: een onmogelijke opgave?", Ons Erfdeel (Rekkem), 37, n° 1 (januari-februari 1994), pp. 83-93.
- "De identiteit van Rotterdam: eigen, maar niet gelijk", Open grenzen (Rotterdam), 38, n° 6 (april 1994), pp. 6-11.
- "Inspiration, instruction, compétence? Questions autour de la sélection des pasteurs réformés aux Pays-Bas, XVIe-XVIIe siècles", Paedagogica historica, 30, n° 1 (1994), pp. 13-38 / Separate publication: D. Julia (red.), Aux sources de la compétence professionnelle. Critères scolaires et classements sociaux dans les carrières intellectuelles en Europe, XVIIe-XIXe siècles (Ghent, 1994), pp. 13-38.
- "La fête dans l'Europe du Nord-Ouest aux temps modernes: thèses pour un débat". Abstract for: Istituto internazionale di storia economica F. Datini, XXVI Settimana di studi, Prato, 18-23 Aprile 1994, `Il tempo libero, secc. XIII-XVII', 3 pp.
- "L'évidence républicaine: les Bataves au passé, au présent et au futur", Annales historiques de la Révolution française (Paris), 66, n° 2 (1994), pp. 179-194.
- "Conclusion: Culture politique et stratégies culturelles". In: A. Romano & J. Verger (red.), I poteri politici e il mondo universitario (XIII-XX secolo). Atti di Convegno internazionale di Madrid 28-30 agosto 1990 (Soveria Mannelli & Messina: Rubbettino, 1994), pp. 287-306.
- "The healing of a lay saint: Evert Willemsz. Bogardus' conversion between personal achievement and collective legitimation". Printed pro manuscripto in: The Papers [of the] Conference "Healing Magic and Belief in Europe, 15th-20th centuries: New Perspectives", 21-25 September 1994 (s.l. [Amsterdam], 1994), vol. I, pp. 148-165.
- "Van Sporen naar Memoria. Een nieuwe historische reeks" (with Henk Hoeks). In: Gerard Rooijackers, Rituele repertoires. Volkscultuur in oostelijk Noord-Brabant 1559-1853 (Nijmegen: SUN, 1994), pp. 699-702.
- "Comenius et les Pays-Bas: une interprétation". In: Hana Voisine-Jechova (red.), La visualisation des choses et la conception philosophique du monde dans l'oeuvre de Comenius. Actes du colloque international des 18-20 mars 1992 (Paris: Presses de l'Université de Paris-Sorbonne, 1994), pp. 19-39.
- "La circulation des hommes de savoir: pôles, institutions, flux, volumes". In: Hans Bots & Françoise Waquet (red.), commercium litterarium. La communication dans la République des Lettres / Forms of communication in the Republic of the Letters, 1600-1750 (Amsterdam & Maarssen, APA-Holland University Press, 1994), pp. 229-258, tabl.
- "Volkskundigen vóór de volkskunde?", Volkskundig Bulletin, 20, n° 3 (december 1994), pp. 245-267 / Separate publication: Ton Dekker, Paul Post & Herman Roodenburg (red.), Antiquaren, liefhebbers en professoren. Momenten uit de geschiedenis van de Nederlandse volkskunde (Amsterdam: KNAW, 1994), pp. 245-267.
- "In memoriam dr R. Wartena (1927-1993)", BM Gelre, 85, 1994, pp. 6-11.
- "Une lettre de W.Th.M. Frijhoff (Université Érasme, Rotterdam)", Lettre de la SIHFLES (Paris), n° 24 (décembre 1994), pp. 1-2.
- "Structures and contingencies in historical research". In: O. Boonstra, G. Collenteur & B. van Elderen (eds.), Structures and Contingencies in Computerized Historical Research. Proceedings of the IX International Conference of the Association for History and Computing, Nijmegen 1994 [Cahier VGI, 9] (Hilversum: Verloren, 1995), pp. 10-20.

- "La formation des négociants de la République hollandaise". In: Franco Angiolini & Daniel Roche (red.), *Cultures et formations négociantes dans l'Europe moderne* (Paris: Éd. de l'EHESS, 1995), pp. 175-198, tabl.
- "The healing of a lay saint: Evert Willemsz. Bogardus's conversion between personal achievement and social legitimation". In: *De Halve Maen. Magazine of the Dutch Colonial Period in America*, published by the Holland Society of New York (New York City), 68, n° 1 (Spring 1995), pp. 1-12, ill., map, diagram.
- "Fête et loisir dans l'Europe du Nord-Ouest à l'époque moderne: contours d'une transition". In: Simonetta Cavaciocchi (red.), *Il tempo libero, economia e società* (Loisirs, Leisure, Tiempo Libre, Freizeit) Secc. XIII-XVIII (Prato: Istituto Internazionale di Storia Economica `F. Datini' [Serie II, Atti delle `Settimane di Studi' e altri Convegni, no. 26], 1995), pp. 149-171; discussion pp. 183-186.
- "In het jaar 1650..." (with Marijke Spies). In: J.A. Gruys & Jan Bos (red.), *t'Gulde Iaer 1650 in de Short-Title Catalogue, Netherlands* (The Hague: Koninklijke Bibliotheek, 1995), pp. 5-17.
- "Universität und Ausbildung. Historische Bemerkungen zu einem europäischen Vergleich". In: Lothar Jordan & Bernd Kortländer (red.), *Nationale Grenzen und internationaler Austausch. Studien zum Kultur- und Wissenschaftstransfer in Europa* (Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1995) [Communicatio, 10], pp. 261-275.
- "Simon Schama", *De Groene Amsterdammer*, 119, nr. 42 (18 oktober 1995), p. 21.
- "Modifications des fonctions sociales de l'université: l'université et les professions du XVe au XIXe siècle". In: *Universitates e Università. Atti del Convegno, Bologna 16-21 novembre 1987* (Bologna: Bologna University Press, 1995), pp. 141-147.
- "Academic relations in Europe at the time of Boerhaave: A structural approach". In: I.L. Bonta and others, *Hungarian-Dutch contacts in Medicine since the Epoch of Herman Boerhaave, Proceedings of Symposium 13 October 1994 under the auspices of The Emil Starkenstein Foundation and The Mikes Kelemen Kör* (Amsterdam: KNAW, 1995), pp. 13-28.
- "Beelden en verhalen: over Rotterdams geschiedenis", *Kroniek. Historisch Genootschap Roterodamum*, n° 99 (november 1995), p. 3.
- "Museale beeldvorming". In: *Studium generale `Volkskunde en museum' (z.pl.: Volkskundig Overleg, 1995 [pro manuscripto])*, pp. 49-55.
- "Voorwoord" [with Marijke Spies]. In: O.S. Lankhorst & P.G. Hoftijzer, *Drukkers, boekverkopers en lezers in Nederland tijdens de Republiek. Een historiografische en bibliografische handleiding [IJKpunt 1650]* (The Hague: SDU, 1995), pp. VII-IX. / *Tweede herziene en vermeerderde uitgave* (2000), pp. VII-IX.
- "Voorwoord" [with Marijke Spies]. In: M.J. van der Wal, *De moedertaal centraal. Standaardisatie-aspecten in de Nederlanden omstreeks 1650 [IJKpunt 1650]* (The Hague: SDU, 1995), pp. VII-IX.
- "1795, tweehonderd jaar vrijheid", *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie*, 49 (1995), pp. 101-106.
- "De sprekende stad: stedelijke identiteit en ruimtelijke ordening". In: J.C. Dekker (red.), *Sporen en spiegels. Beschouwingen over geschiedenis en identiteit* (Tilburg: Tilburg University Press, 1995), pp. 85-95.
- "Étudiants et gradués dans une société locale: la ville de Zutphen en Gueldre du Moyen Âge au début du XIXe siècle", *Lias. Sources and documents related to the early modern history of ideas* (Amsterdam & Maarssen), 22, n° 2 (1995), pp. 241-275, tabl., graph., cartes.
- "L'introduction des langues modernes à l'université: questions de théorie et de méthode", *Documents pour l'histoire du français langue étrangère ou seconde* (Saint-Cloud), n° 16 (décembre 1995), pp. 45-64.
- "The Emancipation of the Dutch Elites from the Magic Universe". In: Dale Hoak & Mordechai Feingold (eds.), *The World of William and Mary. Anglo-Dutch Perspectives on the Revolution of 1688-89* (Stanford, Calif.: Stanford University Press, 1996), pp. 201-218, notes 305-311.
- "Medical education and early modern Dutch medical practitioners: towards a critical approach". In: Hilary Marland & Margaret Pelling (eds.), *The task of healing: Medicine, religion and gender in England and the Netherlands, 1450-1800* (Rotterdam: Erasmus Publishing, 1996), pp. 205-220, tabl.

- "Hoezo universiteitsgeschiedenis? Indrukken en stellingen", *Ex Tempore*. Historisch tijdschrift KU Nijmegen, 15, n° 1 [=43, special issue Universiteitsgeschiedenis] (mei 1996), pp. 13-22.
- "Leven, horen, lezen, schrijven. Omgaan met teksten in het werk van Aert Jansz. van Rijnevelshorn". In: M. Bruggeman, E. Geudeke, M. van Os, et alii (red.), *Mensen van de Nieuwe Tijd. Een liber amicorum voor A.Th. van Deursen* (Amsterdam: Bert Bakker, 1996), pp. 218-236.
- "Voorwoord" [with Marijke Spies]. In: F.J.M. Hoppenbrouwers, *Oefening in volmaaktheid. De zeventiende-eeuwse rooms-katholieke spiritualiteit in de Republiek [IJKpunt 1650]* (The Hague: SDU, 1996), pp. IX-XI.
- "Autodidaxies, XVIe-XIXe siècles: jalons pour la construction d'un objet historique", *Histoire de l'éducation* (Paris), n° 70 (mai 1996), pp. 5-27, résumés pp. 169-170.
- "Education's memory". In: Johan Sturm, et alii (red.), *Education and cultural transmission. Historical studies of continuity and change in families, schooling and youth cultures* [Paedagogica Historica, Supplementary series, II] (Gent: CSHP, 1996), pp. 339-353.
- "Feesten in de 18de eeuw". In: Paul Knolle (red.), *Een groot gedruis en eene onbesuisde vrolykheit. Feesten in de 18de eeuw* (Enschede: Rijksmuseum Twenthe; Leiden: Primavera Pers, 1996), pp. 7-29 (bibliogr. pp. 135-145).
- "De gepredestineerde boer. Leven en geloven in de vroege zeventiende eeuw". In: Eddy Put, Marie Juliette Marinus & Hans Storme (red.), *Geloven in het verleden. Studies over het godsdienstig leven in de vroegmoderne tijd, aangeboden aan Michel Cloet* (Leuven: Universitaire Pers Leuven, 1996), pp. 375-391.
- Chapter 2: "Patterns"; Chapter 9: "Graduation and careers". In: Walter Rüegg (general ed.), Hilde De Ridder-Symoens (ed.), *A History of the University in Europe. Volume II: Universities in early modern Europe (1500-1800)* (Cambridge: Cambridge University Press, 1996), pp. 43-110, 355-415, tables, 11 maps. Also table 7.1: Student and graduate rates, p. 311 / German translation: Kapitel 2: "Grundlagen"; Kapitel 9: "Der Lebensweg der Studenten". In: Walter Rüegg (ed.), *Geschichte der Universität in Europa. Band 2: Von der Reformation bis zur französischen Revolution 1500-1800* (München: Beck, 1996), S. 53-102, 287-334, Karten, Tafel / Spanish translation: Cap. 2: 'Modelos'; cap. 9: 'Graduación y profesión'. In: Hilde Ridder-Symoens (ed.), *Historia de la Universidad en Europa. Volumen II: Las universidades en la Europa moderna temprana (1500-1800)* (Bilbao: Universidad des País Vasco, Servicio Editorial, 1999), pp. 45-112, 379-444, graf., tab. / Portugese translation: Cap. 2: 'Modelos'; cap. 9: 'Gradação e carreiras'. In: Hilde de Ridder Symoens (ed.), *Uma História da Universidade na Europa. Vol. II. As Universidades na Europa Moderna (1500-1800)* (Lisboa: Imprensa Nacional, 2002), pp. 39-102, 345-400, graf., tab.
- "Eigenzinnig Nederland. Europa en de toekomst van een cultuurnatie". In: A. van Staden (red.), *De nationale staat, onhoudbaar maar onmisbaar? Het perspectief van Europese integratie en mondialisering* (Assen: van Gorcum; Den Haag: Clingendael, 1996), pp. 125-143 [revised version of the NWO-lecture 1996].
- "Thème 4: Opinion (proposition)". In: *Concepts and symbols of the eighteenth century in Europe*. Newsletter, no. 3 (Strasbourg: European Science Foundation, 1996), pp. 16-20.
- "Academische eer en wetenschappelijke reputatie, historisch beschouwd". In: W.Th.M. Frijhoff, et alii, *Dies natalis Erasmus Universiteit Rotterdam*, 8 November 1996 (Rotterdam: Erasmus Universiteit, 1996), pp. 5-20.
- "Oud en lelijk vroegmodern: een plaatsbepaling". In: Harald Hendrix & Riet Schenkeveld-van der Dussen (red.), *Oud en lelijk. Ouderdom in de cultuur van de Renaissance* [Utrecht Renaissance Studies, III] (Amsterdam: Amsterdam University Press, 1996), pp. 85-106.
- "Identiteit verteld: beelden uit Rotterdams geschiedenis", *Rotterdams Jaarboekje* (Rotterdam), ser. 10, vol. 4 (1996), pp. 279-301.
- "Dominee Bogardus als Nieuw-Nederlander", *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie* (The Hague), vol. 50 (1996), pp. 36-68, ill.
- "Hollands Gouden Eeuw". In: Paul Janssen e.a. (red.), Herman Balthazar, Wim Blockmans, Hans C.H. Blom e.a., *De Gouden Delta der Lage Landen. Twintig eeuwen beschaving tussen Seine en Rijn* (Antwerpen: Mercatorfonds Paribas, 1996), pp. 181-219, ill. (with contributions by Marijke Spies, pp. 196-200; and Gary Schwartz, pp. 208-212, translated by Willem Frijhoff) / English translation: "The Golden Age of Holland". In: *idem*, *The Drama of the Low Countries. Twenty centuries of civilization between Seine and Rhine* (Antwerp: Fonds Mercator Paribas, 1996), pp. 181-219 / French translation: "Le Siècle

- d'or hollandais". In: *idem*, *Le delta d'or des plats pays. Vingt siècles de civilisation entre Seine et Rhin* (Anvers; Fonds Mercator Paribas, 1996), pp. 181-219.
- "Le Français en Hollande après la Paix de Westphalie: langue d'immigrés, langue d'envahisseurs, ou langue universelle?", *Documents pour l'histoire du français langue étrangère ou seconde* (SIHFLES, Saint-Cloud), no. 18 (décembre 1996), pp. 329-350.
 - "Le Paris vécu des Néerlandais: de l'Ancien Régime à la Restauration". In: Marie-Christine Kok Escalle (éd.), *Paris: de l'image à la mémoire. Représentations artistiques, littéraires, socio-politiques* (Amsterdam & Atlanta: Rodopi, 1997), pp. 8-36.
 - "Hollandse clichés zijn zelden ter zake", *NRC-Handelsblad* (Rotterdam), Tuesday 25 February, 1997, p. 9.
 - "Van Hollands weeskind tot predikant in Nieuw-Amsterdam". In: *Programma Vorstelijke Brunch*, 30 april 1997 (The Hague: Stichting Vorstelijke Vieringen, 1997), pp. 8-13.
 - "Le seuil de tolérance en Hollande au XVIIe siècle". In: *Homo religiosus. Autour de Jean Delumeau. [Avant-propos d'Alain Cabantous]* (Paris: Fayard, 1997), pp. 650-657.
 - "Valeurs militaires, élites civiles, sciences exactes: projets de réforme de l'éducation secondaire en Hollande à l'époque révolutionnaire". In: Jean-Paul Bertaud, Françoise Brunel, Catherine Duprat & François Hincker (éd.), *Sur la Révolution: approches plurielles. Mélanges Michel Vovelle* (Paris: Société des études robespierristes, 1997), pp. 405-414, tabl.
 - [Collaboration to:] *Everardus Bogardus 1607-1647: The life and times of a Dutch orphan. A series of thirty-three watercolors by Jan Roelof van den Brink. Exhibition catalogue*, New York Historical Society, May-June 1997 (New York & Amsterdam: ABN-Amro, 1997), 32 p., ill.
 - "Dimensions de la coexistence confessionnelle". In: C. Berkvens-Stevelinck, J. Israel & G.H.M. Posthumus Meyjes (red.), *The emergence of tolerance in the Dutch Republic* (Leiden, New York & Köln: Brill, 1997), pp. 213-237.
 - "Holländer in Paris 1805-1810. Ziele und Bedeutung einer Auslandsreise für die niederländische Gesellschaft". In: Lenka Bobková & Michaela Neudertová (eds.), *Cesty a cestování v zivote společnosti / Reisen im Leben der Gesellschaft [Acta Universitatis Pyrkyniana, Philosophica et historica III, Studia historica II, 1995]* (Ústí nad Labem: Univerzita J.E.Purkyne, 1997), pp. 371-384, tab.
 - "Popular Pietism and the Language of Sickness: Evert Willemsz's Conversion, 1622-23". In: Marijke Gijswijt-Hofstra, Hilary Marland & Hans de Waardt (eds.), *Illness and Healing Alternatives in Western Europe* (London & New York: Routledge, 1997), pp. 98-119, scheme.
 - "Toeëigening: van bezitsdrang naar betekenisgeving", *Trajecta. Tijdschrift voor de geschiedenis van het katholiek leven in de Nederlanden* (Nijmegen), vol. 6, no. 2 (1997), pp. 99-118, ill.
 - "Geschiedschrijving" [reply to Luuc Kooijmans], *De Volkskrant* (Amsterdam), Wednesday 23 July, 1997, p. 7.
 - "Témoignage d'un voyageur néerlandais sur le culte de sainte Reine, 1655" [Vincent Laurensz van der Vinne]. In: Philippe Boutry & Dominique Julia (éd.), *Reine au Mont Auxois. Le culte et le pèlerinage de sainte Reine des origines à nos jours* (Paris: EHESS/CARE, Éditions du Cerf; Dijon: Musée de la Vie Bourguignonne, 1997), pp. 281-283.
 - "Voorwoord" [with Marijke Spies]. In: Marijke Meijer Drees, *Andere landen, andere mensen. De beeldvorming van Holland versus Spanje en Engeland omstreeks 1650 [IJKpunt 1650]* (The Hague: SDU, 1997), pp. VII-IX.
 - "Cosmopolitismo" [trad. di Marina Machí]. In: Vincenzo Ferrone & Daniel Roche (eds.), *L'Illuminismo. Dizionario storico* (Roma/Bari: Editori Laterza, 1997; 2e éd. 1998), pp. 21-30, bibliogr. 606-608. / "Cosmopolitismo" [trad. de José Luis Gil Aristu]. In: *idem* (dir.), *Diccionario histórico de la Ilustración* (Madrid: Alianza Editorial, 1998), pp. 33-41, bibliogr. 494-495. / "Cosmopolitisme". In: *idem* (dir.), *Le Monde des Lumières* (Paris: Fayard, 1999), pp. 31-40. ISBN 2-213-60246-8.
 - "De identiteit van disciplines". In: [Ruud Abma & Carol van Nijnatten (red.)], *ASW - geen gewoon vak. Twee lezingen over interdisciplinariteit ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de opleiding Algemene Sociale Wetenschappen*, Universiteit Utrecht, 1 november 1996 (Utrecht: Vakgroep ASW, 1997), pp. 15-28.
 - "Het Haagse hof in nationaal en Europees perspectief". In: Marika Keblusek & Jori Zijlmans (red.), *Vorstelijk vertoon. Aan het hof van Frederik Hendrik en Amalia* (Haags Historisch

- Museum/Zwolle: Waanders, 1997), pp. 10-17, ill. / English transl. by Wendie Shaffer: "The Princely Court at The Hague: A National and European Perspective". In: the same (eds.), Princely display. The Court of Frederik Hendrik of Orange and Amalia van Solms in The Hague (ibid.), pp. 10-17, ill.
- Rapport Commissie "Toekomst P.J. Meertens-Instituut" [the so-called Committee-Frijhoff], Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences, 13 November 1997 (Amsterdam: KNAW, 1997), 27 p. [pro manuscripto].
 - [Member of Scientific Council of, and individual contributions to:] P.J. Margry & C.M.A. Caspers (eds.), Bedevaartplaatsen in Nederland. Vol. I: Noord- en Midden-Nederland (Amsterdam: P.J. Meertens-Instituut/Hilversum: Verloren, 1997), 886 p., ill.; vol. II: Provincie Noord-Brabant (1998); vol. III: Provincie Limburg (2000); vol. IV: Addenda-Index-Bijlagen (2004). In volume I (1997): Bergschenhoek (H. Willibrord), pp. 212-214; Hasselt (H. Sacrament), pp. 421-431; Kralingen (H. Ontcommer), pp. 508-510; Markelo (H. Bloed), pp. 546-547; Nieuwpoort (H. Naam Jezus), pp. 571-572; Rotterdam (O.L.V. van Foy; H. Antonius van Padua), pp. 674-676; Rotterdam-Hillegersberg (H. Hildegardis), pp. 676-680; Zutphen (H. Walburgis), pp. 842-845; Zwolle (Thomas à Kempis), pp. 847-853. / On line (2002): <http://www.meertens.nl/bol/>. [Unpublished lemmata conserved in the Database of the P.J. Meertens-Instituut: Hellendoorn (H. Antonius Abt), Rotterdam (H. Rosalia, H. Petrus van Verona), Steenderen (O.L. Vrouw), Zutphen (H. Justus)].
 - "Het Amsterdamse Athenaeum in het academische landschap van de zeventiende eeuw". In: E.O.G. Haitsma Mulier, C.L. Heesakkers, P.J. Knechtmans, A.J. Cox & T.J. Veen (eds.), Athenaeum illustre. Elf studies over de Amsterdamse Doorluchtige School 1632-1877 (Amsterdam: Amsterdam University Press, 1997), pp. 37-65.
 - "Zachte cijfers of harde beelden?" In: Nieuwsbrief Universiteitsgeschiedenis / Lettre d'information sur l'histoire des universités (Groningen/Leuven), vol. 3, no. 2 (1997), pp. 6-18.
 - "The West India Company and the Reformed Church: Neglect or Concern?" In: De Halve Maen. Magazine of the Dutch Colonial Period in America (New York), vol. 70, no. 3 (Fall 1997), pp. 59-68, ill.
 - "Les Provinces-Unies". In: Marc Venard (éd.), Histoire du Christianisme, tome IX: L'âge de raison (1620/30-1750) (s.l. [Paris]: Desclée, 1997), pp. 67-81, carte. / Duitse vertaling: "Die Vereinigten Provinzen". In: Marc Venard (Hrsg.), Die Geschichte des Christentums. Band 9: Das Zeitalter der Vernunft (1620/30-1750) (Freiburg/Basel/Wien: Herder, 1998), S. 67-81. / Italiaanse vertaling: "I Paesi Bassi. 1. Le Provincie Unite". In: Marc Venard (dir.), Storia del cristianesimo. Vol. 9: L'età della ragione (1620/30-1750) (Roma: Edizioni Borla/Città Nuova, 2003), pp. 68-80.
 - "De Graafschap: een historische realiteit? Vragen van een historicus", Jaarboek Achterhoek en Liemers (Doetinchem), vol. 21 (1998), pp. 14-32, ill.
 - "Des origines à 1780: l'émergence d'une image". In: Willem Frijhoff & André Reboullet (éd.), Histoire de la diffusion et de l'enseignement du français dans le monde [Numéro spécial de: Le français dans le monde: recherches et applications] (Paris: Hachette/Edicef, janvier 1998), pp. 8-19.
 - "What is an early modern university? The conflict between Leiden and Amsterdam in 1631". In: Helga Robinson-Hammerstein (ed.), European Universities in the Age of Reformation and Counter Reformation (Dublin: Four Courts Press, 1998), pp. 149-168.
 - "Universities: 1500-1900", and "The Netherlands". In: Torsten Husén, T. Neville Postlethwaite, Burton R. Clark & Guy Neave (red.), Education: The Complete Encyclopedia on CD-ROM (Oxford: Elsevier Science Ltd., 1998). [Updated articles published first in 1992].
 - [Rapport du jury du Prix Dr. A.H. Heineken pour les Sciences historiques, 1998, en faveur de] Mona Ozouf. [Pro manuscripto].
 - "Metamorfosen van de Marseillaise", Volkskundig Bulletin (Amsterdam), vol. 24, no. 1 (1998), pp. 128-161, ill. / Separate publ. in: Louis Peter Grijp (red.), Nationale hymnen. Het Wilhelmus en zijn burens (Nijmegen: SUN, 1998), pp. 128-161, ill.
 - "Voorwoord" [with Marijke Spies]. In: Ingrid Weekhout, Boekencensuur in de Noordelijke Nederlanden. De vrijheid van drukpers in de zeventiende eeuw [IJKpunt 1650] (The Hague: SDU, 1998), pp. XI-XIV.
 - "Woord vooraf". In: E.W.A. Henssen (red.), Het Corps als Koninkrijk. 150 jaar Delftsch Studenten Corps (Hilversum: Verloren, 1998), pp. 7-9.

- "Foucault Reformed by Certeau: Historical Strategies of Discipline and Everyday Tactics of Appropriation", *Arcadia. Zeitschrift für Allgemeine und Vergleichende Literaturwissenschaft* (Berlin/New York), vol. 33, no. 1 (1998) [special issue: Cultural History after Foucault], pp. 92-108. / Separate publication in: John Neubauer (ed.), *Cultural History after Foucault* (New York: Aldine De Gruyter, 1999), p. 83-99.
- "De waarde van een goed verhaal", *Kleio. Tijdschrift van de vereniging van docenten in geschiedenis en staatsinrichting in Nederland* (VGN, Den Haag), jg. 39, nr 5 (juli/augustus 1998), pp. 2-9, ill.
- "De lieux de mémoire van de stad en het historisch museum". In: [Marie-Christine van der Sman (red.)], *Stadsgeschiedenis en musea. Verslag van het symposium op 14 en 15 oktober 1996* (Den Haag: Museon, 1998), pp. 31-37.
- "New Views on the Dutch Period of New York", *De Halve Maen. Magazine of the Dutch Colonial Period in America* (New York), vol. 71, no. 2 (Summer 1998), pp. 23-34, ill.
- "Conceptual History, Social History and Cultural History: The Test of 'Cosmopolitanism'". In: Iain Hampshire-Monk, Karin Tilmans & Frank van Vree (eds.), *History of Concepts: Comparative Perspectives* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 1998), pp. 103-114, footnotes 259-262.
- "Liefde in Holland: inleiding". [Introd. to special issue 'Liefde in Holland'] in: *Historisch Tijdschrift Holland* (The Hague), vol. 30, nr. 4-5 (1998), pp. 191-195.
- [Voordracht bij de aanbidding van 'Geschiedenis van Dordrecht', deel II, aan de burgemeester van Dordrecht, de heer J. Noorland, Augustijnenkerk Dordrecht, zaterdag 24 oktober 1998]. Uitgave op Compact disc, productie Ron de Bruijn, Stadsarchief Dordrecht, 1998 (13.34 min.).
- "Historische vereniging en stadsgeschiedenis", *Zutphen. Tijdschrift voor de historie van Zutphen en omgeving* (Zutphen), vol. 17, nr. 3 (1998), pp. 49-67, ill.
- "Migrations religieuses dans les Provinces-Unies avant le second Refuge", *Revue du Nord* (Lille), vol. 80, no. 326-327 (juillet-décembre 1998), pp. 573-598, tabl.
- "Gelderland naar Europese maat" [public lecture at the centennial celebration of the Association 'Gelre', 26 November 1997], *Bijdragen en Mededelingen van de Vereniging 'Gelre'* (Arnhem), vol. 89 (1998), pp. 6-23, ill.
- "Food Patterns of the Middle Classes: the Proveniershuis at Rotterdam, c. 1720-1840", *Bijdragen tot de geschiedenis bijzonderlijk van het aloude hertogdom Brabant* (Antwerpen), vol. 81, no. 1-3 (1998), pp. 191-206, tabl. [Special issue: "Proeve 't al, 't is prysselyck". Verbruik in Europese steden (13de-18de eeuw) / Consumption in European Towns (13th-18th Century). *Liber Amicorum Raymond Van Uytven*].
- "Quatre-vingt-dix-neuvième dialogue à la manière de Pierre Marin, précepteur des petits Bataves, par Guillaume, sieur de Librecourt", *Documents pour l'histoire du Français langue étrangère ou seconde* [numéro anniversaire de la SIHFLES, hommage à André Reboullet], no. 21 (juin 1998), pp. 203-206.
- "Een stadspatrones, een kapittelheilige en twee halve lichamen: Maria, Walburgis en Justus". In: M. Groothedde, G.E. Hartman, M.R. Hermans et alii (red.), *De Sint-Walburgiskerk in Zutphen. Momenten uit de geschiedenis van een middeleeuwse kerk* (Zutphen: Walburg Pers, 1999), pp. 189-214, ill.
- "De Sint-Walburgiskerk in de stedelijke ruimte". In: *ibid.*, pp. 246-265, ill.
- "Toespraak bij de verlening van het erelidmaatschap van de redactie van de *Bijdragen en Mededelingen Gelre* aan E.J. van Ebbenhorst Tengbergen, Doesburg, 30 januari 1999", *De Heraut Gelre*, vol. 15, no. 4 (dec. 1998 [published 1999]), p. 4.
- "Nijmeegse proeven van identiteit" [Review of: J. Brabers & O. Schreuder, *Proeven van eigen cultuur: vijfenzeventig jaar Katholieke Universiteit Nijmegen 1923-1998* (2 vol.; Nijmegen, 1998)], *Ex Tempore. Verleden tijdschrift Nijmegen*, vol. 17/18, no. 1 (1999), pp. 48-56.
- "Niemandalletjes van een Arnhemse humanist: Theodorus Marcilius' *Lusus de Nemine* (1583)". In: *Arnhems sextet. Opstellen voor drs P.R.A. van Iddekinge. Themanummer van 'Arnhem De Genoeglijkste'. Orgaan van het Arnhems Historisch Genootschap 'Prodesse Conamur' van 1792*, vol. 19. No. 1 (april 1999), pp. 4-11, ill.
- "Voorwoord" [with Marijke Spies]. In: Jori Zijlmans, *Vriendenkringen in de zeventiende eeuw. Verenigingsvormen van het informele culturele leven te Rotterdam* (Den Haag: SDU, 1999), pp. XI-XIV.
- "Een zeer nobele tempel...", *Zutphen. Tijdschrift voor de historie van Zutphen en omgeving*, vol. 18, no. 2 (1999), pp. 25-30, ill.

- "Calvinistic education between transmission of faith and confessional identity: a research model". In: John Coolahan, Richard Aldrich & Frank Simon (eds.), *Faiths and education: historical and comparative perspectives* [Paedagogica historica. Supplementary series, vol. V] (Gent: CSHP, 1999), pp. 41-56.
- "Pesanteur ou renouveau? Les universités des Provinces-Unies et leur recrutement au XVIIIe siècle". In: François Cadilhon, Jean Mondot & Jacques Verger (eds.), *Universités et institutions universitaires européennes au XVIIIe siècle. Entre modernisation et tradition* (Talence: Presses Universitaires de Bordeaux, 1999), pp. 211-231, cartes, graph.
- "La tolérance religieuse dans les Provinces-Unies: du `cas` au `modèle`". In: Jean-Pierre Kintz & Georges Livet (dir.), *350e anniversaire des Traités de Westphalie, 1648-1998: Une genèse de l'Europe, une société à reconstruire* (Strasbourg: Presses Univ. de Strasbourg, 1999), pp. 89-99.
- "Een betrokken getuige. A.J. Dekker en de ontwikkeling van de volkskunde in Nederland", *Volkkundig Bulletin* (Amsterdam), vol. 25, nr. 2-3 (1999), pp. 146-160, ill. / Separate publication in: J. Helsloot, Th. Meder & C. Wijers (eds.), *De discipline van het dagelijks leven. Over Het Bureau* van J.J. Voskuil (Nijmegen: SUN, 1999; 2d ed. 2000), pp. 146-160.
- "De lieux de mémoire van de stad en het historisch museum". In: Mandy Nauwelaerts (dir.), *De toekomst van het verleden. Reflecties over geschiedenis, stedelijkheid en musea / The future of the past. Reflections on history, urbanity and museums* (Antwerpen: Musea Antwerpen, 1999), pp. 55-63, ill. / Transl. by Alison Mouthaan-Gwillim: "The lieux de mémoire of towns and the historical museum", *ibid.*, pp. 237-244, ill.
- "Amsterdam in de Gouden Eeuw: het geloofsleven", *Jaarboek van het Genootschap Amstelodamum*, vol. 91 (1999), pp. 78-103, ill.
- "Le maître et ses dilemmes dans l'histoire: transmettre, éveiller, ou construire?" In: Justino Magalhães & Agustín Escolano (red.), *Os Professores na História* (Porto: Sociedade Portuguesa de Ciências da Educação, 1999), pp. 29-43. ISBN 972-96834-9-2.
- "Hollands identiteit in de vroegmoderne tijd", *Spiegel historiael* (Den Haag), vol. 35, nr. 1 (januari 2000), pp. 34-40, ill.
- "La tolérance sans édit: la situation dans les Provinces-Unies". In: Jean Delumeau (dir.), *L'acceptation de l'autre de l'Édit de Nantes à nos jours* (Paris: Fayard/Direction des Archives de France, 2000), pp. 86-107, discussion pp. 127-128, 131-134.
- "Signes et merveilles dans la Hollande protestante au XVIIe siècle". In: Gilles Deregnaucourt (dir.), *Société et religion en France et aux Pays-Bas, XVe-XIXe siècle. Mélanges en l'honneur d'Alain Lottin* (Arras: Artois Presses Université, 2000), p. 477-487, ill.
- [anon.] "Breedtestrategie Vrije Universiteit", *Nieuwsbrief Letteren* (Vrije Universiteit, Amsterdam), vol. 13. No. 2 (mei 2000), pp. 6-7.
- [Albumblad]. In: *Album amicorum Christiano Heesakkers* (z.pl. [Voorthuizen: Florivallis], 2000), 1 blz.
- "Les Guides universitaires (XVIe-XVIIIe siècles)". In: Gilles Chabaud, Évelyne Cohen, Natacha Coquery & Jérôme Penez (dir.), *Les Guides imprimés du XVIe au XXe siècle. Villes, paysages, voyages* (Paris: Belin, 2000), pp. 23-36.
- "Vaderland en vrijheid: bewondering en twijfel" [Review essay of: N.C.F. van Sas (ed.), *Vaderland. Een geschiedenis van de vijftiende eeuw tot 1940* (Amsterdam: AUP, 1999), and E.O.G. Haitsma Mulier & W.R.E. Velema (ed.), *Vrijheid. Een geschiedenis van de vijftiende tot de twintigste eeuw* (Amsterdam: AUP, 1999)], *Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden*, vol. 115, no. 2 (2000), pp. 244-251, abstract p. 364.
- "Het onderzoeksprogramma `Nederlandse identiteit als resultante van de interactie van religie, cultuur en kunst (plm. 1400-plm. 1700)' (breedtestrategie VUA)", *Trajecta*, vol. 9, no. 1 (2000), pp. 77-79.
- "Neolatijn en (cultuur)geschiedenis". In: *Humanisten in de arena. Afscheidscollege gehouden op 15 juni 2000 in de Agnietenkapel te Amsterdam, door Chris L. Heesakkers, met bijdragen van Fokke Akkerman, Marijke Spies en Willem Frijhoff* (Voorthuizen: Florivallis, 2000), pp. 37-44.
- ["Laudatio" of professor Jan de Vries, recipient of the Dr. A.H. Heineken Prize for History, Amsterdam, Beurs van Berlage, 29 September 2000]. Edited on video-cassette `The Dr. H.P. Heineken and Dr. A.H. Heineken Prizes 2000' by the KNAW, 2000.

- "Twee reconstructies van de bevolking in zeventiende-eeuws Zutphen". In: Sjoerd Galema, *Bewoners gereconstrueerd: de bewoning van het zeventiende-eeuwse Zutphen* [Bronnenpublicaties Stadsarchief Zutphen, 6] (Zutphen: Stadsarchief, 2000), vol. I, pp. IX-XXXIII.
- "Reinventing an old fatherland: The management of Dutch identity in early modern America". In: Regina Bendix & Herman Roodenburg (eds.), *Managing identity. Perspectives from folklore studies, history and anthropology* (Amsterdam: Het Spinhuis, 2000), pp. 121-141.
- "In memoriam drs. P.R.A. van Iddekinge (1934-2000)", *Bijdragen en mededelingen van de Vereniging Gelre*, vol. XCI (2000), pp. 6-8, ill.
- "Social mobility and the early modern university: The case of Åbo University". In: Paul Raudsepp (ed.), *Mare Nostrum - Mare Balticum. Commentationes in honorem professoris Matti Klinge* (Helsingiae: Ab Raud Publishing, 2000), pp. 364-381, table, ill. ISBN 952-9689-13-6.
- "Sorcellerie et possession: du Moyen Age aux Lumières", *Revue d'histoire ecclésiastique*, vol. 95, no. 3 (juillet-septembre 2000), pp. 112-142 [numéro spécial: J. Pirotte et E. Louchez (dir.), *Deux mille ans d'histoire de l'Église. Bilan et perspectives historiographiques* (Leuven/Louvain-la-Neuve: Bureau de la RHE, 2000), pp. 112-142. Pas de ISBN].
- "Een Frans duwtje. Willem Frijhoff over vaderlandse en Franse revolutionairen". In: Monique van Hoogstraten, Addie Schutte en Gert Jan van Setten (red.), *Zuidenwind. Romaanse invloeden op de Nederlandse cultuur* (Amsterdam: Prometheus, 2000), pp. 89-98. ISBN 90-5333-943-4.
- "De betekenis van de Harderwijkse universiteit in nationaal perspectief". In: J.A.H. Bots, M. Evers, W.Th.M. Frijhoff, F. Keverling Buisman en J. Kuys (red.), *M..V.T. Tenten (eindred.)*, *Het Gelders Athene. Bijdragen tot de geschiedenis van de Gelderse universiteit te Harderwijk (1648-1811)*. (Hilversum: Verloren, 2000), pp. 15-36, ill. ISBN 90-6550-092-8.
- "Hoogleraren aan de Illustre School, de Academie en het Rijksatheneum te Harderwijk, 1599-1818" [with M.D. Mak]. In: *ibid.*, pp. 200-208.
- "Literatuur over de Gelderse Academie te Harderwijk en haar hoogleraren" [with M.D. Mak]. In: *ibid.*, pp. 209-229.
- "Verantwoording" [with John Exalto, Joris van Eijnatten, Herman Langeveld & Fred van Lieburg]. In: G.J. Schutte, *Het Calvinistisch Nederland. Mythe en werkelijkheid* (Hilversum: Verloren, 2000), p. 7. ISBN 90-6550-637-3.
- "Les ventes de la vérité. La diffusion des 'Nouvelles ecclésiastiques' d'après les comptes de l'abbé Mouton, agent janséniste à Utrecht, 1790-1803", *Bijdragen tot de geschiedenis (Antwerpen)*, vol. 84, no. 1-3 (2001), pp. 97-107, carte. [= *De lokroep van het bedrijf. Handelaars, ondernemers en hun samenleving van de zestiende tot de twintigste eeuw. Liber amicorum Roland Baetens*].
- "Verbreding in de Bachelorfase: zin of onzin?" [Voordracht Onderwijsdag VU, 21 maart 2001], in: *Galapas. Orgaan van de Opleiding Geschiedenis aan de Vrije Universiteit te Amsterdam*, jg. 21, nr. 4 (april 2001), pp. 31-35. / Ook gepubliceerd op internetsite: http://www.vu.nl/o_o/bachelormaster/ Herdrukt in: *Nieuwsbrief Universiteitsgeschiedenis / Lettre d'information sur l'histoire des universités* (Amsterdam/Leuven), jg. 9, no. 1 (2003), pp. 21-27.
- "Klassiekers: Willem Frijhoff", *Groniek. Historisch Tijdschrift* (Groningen), nr. 151 (2001), pp. 237-248, ill.
- "Bedevaart, heiligheid, sacraliteit: op weg naar een nieuw historisch onderzoeksprogramma". In: Paul Post & Louis van Tongeren (red.), *Devotioneel ritueel. Heiligen en wonderen, bedevaarten en pelgrimages in verleden en heden* (Kampen: Gooi & Sticht, 2001) [Meander, nr. 2], pp. 183-202. ISBN 90-304-1024-8.
- "Archief 2" [ingezonden brief], *NRC-Handelsblad, bijlage Wetenschap en Samenleving*, zaterdag 2 juni 2001, p. 44.
- "Alutarius, Henricus". In: *Biografisch lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse protestantisme, deel 5* (Kampen: Kok, 2001), pp. 17-18.
- "Bogardus, Everhardus". In: *Biografisch lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse protestantisme, deel 5* (Kampen: Kok, 2001), pp. 80-81.
- "Cralingen, Jacobus van". In: *Biografisch lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse protestantisme, deel 5* (Kampen: Kok, 2001), pp. 124-125.

- "Questions ouvertes". In: Marie-Christine Kok-Escalte & Francine Melka (éd.), *Changements politiques et statut des langues. Histoire et épistémologie 1780-1945* (Amsterdam/Atlanta: Rodopi, 2001), pp. 371-374. ISBN 90-420-1375-3.
- "Oorlog en geloof. Zutphen in 1623 gezien door de Franse onderofficier Nicolas Goulas", Zutphen. *Tijdschrift voor de historie van Zutphen en omgeving*, jg. 20, nr. 1 (2001), pp. 11-20, ill.
- "Identity Achievement, Education, and Social Legitimation in Early Modern Dutch Society: The Case of Evert Willemsz (1622-23)". In: Shirahata Yozaburo & W.J. Boot (eds.), *Two Faces of the Early Modern World: The Netherlands and Japan in the 17th and 18th Centuries. International Symposium in Europe (Netherlands – 1999)*. (Kyoto: International Research Center for Japanese Studies, 2001), pp. 137-163, ill. ISSN 0915-2822.
- "De protestantse Reformatie in de Nederkwartieren". In: Johannes Stinner & Karl-Heinz Tekath (eds.), *Gelre-Geldern-Gelderland. Geschiedenis en cultuur van het hertogdom Gelre* (Geldern, Duitsland: Historische Verein für Geldern und Umgegend / Utrecht: Uitgeverij Matrijs, 2001), pp. 323-335, geïll. ISBN 90-5345-194-3. / Duitse vertaling: "Die protestantische Reformation in den Niederquartieren". In: Johannes Stinner & Karl-Heinz Tekath (Hsg.), *Gelre, Geldern, Gelderland. Geschichte und Kultur des Herzogtums Geldern* (Geldern, Deutschland: Verlag des Historischen Vereins für Geldern und Umgegend, 2001), S. 323-336, Ill. ISBN 3-921-760-31-3. / Herziene versie Ned. tekst in: *Het hertogdom Gelre. Geschiedenis, kunst en cultuur tussen Maas, Rijn en IJssel*. Oorspr. uitg. onder red. van Johannes Stinner & Karl-Heinz Tekath; Ned. herz. ed. onder red. van M. Evers, W.Th.M. Frijhoff, G. Nijsten, B. Thissen, G.H.A. Venner & J.M. van Winter; eindred. I.D. Jacobs. (Utrecht: Uitgeverij Matrijs, 2003), pp. 362-373, geïll. ISBN 90-5345-195-1.
- "Gelderlandgevoel vroeger en nu". *Ibidem*, pp. 467-475, geïll. / Duitse vertaling: "Das Gelderlandgefühl damals und heute". *Ibidem*, S. 467-476, Ill. / Herziene versie Ned. tekst in: *Het hertogdom Gelre* (*ibid.*, 2003), pp. 494-504, geïll.
- "Transformation and Continuity in the History of Universities. Conclusions Conference CIHU, Oslo, Friday 11 August, 2000", *Nieuwsbrief Universiteitsgeschiedenis / Lettre d'information sur l'histoire des universités*, jg. 7, no. 1 (2001), pp. 24-31.
- "Marnix over de opvoeding". In: Henk Duits & Ton van Strien (red.), *Een intellectuele activist. Studies over leven en werk van Philips van Marnix van Sint Aldegonde* (Hilversum: Verloren, 2001), pp. 59-75, ill. ISBN 90-6550-669-1.
- "Burgerlijk dichtplezier in 1650?", in: *Spiegel der Letteren. Tijdschrift voor Nederlandse literatuurgeschiedenis en voor literatuurwetenschap* (Leuven), jg. 43, nr. 3 (2001), pp. 248-269, ill. [themanummer: Henk Duits en Ton van Strien (red.), "De Rhetorijcke in vele manieren". Lezingen bij het afscheid van Marijke Spies als hoogleraar Oudere Nederlandse Letterkunde aan de Vrije Universiteit te Amsterdam].
- "Voskuil en Vreeburg", in: [vakTaal]. *Tijdschrift van de Landelijke Vereniging van Neerlandici* (Amsterdam), jg. 14, nr. 1-2 (2001) [Thema: Het Bureau], pp. 1-7, geïll.
- "Gelovig of geletterd? Nederlands-Hongaarse betrekkingen in de Republiek der Letteren van de 16^e tot de 19^e eeuw." Gepubliceerd met Engelse en Hongaarse samenvatting in internettijdschrift: *Mikes International. Magyar szellemi fórum. Hungarian Periodical for Art, Literature and Science* (Den Haag), vol. I, issue 1 (October-December 2001), pp. 24-34 [ISSN 1570-0070]. Adres: http://www.federatio.org/mikes_int.html. Ook gepubliceerd in: *János Apáczai Csere 1625-1659. Bundel inleidingen bij de onthulling van een plaquette op woensdag 17 oktober 2001 ter herinnering aan de promotie van János Apáczai Csere aan de universiteit van Harderwijk, 350 jaar geleden* (Harderwijk: Veluws Museum, 2001), pp. 1-18. [Hierin tevens een verkorte versie uitgesproken door Walter Lodewijk, 7 blz.; geen ISBN]
- "Uneasy history. Some reflections on ego, culture, and social institutions". In: *NEHA-Jaarboek voor economische, bedrijfs- en techniekgeschiedenis* (Amsterdam), vol. 64 (2001), pp. 86-107. / publication on the Internet: http://www.neha.nl/publications/2001/2001_05-frijhoff.pdf
- "De oorsprong van de Heilige Stede van Hasselt: een intrigerend maar onoplosbaar raadsel?". In: *IJsselacademie* (Kampen), jg. 24, nr. 4 (december 2001), pp. 100-108, geïll.
- "Samenspel tussen religie, cultuur en kunst in de Nederlanden (1400-1700). Een onderzoeksprogramma aan de Vrije Universiteit". In: *Nieuwsbrief SSNR [Stichting Studie der Nadere Reformatie]* (Zoetermeer), nr. 15 (voorjaar 2001), pp. 11-19.

- "Nabeschuwing". In: Henk Kroon, *Pubers voor God. Het leven op een kleinseminarie in de jaren vijftig* (Nijmegen: Uitgeverij Valkhof Pers, 2001), pp. 201-224, noten 236-238. ISBN 90-5625-124-4.
- "Dwangmatig beroep op religie" [column]. In: *Spiegel Historiae* (Amsterdam), jg. 37, nr 1 (januari 2002), p. 7.
- "Engelse Master?" [ingezonden antwoord]. In: *Ad Valvas* (Vrije Universiteit Amsterdam), nr. 24 (21 februari 2002), p. 4.
- "Vererfgoedisering" [column]. In: *Spiegel Historiae* (Amsterdam), jg. 37, nr. 2 (februari 2002), p. 63.
- "Hoe vaderlands blijft het verleden? Nationale geschiedschrijving en internationale bronnenuitgaven". In: S.C. Derks (red.), *Nederland in de wereld. Opstellen bij honderd jaar Rijks Geschiedkundige Publicatiën* (Den Haag: Instituut voor Nederlandse Geschiedenis / Amsterdam: Boom, 2002) [Horizonreeks], pp. 411-430.
- "VOC-leed" [column]. In: *Spiegel Historiae* (Amsterdam), jg. 37, nr. 5 (mei 2002), p. 205.
- "La Hollande du Siècle d'Or, laboratoire de la tolérance religieuse". In: Yves Perret-Gentil (réd.), *Institut de Recherches sur les Civilisations de l'Occident Moderne. Séminaires de D.E.A. 'L'évolution des mondes modernes', année 2001-2002, tome I* (Paris: Université de Paris-Sorbonne, 2002), pp. 1-40, ill. [Polycopié, geen ISBN]
- "To be or not to be" [column]. In: *Spiegel Historiae* (Amsterdam), jg. 37, nr. 6 (juni 2002), p. 261.
- "Religious toleration in the United Provinces: from 'case' to 'model'". In: R. Po-Chia-Hsia & Henk van Nierop (eds.), *Calvinism and Religious Toleration in the Dutch Golden Age* (Cambridge, etc.: Cambridge University Press, 2002), pp. 27-52. ISBN 0-521-80682-8.
- "Tunteiden tila – historiallinen Alankomaat kuviteltuna yhteisönä" [Emotional Space: The historical Netherlands as an imagined community. Transl. by Janne Tunturi]. In: Taina Syrjämaa & Janne Tunturi (eds.), *Eletty ja muistettu tila* (Helsinki: SKS, 2002) [Finnish Literature Society /Historiallinen Arkisto 215], pp. 131-153, ill. ISBN 951-746-374-X.
- "Pruiken of slaven?" [column]. In: *Spiegel Historiae* (Amsterdam), jg.37, nr. 9 (september 2002), p. 371.
- "Taaltrots" [column]. In: *Spiegel Historiae* (Amsterdam) , jg. 37, nr. 10 (oktober 2002), p. 440.
- "Van de decaan". In: *Nieuwsbrief Letteren* (Vrije Universiteit Amsterdam), jg. 15, nr. 4 (oktober 2002), pp. 1-3; nr. 5 (december 2002), pp. 1-2.
- "Slotbeschouwing: Hollands hegemonie". In: Thimo de Nijs & Eelco Beukers (red.), *Geschiedenis van Holland. Deel II: 1572 tot 1795* (Hilversum: Verloren, 2002), pp. 465-491, literatuuropgave p. 517.
- ["Laudatio" of Professor Heinz Schilling, recipient of the Dr. A.H. Heineken Prize for History, Amsterdam, Beurs van Berlage, 24 September 2002]. Published on video-cassette 'The Dr. H.P. Heineken and Dr. A.H. Heineken Prizes 2002' by the KNAW, 2002 (Ed. Henk Visser: DigiEmotion, 2002).
- "Prinz Heinrich in den Niederlanden 1768" [Übersetzung von Mike Gorgels]. In: *Prinz Heinrich von Preussen. Ein Europäer in Rheinsberg / Stiftung Preussische Schlösser und Gärten Berlin-Brandenburg* [Ausstellungskatalog, Schloss Rheinsberg, 4. August – 27. Oktober 2002] (München & Berlin: Deutscher Kunstverlag, 2002), SS. 155-160, Ill. [ISBN 3-422-06396-X].
- "Colloque 'Les Républiques Soeurs', Rome, 13-16 mai 1998. Conclusions". In: *Atti del convegno internazionale Repubbliche Sorelle organizzato dal Comitato Secondo Centenario delle Rivoluzioni Olandese e Francese, fondato dalla Reale Società Storica Neerlandese, Istituto Olandese a Roma, 13-16 maggio 1998* (eds. Willem Frijhoff, Catrien Santing, Nicolaas van Sas, Hans de Valk). In: *Mededelingen van het Nederlands Instituut te Rome / Historical Studies. Papers of the Netherlands Institute in Rome*, vol. 57, 1998 (Assen: van Gorcum, 2002), pp. 197-206.
- "Chemins de traverse en francophonie". In: *La Lettre de la SIHFLES* (Paris), no. 49 (décembre 2002), pp. 7-10 [ISSN 1253-1959].
- "Hoe cultureel mag cultuurgeschiedenis zijn? Rond het ijkpunt 1650" [with Marijke Spies]. In: *Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden* (Den Haag), jg. 117, nr. 4 (2002), pp. 471-481.
- "Voor het geloof of voor de wetenschap? Hongaarse studenten in Nederland in de 17^e en 18^e eeuw". In: Júlia Albert-Balázs & A. Agnes Sneller (red.), *Parallellen / Párhuzamok* [Károli-studies. Hongaarse bijdragen tot de Neerlandistiek. Studierichting Nederlandse

- Taal en Cultuur. Károli Gáspár Reformatorische Universiteit] (Budapest: Károli Gáspár Református Egyetem, 2002), pp. 31-47. ISBN 963-8392-541.
- "Ivoren torens of glazen huizen? De historicus als wetenschapper en zijn rol in het veld". In: *Nieuwste Tijd*. Kwartaalschrift voor eigentijdse geschiedenis (Amsterdam), jg. 2, nr. 6 (december 2002), blz. 7-16. / Internetpublicatie: <http://www.historischhuis.nl/HistBesef/HHbesef2.html>
 - "Antwoord aan Matthijs van Otegem" [with Marijke Spies]. In: *De Zeventiende Eeuw* (Hilversum), jg. 18 (2002), nr. 2, pp. 218-225 [Antwoord op: Matthijs van Otegem, "Geschiedenis is een daad", *ibid.*, pp. 208-217].
 - "Le Prince Henri de Prusse (1726-1802) aux Pays-Bas. Correspondance du Prince et de ses proches autour du voyage de 1768 ». In : *Lias*. Sources and documents relating to the early modern history of ideas (Amsterdam & Utrecht), vol. 29, no. 2 (2002), pp. 251-287.
 - "Religie, geloof en kerk". In: *Tijdschrift voor Nederlandse Kerkgeschiedenis* (Delft), jg. 6, nr 1 (maart 2003), pp. 3-13, geïll.
 - "Toe-eigening als vorm van culturele dynamiek". In: *Volkskunde* (Antwerpen), jg. 104, nr. 1 (2003), pp. 3-17.
 - "Van de decaan". In: *Nieuwsbrief Letteren* (Vrije Universiteit Amsterdam), jg. 16, nr. 1 (februari 2003), pp. 2-4; nr. 2 (mei 2003), pp. 2-4; nr. 3 (juni 2003), pp. 2-4; nr. 4 (oktober 2003), pp. 2-6; nr. 5 (december 2003), pp. 2-4.
 - "Experience and Agency at the Crossroads of Culture, Mentality, and Contextualization. The Biography of Everhardus Bogardus (c. 1607-1647)". In: Hans Erich Bödeker (ed.), *Biographie schreiben [Göttinger Gespräche zur Geschichtswissenschaft, 18]* (Göttingen: Max-Planck-Institut für Geschichte / Wallstein Verlag, 2003), pp. 65-105.
 - "Preface". In: *Research in the Faculty of Arts* (Amsterdam: Vrije Universiteit, 2003), p. 5.
 - "Biografie en wetenschapsgeschiedenis: kansen en grenzen van een alliantie". In: *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis* (Hilversum), jg. 29, no. 2 (2003), pp. 225-244.
 - "Uncertain Brotherhood: The Huguenots in the Dutch Republic". In: Bertrand Van Ruymbeke & Randy J. Sparks (eds.), *Memory and Identity. The Huguenots in France and the Atlantic Diaspora* (Columbia, SC: University of South Carolina Press, 2003), pp. 128-171.
 - "Prins Hendrik van Pruisen in de Republiek, 1768". In: *De Achttiende Eeuw* (Amsterdam), jg. 34, nr. 2 (2002 [verschenen 2003]), pp. 77-125, geïll.
 - "Een vraag om te beginnen: Waarom zou je Letteren gaan studeren?". In: *Letteren Magazine* (Vrije Universiteit, 2003), p. 3.
 - "Confessional Sanctity. Concluding Reflections and Questions for the Future". In: Jürgen Beyer, Albrecht Burkardt, Fred van Lieburg & Marc Wingens (eds.), *Confessional Sanctity (c. 1500-c. 1800)* (Mainz am Rhein: Verlag Philipp von Zabern, 2003), pp. 373-386. ISBN 3-8053-2998-9.
 - "In memoriam E.J. van Ebbenhorst Tengbergen". In: *Bijdragen en Mededelingen. Historisch Jaarboek voor Gelderland* (Arnhem), deel XCIV (2003), p. 6.
 - "Vijf vragen aan Prof. dr. Willem Frijhof[f], voorzitter van de NWO themacommissie Cultureel erfgoed". In: *Geestesoog [Nieuwsbrief NWO gebied Geesteswetenschappen]*, nr. 1, januari 2004, p. 1.
 - "Van de decaan". In: *Nieuwsbrief Letteren* (Vrije Universiteit Amsterdam), jg. 17, nr. 1 (februari 2004), pp. 2-4; nr. 2 (april 2004), pp. 2-3; nr. 3 (juni 2004), pp. 2-4; nr. 4 (oktober 2004), pp. 2-5; nr. 5 (december 2004), pp. 2-4.
 - [Evaluatie van het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis te Amsterdam 1997-2002. Intern rapport voorbereid door een commissie van de KNAW onder voorzitterschap van W.Th.M. Frijhoff (februari 2004)], 21 p.
 - "Témoins de l'Autre, désirs incarnés: saints et héros, idoles et modèles ». In : *La Maison-Dieu* (Paris), no. 237 (1er trimestre 2004) [numéro spécial : Saints, témoins, héros, modèles. Congrès de la Societas liturgica, Eindhoven 2003], pp. 7-44. / English transl. by Kevin Flynn : « Witnesses to the Other, Incarnate Longings – Saints and Heroes, Idols and Models", in: *Studia Liturgica. An International Ecumenical Review for Liturgical Research and Renewal* (Notre Dame, Indiana), vol. 34, no. 1 (2004), pp. 1-25.
 - «Gymnasium Schooling". In : Paula S. Fass (ed.), *Encyclopedia of Children and Childhood in History and Society*, vol. II (New York etc.: Thomson/Gale; Macmillan Reference USA, 2004), pp. 410-411. ISBN 0-02-865716-0 [as an e-book: 0-02-865915-5].
 - "Latin School". In: *ibid.*, pp. 536-538.

- "La réforme de l'enseignement secondaire dans les départements hollandais [1811-1813]". In: Jacques-Olivier Boudon (dir.), Napoléon et les lycées. Enseignement et société en Europe au début du XIXe siècle. Actes du colloque des 15 et 16 novembre 2002 organisé par l'Institut Napoléon et la Bibliothèque Marmottan à l'occasion du bicentenaire des lycées. Z.pl. [Paris/Boulogne-Billancourt]: Nouveau Monde Éditions/Fondation Napoléon, 2004, pp. 165-193, 2 cartes. ISBN 2-84736-043-3.
- "Toleranz. Interkonfessionelles Zusammenleben in den Niederlanden in der frühen Neuzeit". In: Horst Lademacher, Renate Loos & Simon Groenveld (Hrsg.), Ablehnung – Duldung – Anerkennung. Toleranz in den Niederlanden und in Deutschland. Ein historischer und aktueller Vergleich [Studien zur Geschichte und Kultur Nordwesteuropas, 9] (Münster etc.: Waxmann, 2004), pp. 165-188. ISBN 3-8309-1161-0.
- "Wetenschap uit de tweede hand". In: Henk Procee, Herman Meijer, Peter Timmerman & Renzo Tuinsma (red.), Bij die wereld wil ik horen! Zesendertig columns & drie essays over de vorming tot academicus (Amsterdam: Boom, 2004), pp. 61-63. ISBN 90-5352-988-8.
- "Jans, Anneke". In: Els Kloek e.a. (red.), Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland (Den Haag: Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, 2004). [Nederlandse en Engelse versie]
- URL: <http://www.inghist.nl/Onderzoek/Projecten/DVN/lemmata/data/jans> [22/11/2004; laatst gewijzigd 08/03/2007] / [English translation: <http://www.inghist.nl/Onderzoek/Projecten/DVN/lemmata/en> [08/03/2007].
- "Les écoles centrales : La science au cœur de l'éducation". In: Marie-Thérèse Isaac (éd.), Sciences et Lumières à Mons : 1792-1802 (Bruxelles : Académie Royale de Belgique, Classe des Sciences, 2004), pp. 15-19. ISBN 2-8031-208-0.
- "Kalvinistische Kultur, Staat und Konfessionen in den Vereinten Provinzen der Niederlande" [Überetzt aus dem Englischen von Karin Plink & Rosi Wiegmann]. In: Peter Claus Hartmann (Hrsg.), unter Mitarbeit von Annette Reese, Religion und Kultur im Europa des 17. und 18. Jahrhunderts [Mainzer Studien zur Neueren Geschichte, 12] (Frankfurt am Main, etc.: Peter Lang, 2004), S. 109-142. ISBN 3-631-51972-9. / 2. durchgesehene Aufl., 2006. ISBN 3-631-55248-3.
- "Geletterde beelden". In: Jo Tollebeek & Veronique Vandekerchove (red.), Eerste beweging. Beschouwingen over het museale bezit tot 1600 [Steigerschrift, 1] (Leuven: Stedelijk Museum Vander Kelen-Mertens, 2004), pp. 11-19. Geen ISBN.
- ["Laudatio" of Professor Jacques Le Goff, recipient of the Dr. A.H. Heineken Prize for History, Amsterdam, Beurs van Berlage, 1st October 2004]. Published on the dvd-video-cassette 'Heineken Prijzen/Prizes 2004' by the KNAW, 2004 (Ed. Henk Visser: DigiEmötion, 2004).
- "Calvinism, Literacy, and Reading Culture in the Early Modern Northern Netherlands: Towards a Reassessment". In: Archiv für Reformationsgeschichte / Archive for Reformation History, vol. 95 (2004), pp. 252-265.
- "Helden en idolen". In: Nieuwste Tijd. Kwartaalschrift voor eigentijdse geschiedenis (Amsterdam), jg. 3, nr. 4 (nr. 12), oktober 2004, pp. 4-11. / Herdrukt in: Ruben Vellenga e.a. (red.), Vaderlandse helden en idolen: 'Ere wie ere toekomt...?' Congresbundel GHD Ubbo Emmius (Groningen: GHD Ubbo Emmius, 2005), pp. 10-19.
- "Comment on *The Statistical Mind in a Pre-Statistical Era: The Netherlands 1750-1850*, edited by Paul M.M. Klep and Ida H. Stamhuis" [transl. by Wendy Shaffer], in: Centaurus. International Magazine of The History of Mathematics, Science, and Technology (Aarhus, Denmark), vol. 46, nr. 4 (2004), pp. 322-330.
- "L'Université à l'époque moderne, XVIe-XVIIIe siècles. Réflexions sur son histoire et sur la façon de l'écrire ». In: Pierre Hurtubise (éd.), Université, Église, Culture. L'Université Catholique à l'époque moderne, de la Réforme à la Révolution, XVIème-XVIIIème siècles. Actes du Troisième Symposium, Universidad Iberoamericana, México, 30 avril-3 mai 2003 (Paris: Fédération Internationale des Universités Catholiques, 2005), pp. 11-36. ISBN 2-911048-342 /
- internettoegang: <http://www.fiuc.org/cms/LIVREAL/livre%20Hurtubisessept04.pdf> /
- herdrukt in : Frédéric Attal, Jean Garrigues, Thierry Kouamé & Jean-Pierre Vittu (éd.), Les universités en Europe du XIIIe siècle à nos jours : Espaces, modèles et fonctions. Actes du colloque international d'Orléans, 16 et 17 octobre 2003 [Université Paris I Panthéon-Sorbonne, Homme et société, 31] (Paris : Publications de la Sorbonne, 2005), pp. 157-176. ISBN 2-85941-535-8.
- "The state, the churches, sociability, and folk belief in the seventeenth-century Dutch republic". In: James D. Tracy & Marguerite Ragnow (eds.), Religion and the Early Modern

- State. Views from China, Russia, and the West (Cambridge: Cambridge University Press, 2004) [Studies in Comparative Early Modern History, V], pp. 80-97. ISBN 0-521-82825-2.
- "Dutchness in fact and fiction" [excerpts]. In: The NAF News (New York: The Netherlands-America Foundation), Spring 2005, pp. 1+8.
 - "Bedenk een nieuwe naam voor de faculteit!". In: [sic!] (Amsterdam, VU-Letteren), jg. 5, n° 19 (april 2005), p. [7].
 - "De stad in ons hoofd. Beeld en zelfbeeld van de stad in de loop van de geschiedenis". In: René Kunst (red.), Leeuwarden: beelden van een centrumstad. Teksten van lezingen gehouden op twee herdenkingssymposia ter gelegenheid van vijfhonderd jaar hoofdstedelijke status (Leeuwarden: Gemeente Leeuwarden, 2005), pp. 69-90. Geen ISBN.
 - "Les pèlerinages marials dans les Pays-Bas septentrionaux du Moyen Age à nos jours : conjonctures, caractéristiques, accents et problèmes ». In : Bruno Béthouart & Alain Lottin (éd.), La dévotion mariale de l'an mil à nos jours (Arras: Artois Presses Université, 2005), pp. 210-220, ill. ISBN 2-84832-021-4.
 - "Van de decaan". In: Nieuwsbrief Letteren (Vrije Universiteit), jg. 18, nr 1 (februari 2005), pp. 2-3; nr 2 (april 2005), pp. 2-3; nr. 3 (juni 2005), pp. 2-3; nr. 4 (oktober 2005), pp. 2-3; nr. 5 (december 2005), pp. 2-3.
 - "Een oecumenisch maatschappijhistoricus". In: Roest. Tijdschrift voor geschiedenis van cultuur en media (Erasmus Universiteit Rotterdam), special 'Jan van Herwaarden', april 2005, pp. 10-14, ill.
 - "Éducation, savoir, compétence. Les transformations du Grand Tour dans les Provinces-Unies à l'époque moderne". In : Rainer Babel & Werner Paravicini (Hg.), Grand Tour. Adeliges Reisen und europäische Kultur vom 14. bis zum 18. Jahrhundert. Akten der internationalen Kolloquien in der Villa Vigoni 1999 und im Deutschen Historischen Institut Paris 2000 (Ostfildern: Jan Thorbecke Verlag, 2005) [Beihefte der Francia, 60], S. 609-635, Karten. ISBN 3-7995-7454-9.
 - "Hoe talig is groepsidentiteit? Reflecties vanuit de geschiedenis". In: Taal en Tongval. Tijdschrift voor taalvariatie (Gent/Amsterdam), themanummer 17 (2004): Taalvariatie en groepsidentiteit, pp. 9-29.
 - "L'École illustre". In: Orbis doctus, 1500-1850. Perspectieven op de geleerde wereld van Europa: plaatsen en personen. Opstellen aangeboden aan professor dr. J.A.H. Bots onder redactie van Guillaume van Gemert, Frans Korsten, Peter Rietbergen & Jan de Vet [SIB, 34] (Amsterdam & Utrecht: APA-Holland Universiteits Pers, 2005), pp. 67-88. ISBN 90-302-1044-3.
 - "Op zoek naar *living saints* voor de Nederlanden. Pierre de Bérulle aan kanunnik Navet, mei 1623". In: Papieren betrekkingen. Zevenentwintig brieven uit de vroegmoderne tijd. Redactie: P.G. Hoftijzer, O.S. Lankhorst, H.J.M. Nellen. Z.p. [Nijmegen]: Uitgeverij Vantilt, 2005, pp. 73-84. ISBN 90-77503-35-8.
 - "Cultural heritage in the making: Europe's past and its future identity". In: Johannes van der Vos (ed.), The Humanities in the European Research Area. International conference, Amsterdam, The Netherlands, 2 September 2004 (The Hague: NWO, 2005), pp. 17-29. ISBN 90-77875-03-4. / Nederlandse versie in: Willem Frijhoff, Dynamisch erfgoed (Amsterdam: SUN, 2007), pp. 55-75.
 - "Neglected networks: Director Willem Kieft (1602-1647) and his Dutch relatives". In: Joyce D. Goodfriend (ed.), Revisiting New Netherland. Perspectives on Early Dutch America [The Atlantic World: Europe, Africa and the Americas, 1500-1830] (Leiden & Boston: Brill, 2005), pp. 147-204. ISBN 90-04-14507-9.
 - "Onderwijsvernieuwing in Holland" [inleiding], in: Themanummer "Onderwijsvernieuwing in Holland", Holland. Historisch Tijdschrift, jg. 37, n° 3 (2005), pp. 127-133.
 - "Onderwijshervorming in de Franse Tijd: Van den Endes plannen voor de middelbare school (1811-1813)", in: Themanummer "Onderwijsvernieuwing in Holland", Holland. Historisch Tijdschrift, jg. 37, n° 3 (2005), pp. 188-204, ill.
 - "De historicus en zijn helden". In: Ruben Vellenga e.a. (red.), Vaderlandse helden en idolen: 'Ere wie ere toekomt...?' Congressbundel GHD Ubbo Emmius (Groningen: GHD Ubbo Emmius, 2005), pp. 8-9. Geen ISBN.
 - "Sint Justus' hoofd, Baudartius' bijbel, Franckheims zerk en Spitholts beurs: een Zutphens netwerk tussen Noord en Zuid", in: Bijdragen tot de geschiedenis (Antwerpen), jg. 87, afl. 1-2 (2004) [Liber amicorum Alfons Thijs], pp. 285-303.

- "Laudatio dr. G. Krol" (met A.T. Zuiderent). In: Dies natalis 2005: Samenspel. Programma van de openbare zitting van het College van Decanen ter gelegenheid van de herdenking van de 125ste stichtingsdag van de Vrije Universiteit, 20 oktober 2005 (Amsterdam: Vrije Universiteit, 2005), pp. 29-33. Geen ISBN.
- "Behoort religie tot ons erfgoed?". In: Charles Caspers, Frans Korsten & Peter Nissen (red.), *Wegen van kerstening in Europa 1300-1900* (Budel: Damon, 2005), pp. 16-40. ISBN 90-5573-659-7.
- "Hollandse priesters en hun boekenbezit". In: Willem Heijting (samenstelling), m.m.v. Sandra van Daalen, *Hollandse priesterbibliotheken uit de tijd van de Republiek. Catalogus van bibliotheken afkomstig uit de R.K. parochies te Aarlanderveen, Assendelft, Buitenveldert, Voorburg en Zevenhoven, nu opgenomen in de Universiteitsbibliotheek van de Vrije Universiteit* (Amstelveen: EON Pers, 2005), pp. XV-XXXIII. ISBN 90 77246 07 X.
- "Iconen, idolen en idealen van onderwijs en opvoeding op de golfslag van de beeldvorming". In: Doret J. de Ruyter, Gerdien D. Bertram-Troost & Stijn M.A. Sieckelink (red.), *Idealen, idolen en iconen van de pedagogiek. Bijdragen aan de Twaalfde Landelijke Pedagogendag* (Amsterdam: Uitgeverij SWP, 2005), pp. 11-24, geïll. ISBN 90-6665-723-5. "Percepties van diergenezers. Hoefsmeden, empiristen en veeartsen rond 1800". In: Amanda Kluvelde, Anne Hilde van Baal, Catharina Th. Bakker & Gemma Blok (red.), *Genezen. Opstellen bij het afscheid van Marijke Gijswijt-Hofstra* (Amsterdam: Pallas Publications / Amsterdam University Press, 2005), pp. 128-138. ISBN 90-8555-321-0.
- "Auszüge aus der Laudatio für Dr. Dr. Joachim Seeger, Vrije Universiteit Amsterdam, den 04. Juni 2004 durch den Dekan und Promotor". In: Joachim Seeger (Hrsg.), *Die Mystikerin Resl Neumann aus Konnersreuth als Vorbild für den gläubigen Menschen* (Aachen: Edition Ultramarin im Karin Fischer Verlag, 2006), S. 18-20. ISBN 3-89514-581-5]
- "French language or French manners? Belle de Zuylen and the love-hate relationship between the Netherlands and the French-speaking world" [transl. from the Dutch by Jo Nesbitt]. In: Suzan van Dijk, Valérie Cossy, Monique Moser-Verrey & Madeleine van Strien-Chardonneau (dir.), *Belle de Zuylen / Isabelle de Charrière: Education, Creation, Reception* (Amsterdam/New York: Rodopi, 2006), pp. 237-259 (coll. Faux Titre, n° 276). ISBN: 90-420-1998-0.
- "Woord vooraf". In: Instituut voor Taal, Cultuur en Geschiedenis (TCG), *Midterm Review 1999-2003* (Amsterdam: Vrije Universiteit, Faculteit der Letteren, 2006), p. 7.
- "Culturele dynamiek: een onderzoeksprogramma in ontwikkeling" (voordracht NWO, Den Haag, 3 februari 2006). Webpublicatie: www.nwo.nl/nwohome.nsf/pages/NWOA_6NSBS6
- "Van de decaan". In: Nieuwsbrief Letteren (Vrije Universiteit Amsterdam), jg. 19, nr. 1 (februari 2006), p. 2.; nr. 2 (april 2006), p. 2; 3 (juni 2006), pp. 2-3.
- "Foreword". In: Institute for Language, Culture and History (TCG), *Self-evaluation Report 2004-2005* (Amsterdam: Vrije Universiteit, Faculty of Arts, 2006), pp. 7-8.
- "Leescultuur: een nieuwe insteek voor onderzoek naar culturele dynamiek". In: Tijdschrift voor Nederlandse kerkgeschiedenis, jg. 9, nr. 2 (juni 2006), pp. 62-65.
- "Church History without God or without Faith?" In: Concilium. International Journal for Theology, 2006, n° 2 (Theology in a World of Specialization), pp. 65-75. / Duitse vertaling door Ansgar Ahlbrecht: "Kirchengeschichte ohne Gott oder Glauben?" In: Concilium: Internationale Zeitschrift für Theologie, Jg. 42, N° 2 (2006), S. 179-189. / Italiaanse vertaling door Guido Ferrari: "Storia delle chiesa senza Dio o senza fede?". In: Concilium. Rivista internazionale di teologia (Brescia), ann. 42, fasc. 2 (2006), pp. 81-93 (259-271). / Spaanse vertaling: "¿La historia de la Iglesia sin Dios o sin fe?" In: Concilium. Revista internacional de teologia, n° 315 (2006), pp. 75-88. / Portugese vertaling: "História da Igreja sem Deus ou fé?" In: Concilium. Revista Internacional de Teologia, n° 315 (2006, n° 2), pp. 67-78.
- "Raedt [Raad, Raadt], Alardus (Alhardus, Alhart, Alhardt, Allard, Eldert) de". In: *Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse protestantisme, deel 6* (Kampen: Kok, 2006), pp. 239-241. ISBN 90-435-1279-6.
- "Salmasius (Saumaise, Saumaize), Claudius (Claude de)". In: *Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse protestantisme, deel 6* (Kampen: Kok, 2006), pp. 266-271. ISBN 90-435-1279-6.
- "Emoties in het kwadraat" [rubriek: De Arena. Debat over emoties]. In: *Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden*, jg. 121, n° 2 (2006), pp. 284-291.

- "Openingswoord" [Amsterdam, KNAW, Transitiebijeenkomst Sociaal-Wetenschappelijke Raad, 19 mei 2006]. Webpublicatie: www.knaw.nl/swr/pdf/20060519_frijhoff.pdf
- "Ter inleiding. Europa, 1450-1800: traditie en vernieuwing, eenheid en verscheidenheid" (met Leo Wessels). In: Willem Frijhoff en Leo Wessels (red.), *Veelvormige dynamiek. Europa in het ancien régime 1450-1800* (Amsterdam: SUN / Heerlen: Open Universiteit Nederland, 2006), p. 9-49, afb., kaarten.
- "New York: Wall Street. Kolonisatie in Noord-Amerika". In: Maarten Prak (red.), *Plaatsen van herinnering. [Deel 2:] Nederland in de zeventiende en achttiende eeuw* (Amsterdam: Bert Bakker, 2006), pp. 262-273, geïll. ISBN 90-351-2990-3.
- "Zutphen: Stadhuis. Burgerij en regenten". In: *ibid.*, pp. 376-389, geïll.
- "Society for Netherlandic History", in: HG Nieuws. Nieuwbrief van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap, jg. 13, n° 3 (september 2006), p. 2.
- "Damiette appropriée. La mémoire de croisade, instrument de concorde civique (Haarlem, XVIe-XVIIIe siècle)", in: *Revue du Nord*, tome 88, n° 364 (janvier-mars 2006), p. 7-42, ill. (+ ill. de couverture).
- "Overlevingsstrategieën van rooms-katholieken in Zutphen na de Hervorming". In: E.H. Bary, C.M. Hogenstijn, H.J. Selderhuis & J.D. Snel (red.), *Lebuïnus en Walburgis bijeen: Deventer en Zutphen als historische centra van kerkelijk leven* (Delft: Eburon, 2006), pp. 203-219, geïll. ISBN 90-5972-148-9.
- "Nederlandse promoties in de geneeskunde aan Franse universiteiten (zestiende-achttiende eeuw)", in: *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie*, deel 60 (2006), pp. 75-112, geïll.
- "De natie op stap? Nederlanders in Parijs in koning Lodewijks tijd", in: *De Negentiende Eeuw*, jg. 30, n° 3-4 (2006) [themanummer Het Koninkrijk Holland (1806-1810)], pp. 255-272, ill.
- "Hoe Nijmeegs moet je zijn voor een stek in het stadsgeheugen? Zin en onzin van een stedelijk biografisch woordenboek" [lezing Numaga, Nijmegen, 2 december 2006]. Webpublicatie: <http://www.numaga.nl/frijhoff.html>.
- "Popular religion". In: Stewart J. Brown & Timothy Tackett (eds.), *The Cambridge History of Christianity. Volume VII: Enlightenment, Reawakening and Revolution 1660-1815* (Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2006), pp.185-207. ISBN 0-521-81605-X.
- "Daar spreken de regenten. Nieuwe canon is die van 19de-eeuwse natiestaat". In: *Geschiedenis Magazine*, jg. 42, nr 1 (januari-februari 2007), pp. 40-45, ill.
- "The Confessions and the Book in the Dutch Republic" [long version of "Calvinism, Literacy and Reading Culture in the Early Modern Northern Netherlands: Towards a Reassessment", ARG 2004]. In: Heinz Schilling & Stefan Ehrenpreis (eds.), *Frühneuzeitliche Bildungsgeschichte der Reformierten in konfessionsvergleichender Perspektive: Schulwesen, Lesekultur und Wissenschaft [Beihefte der Zeitschrift für historische Forschung, 38]* (Berlin: Duncker & Humblot, 2007), S. 185-211. ISBN 978-3-428-12386-5.
- "De herinnering aan de stad is eindig. Interview met historicus Willem Frijhoff" (by Jan Hein Furnée & Ed Taverne), in: *Stadsgeschiedenis*, jg. 2, n°1 (2007), pp. 66-80, ill.
- "Voorwoord". In: M.J. van Lieburg (red.), *De academische prijsvragen. Een inventarisatie en annotatie van de prijsvragen, uitgeschreven door de Nederlandse universiteiten, 1815-1968* (Rotterdam: Erasmus Publishing, 2007), pp. 7-9. ISBN 90-5235-187-2.
- "Nieuw Nederland: cultuur onder vuur" [Den Haag, Nieuwe Kerk, NWO-Huygenslezing 'Cultuur en identiteit', 25 april 2007]. Webpublicatie: www.nwo.nl/nwohome.nsf/pages/NWOA_72MHG9 / Nieuwe versie in: Willem Frijhoff, *Dynamisch erfgoed* (Amsterdam: SUN, 2007), pp. 41-53.
- "Hemels erfgoed: een reflectie". In: Frans Grijzenhout (red.), *Erfgoed: de geschiedenis van een begrip* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2007), pp. 45-56. ISBN 90-5356-912-2. / Nieuwe versie in: Willem Frijhoff, *Dynamisch erfgoed* (Amsterdam: SUN, 2007), pp. 77-93.
- "Strategies for religious survival outside the public church in the United Provinces: Towards a research agenda". In: Stefan Ehrenpreis, Ute Lotz-Heumann, Olaf Mörke & Luise Schorn-Schütte (Hg.), *Wege der Neuzeit. Festschrift für Heinz Schilling zum 65. Geburtstag [Historische Forschungen, 85]* (Berlin: Duncker & Humblot, 2007), S. 177-194. ISBN 978-3-428-12394-0.
- "Catholic Apocalypitics in a Protestant Commonwealth? The Dutch Republic (1579-1630)". In: Heinz Schilling (ed.), *unter Mitarbeit von Elisabeth Müller-Luckner, Konfessioneller*

- Fundamentalismus. Religion als politischer Faktor im europäischen Mächtesystem um 1600 (München: Oldenbourg, 2007) [Schriften des Historischen Kollegs, Kolloquien, 70], S. 247-272, 7 Fig. ISBN 978-3-486-58150-8.
- "Stratégies de survie religieuse hors de l'Église publique dans les Provinces-Unies: remarques préliminaires". In: Bulletin annuel, Institut d'histoire de la Réformation (Genève), XXVII, 2005-2006 (Genève: Université de Genève, février 2007), pp. 43-55. Geen ISSN.
 - "Pretjes en risico's van de grand tour". In: Album amicorum Bert Lever (pdf-edition: Bennekom: Hepar, 2007), p. 149.
 - "Die Beziehungen der alten Universität Duisburg zu den Niederlanden". In: Dieter Geuenich & Irmgard Hantsche (Hg.), Zur Geschichte der Universität Duisburg. Wissenschaftliches Kolloquium veranstaltet im Oktober 2005 anlässlich des 350. Jahrestages der Gründung der alten Duisburger Universität (Duisburg: Mercator-Verlag, 2007) [Duisburger Forschungen, 53], pp. 39-53. ISBN 978-3-87463-406-0.
 - "Langues et religions. En conclusion: l'enjeu identitaire". In: Documents pour l'histoire du français langue étrangère ou seconde (Lyon), n° 37 (décembre 2006 [=2007]), pp. 191-197 [Numéro spécial : Langue(s) et religion(s): une relation complexe dans l'enseignement du français hors de France XVIe-XXe siècle, éd. par Marie-Christine Kok Escalle et Madeleine van Strien-Chardonneau. Hommage à Willem Frijhoff].
 - "Cultureel erfgoed, cultuurbeleid en culturele dynamiek". In: Faro. Tijdschrift over cultureel erfgoed (Brussel), jg. 1, n° 1 (maart 2008), pp. 6-13.
 - "Aspel en Rees, Irmgardis gravin van", in: Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland. URL: <http://www.inghist.nl/Onderzoek/Projecten/DVN/lemmata/data/Aspel> [02/04/2008].
 - "Zutphen, Irmgardis gravin van", in: Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland. URL: <http://www.inghist.nl/Onderzoek/Projecten/DVN/lemmata/data/Zutphen> [02/04/2008].
 - "Zutphen, Irmgard (gravin?) van", in: Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland. URL: <http://www.inghist.nl/Onderzoek/Projecten/DVN/lemmata/data/IrmgardisvanZutphen> [02/04/2008].
 - "Contrepoint" [Chapitre 8: Histoire, pratiques et modèles, éd. Marie-Christine Kok Escalle & Joël Bellassen]. In: Geneviève Zarate, Danielle Lévy & Claire Kramsch (eds.), Précis du plurilinguisme et du pluriculturalisme (Paris: Éditions des Archives Contemporaines, 2008). pp. 425-429. ISBN 978-2-914610-60-5. / Tevens als internetpublicatie: http://precis.berkeley.edu/index.php/Chapter_8_Contrepoint
 - "Was the Dutch Republic a Calvinist Community? The State, the Confessions, and Culture in the Early Modern Netherlands". In: André Holenstein, Thomas Maissen & Maarten Prak (eds.), The Republican Alternative: The Netherlands and Switzerland compared (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2008), pp. 99-122. ISBN 978-90-8964-00-55.
 - "Seventeenth-Century Religion as a Cultural Practice: Reassessing New Netherland's Religious History". In: Margriet Bruijn Lacy, Charles Gehring & Jenneke Oosterhoff (eds.), From *De Halve Maen* to KLM: 400 Years of Dutch-American Exchange [Studies in Dutch Language and Culture, 2] (Münster: Nodus Publikationen, 2008), pp. 159-174. ISBN 978-3-89323-712-8.
 - "Instituut, genootschap, academie. Voordracht bij het tweede eeuwfeest van de KNAW, Amsterdam, 8 mei 2008". Internetpublicatie: [http://www.knaw200.nl/Voordracht_Willem_Frijhoff_080508\[1\].pdf](http://www.knaw200.nl/Voordracht_Willem_Frijhoff_080508[1].pdf) en http://www.knaw.nl/cfdata/nieuws/nieuws_detail.cfm?nieuws_id=599
 - "Dutchness in fact and fiction". In: Joyce D. Goodfriend, Benjamin Schmidt & Annette Stott (eds.), Going Dutch: The Dutch Presence in America, 1609-2009 (Leiden & Boston: Brill, 2008) [Atlantic World, 15], pp. 327-358. ISBN 978 90 04 16368 3.
 - "Goeroe van de *cultural studies*. Michel de Certeau, tijdreiziger door geloof, mystiek en cultuur van alledag". In: De Academische Boekengids (Amsterdam: AUP), nr 69, juli 2008, pp. 41-47.
 - "Ten geleide". In: Antoon De Baets, Gebruik en misbruik van de geschiedenis (Amsterdam: Boom, 2008), pp. 7-8. ISBN 978 90 8506 507 4.
 - "Cultural Heritage in the Making: Europe's Past and its Future Identity". In: Annual of Medieval Studies at CEU [Central European University], ed. by Judith A. Rasson, Katalin Szende & Réka Forrai, vol. 14 (Budapest, 2008), pp. 233-246.
 - "Les modèles d'universités à l'époque moderne (1500-1800)". In: International Federation of Catholic Universities, Center for Coordination of Research (ed.), The Catholic University. Challenges of Yesterday and Today, Building the Future. [Conference held at] Lisboa,

Universidade Católica Portuguesa, 14-17 XI 2007. Published on CD-ROM by the IFCU/FIUC, Paris, 2008; 15 p. and 4 maps.

- "Perceptie en identiteit, stedelijkheid en ruraliteit. Kanttekeningen bij het project 'Desurbanisatie in Zeeland 1750-1850: culturele veranderingen'". In: *Archief. Mededelingen van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen*, 2006 [verschenen 2008], pp. 109-121.
- "Un chemin de traverse du grand tour : Gradués néerlandais et allemands en droit à l'Université de Caen au XVIIe siècle ». In: *Lias. Sources and documents relating to the early modern history of ideas (Amsterdam & Utrecht)*, vol. 34, no. 1 (2007) [verschenen 2008], pp. 59-136.
- "Erasmus' beeld". Lezing met powerpointpresentatie in de Laurenskerk te Rotterdam, Derde Nacht van Erasmus, 11 juli 2008. Internetpublicatie: <http://www.erasmushuisrotterdam.nl/?id=53>
- "De sublieme historische ervaring volgens Frank Ankersmit" [naar aanleiding van: Frank Ankersmit, *De sublieme historische ervaring* (Groningen: Historische Uitgeverij, 2007), ISBN 978-90-6554-113-4]. In: *Ons Erfdeel. Vlaams-Nederlands cultureel tijdschrift*, jg. 51, nr 3 (augustus 2008), pp. 178-181.
- "Un patrimoine immatériel: Le voyage éducatif européen, ses pratiques et sa mémoire". In: *L'Homme au coeur des dynamiques sociales, territoriales et culturelles. Regards croisés sur une décennie de recherche. Congrès international organisé par la Maison des Sciences de l'Homme et de la Société (Université de Poitiers – CNRS) à l'occasion de son 10ème anniversaire. Résumés des communications orales et affichées* (Poitiers: MSHS, 2008), pp. 56-57 (avec une traduction en anglais).
- "Israel's Verlichting herbelicht" [naar aanleiding van: J.I. Israel, *Radical Enlightenment. Philosophy and the Making of Modernity 1650-1750* (Oxford: Oxford University Press, 2001), ISBN 0-19-820608-9; en de Ned. vertaling, 2005], in: *Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden*, deel 123, nr. 3 (2008), pp. 453-459.
- "Vijfentwintig jaar Werkgroep Universiteitsgeschiedenis (1983-2007)", in: *Nieuwsbrief Universiteitsgeschiedenis / Lettre d'information sur l'histoire des universités*, jg. 13, no. 2 (2007 [verschenen 2008]), pp. 57-76.
- "De Nederlandse identiteit: feit of fictie? Identiteit zonder lidwoord". In: Willem Frijhoff & Bas van der Vlies, *De Nederlandse identiteit: feit of fictie? Tekst van de Johan de Wittlezing gegeven op 9 oktober 2008 in de Augustijnenkerk te Dordrecht* (Dordrecht: Stichting Dordtse Academie, 2008), pp. 13-24. [Ook verschenen als online-resource].
- [deelname aan] "De grote ene als doemdenker: Johan Huizinga", in: Wim Berkelaar en Jos Palm (red.), *'Ik wil wekken en waarschuwen'. Gesprekken over Nederlandse historici en hun eeuw* (Amsterdam: Aksant, 2008), pp. 26-37. [ISBN 978-9052-602080].
- "The Improbable Biography: Uncommon Sources, a Moving Identity, a Plural Story?" [on the Bogardus biography]. In: Volker R. Berghahn & Simone Lässig (eds.), *Biography between Structure and Agency: Central European Lives in International Historiography [Studies in German History, 9]* (Oxford & New York: Berghahn Books, 2008), pp. 215-233. ISBN 978-1-84545-518-7.
- "Jesuits, Calvinists, and Natives: Attitudes, Agency, and Encounters in the Early Christian Missions in the North", in: *De Halve Maen. Magazine of the Dutch Colonial Period in America* (New York), vol. 81, no. 3 (Fall 2008), pp. 47-54, ill. [gesproken versie op dvd Rensselaerswijck Seminar XXXI, uitgegeven door New Netherland Institute, Albany, NY].
- "Baltic students in the early modern period" [review essay of Arvo Tering, *Eesti-, liivi- ja kuramaalased Euroopa ülikoolides 1561-1798* (Tartu, 2008)], in: *History of Universities* (Oxford), vol. XXIII/2 (2008), pp. 174-184.
- "Genealogie en de Canon". In: *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie* (Den Haag), deel 62 (2008), pp. 1-6.
- "Utrechts vreugdevuur: masker voor 's Lands neergang?". In: *De Achttiende Eeuw*, jg. 40, nr 2 (2008), pp. 5-20, 4 ill.
- "Història de l'educació: un balanç de l'evolució historiogràfica ». In : *Educació i història : Revista d'història de l'educació* (Barcelona), n° 11 (2008), pp. 158-176.
- "Shifting identities in hostile settings: towards a comparison of the Catholic communities in early modern Britain and the Northern Netherlands". In: Benjamin Kaplan, Bob Moore, Henk van Nierop and Judith Pollmann (eds.), *Catholic communities in Protestant states: Britain and the Netherlands c. 1570-1720* (Manchester & New York: Manchester University Press, 2009), pp. 1-17. ISBN 978-0-7190-7906-1.

- "Zutphen verbeeld in Parijs: stereotiep en stedentrots". In: Frans Blom, Marten Jan Bok, Casper de Groot & Paul Knevel (red.), *De brede Gouden Eeuw. Opstellen voor Henk van Nierop bij zijn zestigste verjaardag*, 30 januari 2009. Pdf-publicatie, pp. 277-290, 2 ill.
- "Culture, Religion, and Memory. Grondslag van het programma" [onderzoeksprogramma van de faculteit der Letteren, Radboud Universiteit, 23 februari 2009], 4 blz. [vermenigvuldigd pro manuscripto].

BOOKS REVIEWED

Abbreviations used:

- AESC: *Annales. Économies, Sociétés, Civilisations* (Paris)
- AGKKN: Archief voor de geschiedenis van de katholieke kerk in Nederland (Nijmegen)
- ASSR: *Archives de sciences sociales des religions* (Paris)
- AST: *Amsterdams sociologisch tijdschrift* (Amsterdam)
- BMGN: *Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden* (The Hague)
- Francia: *Francia. Forschungen zur westeuropäischen Geschichte* (Paris)
- Gelre: *Bijdragen en mededelingen van de Vereniging 'Gelre'* (Arnhem)
- HE: *Histoire de l'éducation* (Paris)
- PH: *Paedagogica Historica, new series* (Ghent)
- RHEF: *Revue d'histoire de l'Église de France* (Paris)
- Trajecta: *Trajecta. Tijdschrift voor de geschiedenis van het katholiek leven in de Nederlanden* (Nijmegen)
- TvG: *Tijdschrift voor geschiedenis* (Groningen)
- TvSG: *Tijdschrift voor sociale geschiedenis* (Hilversum)
- VB: *Volkskundig Bulletin. Tijdschrift voor Nederlandse cultuurwetenschap* (Amsterdam)

.... [Since 1978]

- Ph. Joutard et alii, *La Saint-Barthélemy ou les résonances d'un massacre* (Neuchâtel, 1976). In: HE 1 (déc. 1978) 57.
- R. Muchembled, *Culture populaire et culture des élites dans la France moderne* (Paris, 1978). In: HE 1 (déc. 1978) 57.
- Archives Nationales. *État général des fonds. Vol. I: L'Ancien Régime* (Paris, 1978). In: HE 1 (déc. 1978) 58-59.
- J. Ehrard & J. Renwick (ed.), *Catalogue de la bibliothèque de Jean-Baptiste Massillon* (Clermont-Ferrand, 1977). In: RHEF 64/173 (1978) 278-279.
- J. Art, *Kerkelijke structuur en pastorale werking in het bisdom Gent tussen 1830 en 1914* (Courtrai, 1977). In: RHEF 65/174 (1979) 172-173.
- *Répertoire des ouvrages pédagogiques du XVIe siècle. Complément* (Paris, 1979). In: HE 5 (déc. 1979) 39.
- J. de Viguerie, *L'Institution des enfants* (Paris, 1978). In: HE 5 (déc. 1979) 39-40.
- É. Foëx, *De la double palme de l'Université impériale à l'Ordre des palmes académiques* (Paris, 1978). In: HE 5 (déc. 1979) 42.
- G. Poujol, *La dynamique des associations, 1844-1905* (Paris, 1978). In: HE 5 (déc. 1979) 42-43.
- A.H. Huussen Jr., *De codificatie van het Nederlandse huwelijksrecht, 1795-1838* (Amsterdam, 1975). In: AESC 35/1 (1980) 108-110.
- P. Bonnassie & G. Pradalié, *La capitulation de Raymond VII et la fondation de l'université de Toulouse, 1229-1979* (Toulouse, 1979). In: HE 6 (avril 1980) 65.
- *Premier livre des procureurs de la Nation germanique de l'ancienne université d'Orléans, 1444-1546, 2e partie, vol. I* (Leyde, 1978). In: HE 6 (avril 1980) 65-66.
- B. Nieser, *Die Entstehung der Schule als Institution bürgerlicher Gesellschaft* (Frankfurt/Main, 1978). In: HE 6 (avril 1980) 67.
- C. Bernard, *L'enseignement de l'histoire en France, au XIXe siècle, selon les ministres de l'Instruction publique* (Lille, 1978). In: HE 6 (avril 1980) 68-69.
- P. Zind, *Elsass-Lothringen/Alsace-Lorraine: une nation interdite, 1870-1940* (Paris, 1979). In: HE 6 (avril 1980) 71.
- J.N. Moody, *French Education since Napoleon* (Syracuse, 1978). In: HE 9 (déc. 1980) 77-78.
- *Internationale Schulbuch-Forschung. Zeitschrift des Georg-Eckert-Instituts, N° 1, 1980.* In: HE 9 (déc. 1980) 82.

- J. Noordman, Literatuurwijzer historische pedagogiek (Nijmegen, 1978). In: HE 9 (déc. 1980) 83-84.
- J. Art, Herders en parochianen. Kerkelijkheidsgegevens betreffende het bisdom Gent, 1830-1914 (Ghent, 1979). In: RHEF 66/177 (1980) 320. Other version in: ASSR 51/2 (1981) 205-206.
- B.R. Kreiser, Miracles, convulsions and ecclesiastical politics in early eighteenth century (Princeton, 1978). In: AESC 36/1 (1981) 88-90.
- G. Groenhuis, De predikanten (Groningen, 1977). In: AESC 36/1 (1981) 95-97.
- H. Bots, I. Matthey & M. Meyer, Noordbrabantse studenten, 1550-1750 (Tilburg, 1979). In: AESC 36/2 (1981) 243-246.
- P. Solà i Gussinyer, Educació i moviment llibertari a Catalunya, 1901-1939 (Barcelona, 1980). In: HE 10 (avril 1981) 37-40.
- M. Paul, Gaspard Monges 'Géométrie descriptive' und die École Polytechnique (Bielefeld, 1980). In: HE 10 (avril 1981) 54-55.
- M. Heinemann (ed.), Erziehung und Schulung im Dritten Reich (Stuttgart, 1980). In: HE 10 (avril 1981) 45-48.
- H.P.H. Nusteling, Binnen de vesting Nijmegen. Confessionele en demografische verhoudingen ten tijde van de Republiek (Zutphen, 1979). In: ASSR 51/2 (1981) 270-271.
- E. Schulte-Van Kessel, Geest en vlees in godsdienst en wetenschap (The Hague, 1980). In: ASSR 51/2 (1981) 289-290.

.... [*Since 1988*]

- A.D.A. Monna, Zwerftocht met middeleeuwse heiligen (Amsterdam, 1988). In: RHEF 74/193 (1988) 308-309.
- L. Breure, Doodsbeleving en levenshouding. Een historisch-psychologische studie betreffende Moderne Devotie in het IJsselgebied in de 14e en 15e eeuw (Hilversum, 1987). In: ASSR 66/2 (1988) 247-248.
- G. de Nie, Views from a many-windowed tower. Studies of imagination in the Works of Gregory of Tours (Amsterdam, 1987). In: ASSR 66/2 (1988) 312-313.
- G. Quispel, Gnosis, de derde component van de Europese cultuurtraditie (Utrecht, 1988). In: ASSR 66/2 (1988) 320-321.
- H.P.M. Puttiger (ed.), Georgius Macropedius' Asotus. Een neolatijns drama over de verloren zoon door Joris van Lanckvelt (Nieuwkoop, 1988). In: ASSR 66/2 (1988) 320.
- E. Simons & L. Winkeler, Het verraad der clercken. Intellectuelen en hun rol in de ontwikkelingen van het Nederlandse katholicisme na 1945 (Baarn, 1987). In: ASSR 66/2 (1988) 326.
- M. Bax, Religieuze regimes in ontwikkeling. Verhulde vormen van macht en afhankelijkheid (Hilversum, 1988), In: ASSR 67/2 (1989), 238-239.
- Th.H.J. Clemens, De godsdienstigheid in de Nederlanden in de spiegel van de katholieke kerkboeken 1680-1840 (Tilburg, 1988). In: ASSR 67/2 (1989) 249-250.
- E. Coreth, W.M. Neidl & G. Pfligersdorffer (ed.), Christliche Philosophie im katholischen Denken des 19. Jahrhunderts. Bd. II: Rückgriff auf scholastisches Erbe (Graz, 1988). In: ASSR 67/2 (1989) 251-252.
- J.F.L.M. Cornelissen, Pater en papoea. Ontmoeting van de Missionarissen van het Heilig Hart met de cultuur der Papoea's van Nederlands Zuid-Nieuw-Guinea 1905-1963 (Kampen, 1988). In: ASSR 67/2 (1989) 252.
- G.J. Schutte, Het Calvinistisch Nederland (Utrecht, 1988). In: ASSR 67/2 (1989) 324-325.
- M. van Uden & P. Post (ed.), Christelijke bedevaarten. Op weg naar heil en heling (Nijmegen, 1988). In: ASSR 67/2 (1989) 333-334.
- F. Gorissen (ed.), Das Memorienbuch des Stiftes Kleve (Cleves, 1987). In: Gelre 80 (1989) 120.
- B. Looper & H. Mes, Tot nut en zegen der arbeidende klasse. De David Evekink Stichting te Zutphen 1848-1988 (Zutphen, 1988). In: Gelre 80 (1989) 129.
- Jaarboek Achterhoek en Liemers, 12 (1989). In: Gelre 80 (1989) 129-130.
- Wiggers, M.G. Spiertz & G.J. Mentink, Gids voor de studie van Reformatie en katholieke herleving in Gelderland 1500-1700 (Utrecht, 1988). In: AGKKN 31/2 (1989) 285-287.
- K. Thomas, De ondergang van de magische wereld. Godsdienst en magie in Engeland 1500-1700 (Amsterdam, 1989). In: Elsevier 46/8 (24 February 1990) 106-107.

- B.E. McClellan & W.J. Reese (ed.), *The Social History of American Education* (Urbana/Chicago, 1988). In: HE 45 (1990) 120-122.
- M.-H. Froeschlé-Chopard (ed.), *Confréries et dévotions à l'épreuve de la Révolution*. Special issue of *Provence historique* 39 (1989) 159-359. In: VB 16/1 (1990) 61-62.
- Bitsch, T. Ehlert & X. von Ertzdorff (ed.), *Essen und Trinken in Mittelalter und Neuzeit* (Sigmaringen, 1987). In: VB 16/1 (1990) 69-71.
- J. Jobse-van Putten, *Van pekelvat tot diepvrieskist*. Interviews en beschouwingen over de huishoudelijke conservering op het Nederlandse platteland in de eerste helft van de twintigste eeuw (Amsterdam, 1989). In: VB 16/1 (1990) 81-83.
- J.P. Campbell (ed.), *Popular culture in the Middle Ages* (Bowling Green, 1986). In: VB 16/1 (1990) 93-94.
- P. Ronzeaud, *Peuple et représentations sous le règne de Louis XIV* (Aix-en-Provence, 1988). In: VB 16/1 (1990) 94-95.
- G.Th. Jensma et alii (ed.), *Universiteit te Franeker 1585-1811*. Bijdragen tot de geschiedenis van de Friese hogeschool (Leeuwarden, 1985); A.P. van Nienes et alii, *De archieven van de universiteit te Franeker 1585-1812* (Leeuwarden, 1985); E.H. Waterbolk et alii, *Academisch onderwijs in Franeker en Groningen 1585-1843: ijver en wedijver* (Groningen, 1985); J. Visser (ed.), *Album Collegii Studiosorum ex Gymnasio Leovardiensi 1626-1668* (Franeker, 1986). In: BMGN 105/1 (1990) 98-100.
- W. Fritschy & L. Douw (ed.), *Oost-Nederland in de negentiende eeuw* (Amsterdam, 1988). In: BMGN 105/1 (1990) 115-116.
- Rademaker-Helfferich, *Een wit vaantje op de Brink*. De geschiedenis van de Doopsgezinde gemeente te Deventer (Nieuwegein, 1988). In: TvG 103/1 (1990) 78-79.
 - Camps et alii, *Secularisatie: noodlot of opdracht* (Leiden/Utrecht, 1989). In: ASSR 68/2 (1989) 210-211.
 - de Gast, *Afscheiding en Doleantie in het Land van Heusden en Altena* (Tilburg, 1989). In: ASSR 68/2 (1989) 243-244.
- J. Noordman, *Om de kwaliteit van het nageslacht*. Eugenetica in Nederland 1900-1950 (Nijmegen, 1989). In: ASSR 68/2 (1989) 281-282.
- R.H.J. ter Meulen, *Ziel en zaligheid*. De receptie van de psychologie en van de psychoanalyse onder de katholieken in Nederland 1900-1965 (Nijmegen/Baarn, 1989). In: ASSR 68/2 (1989) 299-300.
- W. Top, *Fijn en frisch*. Seksuele voorlichting onder de Gereformeerden 1900-1965 (Amsterdam, 1988). In: ASSR 68/2 (1989) 302-303
- F.A. van Lieburg, *De Nadere Reformatie in Utrecht ten tijde van Voetius* (Rotterdam, 1989). In: ASSR 68/2 (1989) 306.
- J. Peltre & C. Thouvenot (ed.), *Alimentation et régions* (Nancy, 1989). In: VB 16/2 (1990) 211-212.
- P.H.A.M. Abels, "Das Arnoldinum und die Niederlande während seiner ersten Blütezeit", 400 Jahre Arnoldinum 1588-1988 (Greven, 1988) 78-97. In: BMGN 105/3 (1990) 518.
- R. Jütte, *Abbild und soziale Wirklichkeit des Bettler- und Gaunertums zu Beginn der Neuzeit* (Cologne/Vienna, 1988). In: TvG 103/3 (1990) 497-498.
- H. de Ridder-Symoens & J.M. Fletcher (ed.), *Academic relations between the Low Countries and the British Isles 1450-1700* (Ghent, 1989). In: PH 26/3 (1990) 180-182. / Also in: AESC 45/5 (1990) 1102-1104.
- W. de Blécourt, *Termen van toverij*. De veranderende betekenis van toverij in Noordoost-Nederland tussen de 16de en 20ste eeuw (Nijmegen, 1990). In: ASSR 70 (1990) 235-236.
- J. Boissevain & J. Verrips (ed.), *Dutch dilemmas: Anthropologists look at the Netherlands* (Assen/Maastricht, 1989). In: ASSR 70 (1990) 237.
- J.A. Bornewasser, *Katholieke kerk en restauratie* (Tilburg, 1989). In: ASSR 70 (1990) 237-238.
- J.A. Bornewasser, *Kerkelijk verleden in een wereldlijke context* (Amsterdam/Soeren, 1989). In: ASSR 70 (1990) 238.
- J.A. Brouwers, *Vreugde en hoopvolle verwachting*. Vaticanum II - terugblik van een ooggetuige (Baarn, 1989). In: ASSR 70 (1990) 239.
- G. Dierick, A. Maes, B. van Son, et alii, *Veertig jaar KASKI-onderzoek (1946-1986)* (The Hague, 1987). In: ASSR 70 (1990) 253-254.
- R.G. Fuks-Mansfeld, *De Sefardim in Amsterdam tot 1795*. Aspecten van een Joodse minderheid in een Hollandse stad (Hilversum, 1989). In: ASSR 70 (1990) 262-263.

- P. Geschiere & W. van de Wetering (ed.), De geldigheid van magie. Special issue of: *Sociologische Gids* (1989). In: ASSR 70 (1990) 264-265.
- Hamilton (ed.), *Documenta anabaptistica neerlandica*, vol. VI: *Cronica - Ordo Sacerdotis - Acta HN* (Leiden, 1988). In: ASSR 70 (1990) 271-272.
- M. Hilhorst, *Bij de zusters op kostschool* (Utrecht, 1989). In: ASSR 70 (1990) 273.
- H. Peeters, M. Gielis & C. Caspers, *Historical Behavioural Sciences. A Guide to the Literature* (Tilburg, 1988). In: ASSR 70 (1990) 302.
- G. Rooijackers & T. Romme (ed.), *Charivari in de Nederlanden. Rituele sancties op deviant gedrag*. Special issue of: *Volkskundig Bulletin* (Amsterdam). In: ASSR 70 (1990) 306.
- Schennink, et alii, *In beweging voor de vrede. Veertig jaar Pax Christi* (The Hague, 1988). In: ASSR 70 (1990) 309-310.
- G.J.M. van den Brink, A.M.D. van der Veen & A.M. van der Woude (ed.), *Werk, kerk en bed in Brabant. Demografische ontwikkelingen in oostelijk Noord-Brabant 1700-1920* (Bois-le-Duc, 1989). In: ASSR 70 (1990) 315.
- P. Bange & P.M.J.C. de Kort (ed.), *Die Fonteyn der ewiger wijsheit. Opstellen aangeboden aan prof. dr A.G. Weiler* (Nijmegen, 1989). In: *Gelre* 81 (1990) 167-168.
- J.W. van Petersen, *Van zoete wijn en bittere medicijn. Zes eeuwen gezondheidszorg in de Liemers en Doesburg* (Zutphen, 1989). In: *Gelre* 81 (1990) 168-170.
- J. Duinkerken, *Schepenen aan de Zuiderzee. De magistraat van Harderwijk 1700-1750* (Zutphen, 1990). In: *Gelre* 81 (1990) 178-180.
- E.O.G. Haitsma Mulier & A.M.J.T. Leyten (ed.), *Het Nederlandse beeld van de Franse Revolutie in prent en film* (Amsterdam, 1989); R.A. Koole (ed.), *Van Bastille tot Binnenhof* (Houten, 1989); F. Peerenboom & H.A. Stalknecht (ed.), *Herman Willem Daendels, 1762-1818* (Kampen, 1989). In: *BMGN* 105/4 (1990) 674-676.
- G. Vigarello, *Concepts of cleanliness. Changing attitudes in France since the Middle Ages* (Cambridge/Paris, 1988). In: *TvG* 103/4 (1990) 633-634.
- M. Therry, *De religieuze beleving bij de leken in het 17de-eeuwse bisdom Brugge, 1609-1706* (Turnhout, 1988). In: *TvG* 103/4 (1990) 675-676.
- R. Muchembled, *La violence au village. Sociabilité et comportements populaires en Artois du XVe au XVIIe siècle* (Turnhout, 1989). In: *TvG* 103/4 (1990) 676-678.
- P.J. van Winter, *Hoger beroepsonderwijs avant-la-lettre. Bemoeiingen met de vorming van landmeters en ingenieurs bij de Nederlandse universiteiten van de 17e en 18e eeuw* (Amsterdam etc., 1988). In: *TvG* 103/4 (1990) 680-681.
- G. Dresen, *Onschuldphantasieën. Offerzin en heilsverlangen in feminisme en mystiek* (Nijmegen, 1990). In: ASSR 72 (1990) 251-252.
- M. Gijswijt-Hofstra (ed.), *Een schijn van verdraagzaamheid. Afwijzing en tolerantie in Nederland van de zestiende eeuw tot heden* (Hilversum, 1989). In: ASSR 72 (1990) 259-260.
- J.C. Sturm, *Een goede gereformeerde opvoeding. Over neo-calvinistische moraalpedagogiek (1880-1950) met speciale aandacht voor de nieuw-gereformeerde jeugdorganisaties* (Kampen, 1990). In: ASSR 72 (1990) 300-301.
- G.A. van Gemert et alii (ed.), *'Om niet aan onwetendheid en barbarij te bezwijken'. Groningse geleerden 1614-1989* (Hilversum, 1989). In: *BMGN* 106/1 (1991) 80-81.
- Vanysacker, *Hekserij in Brugge. De magische leefwereld van een stadsbevolking, 16de-17de eeuw* (Brugge, 1988). In: *BMGN* 106/1 (1991) 96-97.
 - Ketcham Wheaton, *De smaak van het verleden. De Franse tafel en keuken van 1300 tot 1789* (Amsterdam, 1988). In: *TvG* 104/1 (1991) 52-53.
- J. Van Horn Melton, *Absolutism and the eighteenth-century origins of compulsory schooling in Prussia and Austria* (Cambridge, 1988). In: *TvG* 104/1 (1991) 93-94.
- A.J. La Vopa, *Grace, talent and merit. Poor students, clerical careers and professional ideology in eighteenth-century Germany* (Cambridge, 1988). In: *TvG* 104/1 (1991) 94-95.
- NÓvoa, *Le temps des professeurs. Analyse socio-historique de la profession enseignante au Portugal, XVIIIe-XXe siècle* (Lisbon, 1987). In: *TvG* 104/1 (1991) 95-96.
- R.C. Schwinges, *Deutsche Universitätsbesucher im 14. und 15. Jahrhundert. Studien zur Sozialgeschichte des alten Reiches* (Stuttgart, 1986). In: *Francia* 17/1 (1990) 297-300.
- J.L. Guereña & A. Tiana (ed.), *Clases populares, cultura, educación. Siglos XIX-XX* (Madrid, 1989 [=1990]). In: *PH* 27/2 (1991) 330-333.
- É. Jacques, *Philippe Cospeau, un ami-ennemi de Richelieu 1571-1646* (Paris, 1989). In: *BMGN* 106/2 (1991) 270-271.

- H. Derks et alii, Kroniek van 3 eeuwen revoluties (Groningen, 1989). In: BMGN 106/2 (1991) 338.
- T. Brandenbarg, Heilig familieleven. Verspreiding en waardering van de Historie van Sint-Anna in de stedelijke cultuur in de Nederlanden en het Rijnland aan het begin van de moderne tijd (Nijmegen, 1990). In: ASSR 74 (1991) 228-229.
- J.Y.H.A. Jacobs, 'Naar één oecumenische beweging'. De Katholieke Conferentie voor Oecumenische Vragen: een leerschool en gids, 1951-1965 (Tilburg, 1991). In: ASSR 74 (1991) 260-261.
- Kruithof, Zonde en deugd in domineesland. Nederlandse protestanten en problemen van opvoeding, zeventiende tot twintigste eeuw (Groningen, 1990). In: ASSR 74 (1991) 265-266.
- van 't Spijker, Als door een speciaal stempel. Traditie en vernieuwing in heiligenlevens uit Noordwest-Frankrijk, 1050-1150 (Hilversum, 1990). In: ASSR 74 (1991) 301.
- A.J. Schuurman, Materiële cultuur en levensstijl. Een onderzoek naar de taal der dingen op het Nederlandse platteland in de 19e eeuw: de Zaanstreek, Oost-Groningen, Oost-Brabant (Wageningen, 1989). In: TvG 104/3 (1991) 439-440.
- R. Darnton, De kus van Lamourette. Bespiegelingen over mentaliteitsgeschiedenis (Amsterdam, 1990). In: TvSG 17/3 (1991) 343-344.
- P. Trio, De Gentse broederschappen (1182-1580). Ontstaan, vormgeving, materiële uitrusting, structuur, opheffing en bronnen (Ghent, 1990). In: RHEF 77/198 (1991) 273.
- J.G.C. Venner, Beeldenstorm in Hasselt, 1567. Achtergronden en analyses van een rebellie tegen de prins-bisschop van Luik (Leeuwarden/Maastricht, 1989). In: RHEF 77/198 (1991) 277-278.
- M.-J. Marinus, Laevinus Torrentius als tweede bisschop van Antwerpen, 1587-1595 (Brussels, 1989). In: RHEF 77/198 (1991) 278-279.
- M. Cloet (ed.), Het decanaat Leuven in 1732-1734. Visitatieverlag van deken Rombout van Kiel (Brussels, 1990). In: RHEF 77/198 (1991) 282.
- J. Boli, New citizens for a new society. The institutional origins of mass schooling in Sweden (Oxford, 1989). In: PH 27/3 (1990) 469-472.
- H. Franke, Twee eeuwen gevangen. Misdaad en straf in Nederland (Utrecht, 1990). In: AST 18/2 (1991) 130-136.
- F. Matter (ed.), Toverij in Nederland, 1795-1985 (Amsterdam, 1990). In: Gelre 82 (1991) 124.
- R. Po-chia Hsia, Social discipline in the Reformation: Central Europe 1550-1750 (London/New York, 1989). In: VB 17/3 (1991) 309-310.
- Ch. Caspers & M. Schneiders (ed.), Omnes circumadstantes. Contributions towards a history of the role of the people in the liturgy presented to Herman Wegman (Kampen, 1990). In: VB 17/3 (1991) 319-320.
- Sh. Shahar, Childhood in the Middle Ages (London/New York, 1990). In: VB 17/3 (1991) 325-327.
- F. van Steijn, The University in society: a study of part-time professors in the Netherlands (Amsterdam, 1990). In: Comenius 11/44 (1991) 425-427.
- Fotografie en geschiedenis. De foto als historische bron. Special issue of Groniek, 24/111 (1991). In: TvSG 18/1 (1992) 124.
- L.F. Groenendijk & F.A. van Lieburg, Voor edeler staat geschapen (Leiden, 1991). In: ASSR 76 (1991) 264.
- G. Hansson, ed., Bible reading in Sweden (Uppsala/Stockholm, 1990). In: ASSR 76 (1991) 264-265.
- W.H. Kranendonk, Society as process. A bibliography of figurational sociology in the Netherlands (Amsterdam, 1990). In: ASSR 76 (1991) 272.
- H.C. Stoffels, Wandelen in het licht. Waarden, geloofsovertuigingen en sociale posities van Nederlandse evangelischen (Kampen, 1990). In: ASSR 76 (1991) 301-302.
- Chr. Thiede, Bischöfe - kollegial für Europa (Münster, 1991). In: ASSR 76 (1991) 306.
van der Zeijden (ed.), De cultuurgeschiedenis van de dood (Amsterdam/Atlanta, 1990). In: ASSR 76 (1991) 309.
- P. Zagorin, Ways of lying. Dissimulation, persecution and conformity in early modern Europe (Cambridge Mass., 1990). In: TvG 105/1 (1992) 108-109.
- R. Lenz, De mortuis nil nisi bene? Leichenpredigten als multidisciplinäre Quelle (Sigmaringen, 1990). In: TvG 105/1 (1992) 109-110.

- R. Baetens & B. Blondé (ed.), *Nouvelles approches concernant la culture de l'habitat* (Turnhout, 1991). In: TvG 105/1 (1992) 151.
- S. Bonin & C. Langlois (ed.), *Atlas de la Révolution française. I: Routes et communications* (Paris, 1987). In: TvG 105/1 (1992) 151-152.
- J.C.P.A. van Laarhoven e.a. (ed.), *Munire ecclesiam. Opstellen over 'gewone gelovigen' aangeboden aan prof. dr W.A.J. Munier ss.cc.* (Maastricht, 1990). In: BMGN 107/1 (1992) 88-89.
- J. Craeybeckx, F.G. Scheelings & M. de Laet (ed.), *De Franse Revolutie en Vlaanderen* (Brussels, 1990). In: BMGN 107/1 (1992) 127-128.
- F.B.A.M. Verhagen, *Mr. Jan van Hooff. Spoortrekker voor de vrijheid vanuit Eindhoven en Brabant naar Den Haag (Bois-le-Duc, 1990).* In: BMGN 107/1 (1992) 183.
- M. Hansson, *Van Frans naar Nederlands. De taalsituatie in het Limburgs middelbaar onderwijs 1830-1914* (Leeuwarden/Maastricht, 1990). In: TvG 105/2 (1992) 291-292.
- E.W.A. Henssen, *Rijksuniversiteit Groningen 1964-1989* (Groningen, 1989). In: TvG 105/2 (1992) 298-299.
- J.G.J. van Booma (ed.), *Dit is 't memoriboeck van Voirburch* (Hilversum, 1991). In: *Trajecta* I/2 (1992) 209.
- J. de Bruijn & W. Heijting (ed.), *Psalmzingen in de Nederlanden van de zestiende eeuw tot heden* (Kampen, 1991). In: ASSR 78 (1992) 223-224.
- K. Dobbelaere, L. Leijssen & M. Cloet (ed.), *Levensrituelen: het Vormsel* (Louvain, 1991). In: ASSR 78 (1992) 224-225.
- S. Hellemans, *Strijd om de moderniteit. Sociale bewegingen en verzuiling in Europa sinds 1800* (Louvain, 1990). In: ASSR 78 (1992) 231-232.
- K. Remele, *Ziviler Ungehorsam. Eine Untersuchung aus der Sicht christlicher Sozialethik* (Münster, 1992). In: ASSR 78 (1992) 255.
- P. Selten, *Het apostolaat der jeugd. Katholieke jeugdbewegingen in Nederland 1900-1941* (Louvain, 1991). In : ASSR 78 (1992) 258.
- L. Milis (ed.), *De Heidense Middeleeuwen* (Brussels/Rome, 1991). In: RHEF 78/200 (1992) 329-330.
- H.C. Harten, *Elementarschule und Pädagogik in der Französischen Revolution* (Munich, 1990). In: *Francia* 18/2 (1991) 291-294.
- J. Verger (ed.), *Histoire des universités en France* (Toulouse, 1986). In: *History of universities* XI (1992) 279-281.
- L.W.B. Brockliss, *French higher education in the seventeenth and eighteenth centuries. A cultural history* (Oxford, 1987). In: *History of Universities* XI (1992) 300-303.
- H. Bull, B. Kingsbury & A. Roberts (ed.), *Hugo Grotius and International Relations* (Oxford 1990). In: AESC 47/6 (1992) 1233-1234.
- *Jaarboek Achterhoek en Liemers, vol. 14* (1991). In: *Gelre* 83 (1992) 164.
- *Jaarboek Achterhoek en Liemers, vol. 15* (1992). In: *Gelre* 83 (1992) 165-166.
- C.E.M. Bijl-Reinders, *Stedelijk Museum Zutphen. Een keuze uit de collectie* (Zutphen, 1991); *Museum Henriette Polak Zutphen. Een keuze uit de collectie* (Zutphen, 1991). In: *Gelre* 83 (1992) 166-167.
- H.W. Roodenburg, *Onder censuur. De kerkelijke tucht in de gereformeerde gemeente van Amsterdam, 1578-1700* (Hilversum, 1990). In: TvG 105/4 (1992) 663-665.
- G. Dekker, *De stille revolutie. De ontwikkeling van de gereformeerde kerken in Nederland tussen 1950 en 1990* (Kampen, 1992). In: ASSR 80 (1992) 255.
- H. Knippenberg, *De religieuze kaart van Nederland. Omvang en geografische spreiding van de godsdienstige gezindten vanaf de Reformatie tot heden* (Assen/Maastricht, 1992). In: ASSR 80 (1992) 272-273.
- M. Gosman & Hans Bakker (ed.), *Heilige oorlogen. Een onderzoek naar de historische en hedendaagse vormen van collectief religieus geweld* (Kampen/Kapellen, 1991). In: ASSR 80 (1992) 307.
- N. Luhmann, *Soziologie des Risikos* (Berlin/New York, 1991). In: ASSR 80 (1992) 315-316.
- Beck, *Spiegel van mijn leven. Een Haags dagboek uit 1624* (Hilversum, 1993). In: *Opossum* 3/8 (1993) 76-79.
- J. van der Stock (ed.), *Stad in Vlaanderen. Cultuur en maatschappij, 1477-1787* (Brussel, 1991). In: *Bijdragen tot de geschiedenis* 75 (1992) 86-88.
- F. Petri, I. Schöffner & J.J. Woltjer, *Geschichte der Niederlande: Holland, Belgien, Luxemburg* (München, 1991). In: *Francia* 19/2 (1992) 239-240.

- H.C. Harten, *Les écrits pédagogiques sous la Révolution. Répertoire* (Paris, 1989). In: *Francia* 19/2 (1992) 324-325.
- G.P. Brizzi & A. Varni (ed.), *L'Università in Italia fra età moderna e contemporanea. Aspetti e momenti* (Bologna, 1991). In: *HE* 57 (1993) 79-82.
- M.G. Spiertz, "Les Jésuites dans la République des Sept Provinces-Unies (1592-1773)", in: *Les Jésuites dans les Pays-Bas et la Principauté de Liège* (Brussels, 1991) 87-99. In: *BMGN* 108/1 (1993) 151.
- H. te Velde, "Nederlands nationaal besef vanaf 1800", in: T. Zwaan e.a. (ed.), *Het Europees labyrint* (Meppel, 1991) 173-188. In: *BMGN* 108/1 (1993) 151-152.
- F. van Anrooij e.a., *Herman Willem Daendels, 1762-1818* (Utrecht, 1991). In: *BMGN* 108/1 (1993) 171.
- W. Monter, *Frontiers of heresy. The Spanish Inquisition from the Basque lands to Sicily* (Cambridge, 1993). In: *TvG* 106/1 (1993) 75-76.
- G. Verhoeven, *Devotie en negotie. Delft als bedevaartplaats in de late middeleeuwen* (Amsterdam, 1992). In: *Trajecta* 2/1 (1993) 81-82 / *ASSR* 38/82 (1993) 313.
- Méchin, *Bêtes à manger. Usages alimentaires des Français* Nancy, 1992). In: *VB* 19/1 (1993) 132-133.
Berkvens-Stevelinck e.a. (ed.), *Le magasin de l'univers. The Dutch Republic as the centre of the European book trade* (Leiden, 1992). In: *TvG* 106/2 (1993) 297-298.
- N.J. Tops, *Groll in de zeventiende eeuw* (Groenlo, 1992). In: *BMGN* 108/2 (1993) 345-346.
- Klukhuhn (ed.), *De eeuwwenden, III: Renaissance 1600. Kunst en literatuur* (Utrecht, 1990); *De Eeuwende 1700. II: Geschiedenis* (Utrecht, 1991). In: *BMGN* 108/2 (1993) 347.
- A.I. Bierman e.a., *Biografische index van Nederlandse apothekers tot 1867* (Rotterdam, 1992). In: *TvSG* 19/2 (1993) 255-256.
- H. Pleij e.a., *Op belofte van profijt, Stadscultuur en burgermoraal in de Nederlandse letterkunde van de middeleeuwen* (Amsterdam, 1991). In: *TvSG* 19/2 (1993) 257-258.
- J.C.M. Wachelder, *Universiteit tussen vorming en opleiding. De modernisering van de Nederlandse universiteiten in de negentiende eeuw* (Hilversum, 1992). In: *TvSG* 19/2 (1993) 260.
- A.J.A. Bijsterveld, *Laverend tussen kerk en wereld. De pastoors in Noord-Brabant 1400-1570* (Amsterdam, 1993). In: *ASSR* 38/82 (1993) 255.
- A.Th. Khoury (ed.), *Das Ethos der Weltreligionen* (Freiburg etc., 1993). In: *ASSR* 38/82 (1993) 284.
- H. Storme, *Die trouwen wilt voorsichtelick. Predikanten en moralisten over de voorbereiding op het huwelijk in de Vlaamse bisdommen, 17e-18e eeuw* (Leuven, 1992). In: *ASSR* 38/82 (1993) 306-307.
- Ch.M.A. Caspers, *De eucharistische vroomheid en het feest van Sacramentsdag in de Nederlanden tijdens de late Middeleeuwen* (Leuven, 1992). In: *ASSR* 38/82 (1993) 319-320.
- J.H.N. Kerssemakers (ed.), *Sex and religion: Religious issues in sexological treatment, sexological issues in pastoral care* (Amsterdam/Atlanta, 1992). In: *ASSR* 38/82 (1993) 331.
- Lamberts (ed.), *Een kantelend tijdperk: de wending van de kerk naar het volk in Noord-West-Europa* (Leuven, 1992). In: *ASSR* 38/82 (1993) 332-333.
- Hammar, *La 'Française': mille et une façons d'apprendre le français en Suède avant 1807* (Stockholm, 1991). In: *Documents pour l'histoire du français langue étrangère ou seconde* (Paris), 11 (June 1993) 48-49.
- Vanden Bosch, *Hemel, hel en vagevuur. Preken over het hiernamaals in de Zuidelijke Nederlanden tijdens de 17de en 18de eeuw* (Leuven/Almere, 1991). In: *BMGN* 108/3 (1993) 482-483.
- S.C. Dik & G.W. Muller (ed.), *Het hemd is nader dan de rok. Zes voordrachten over het eigene van de Nederlandse cultuur* (Assen/Maastricht, 1992), and two articles by E. de Jongh and E.H. Kossmann. In: *BMGN* 108/3 (1993) 542-543.
- K. Parmentier, *Priesters en gelovigen onder het Frans bewind: de dekenij Roeselare (1794-1802)* (Leuven, 1991). In: *BMGN* 108/3 (1993) 561-562.
- W.F. Kalkwiek, *Groeien in de tijd 1792-1992. Geschiedenis van het Zutphense familiebedrijf Thieme* (Zutphen, 1992). In: *BMGN* 108/3 (1993) 626-627.
- R. Briggs, *Communities of belief. Cultural and social tension in early modern France* (Oxford, 1989). In: *Theoretische Geschiedenis* 20/2 (1993) 207-211.

- W. Schmale & N.L. Dodde (ed.), *Revolution des Wissens? Europa und seine Schulen im Zeitalter der Aufklärung (1750-1825)*. Ein Handbuch zur europäischen Schulgeschichte (Bochum, 1991). In: PH 29/3 (1993) 852-857.
- A.A.J.J. van Pinxteren, and others (ed.), *Pronkstukken*. Venlo 650 jaar stad (Venlo, 1993). In: De Maasgouw 112/4 (1993) 256-259.
- J.-P. Seguin (ed.), *La bienséance, la civilité et la politesse enseignées aux enfants* (Brussels/Paris, 1992). In: HE 58 (mai 1993) 187-188.
- M. Crubellier, *La mémoire des Français*. Recherches d'histoire culturelle (Paris, 1991), In: HE 58 (mai 1993) 212-215.
- Mütter, U. Uffelman, R. Riemenschneider (ed.), *Emotionen und historisches Lernen*. Forschung-Vermittlung-Rezeption (Frankfurt/Main, 1992). In: HE 58 (mai 1993) 215-217.
- L. Wils, *Van Clovis tot Happart*. De lange weg van de naties in de lage landen (Leuven/Apeldoorn, 1992). In: Trajecta 2/4 (1993) 385.
- M. Huppenbauer, *Mythos und Subjektivität*. Aspekte neutestamentlicher Entmythologisierung im Anschluß an Rudolf Bultmann und Georg Picht (Tübingen, 1992). In: ASSR 38/84 (1993) 281.
- R. Stichweh, *Der frühmoderne Staat und die europäische Universität* (Frankfurt, 1991). In: Francia 20/2 (1993) 175-177.
- Ebeling, *Der Holländerholzhandel in den Rheinlanden* (Stuttgart, 1992). In: Francia 20/2 (1993) 208-209.
- J. Arndt, *Das niederrheinisch-westfälische Reichsgrafenkollegium und seine Mitglieder (1653-1806)* (Mainz, 1991). In: Francia 20/2 (1993) 209-211.
- Schilling & K.D. Schreiber (ed.), *Die Kirchenratsprotokolle der Reformierten Gemeinde Emden 1557-1620, vol. II* (Köln/Weimar/Wien, 1992). In: Francia 20/2 (1993) 303-304.
- *Studentenleven*. Special issue of Groniek, 25/118 (1992). In: BMGN 109/1 (1994) 155.
- W.W. Mijnhardt, *Over de consumptie van cultuur* (Utrecht, 1992). In: BMGN 109/1 (1994) 172.
- *Vorstenspiegels*. Special issue of Groniek, 25/119 (1992). In: BMGN 109/1 (1994) 173-174.
- Noordegraaf, a.o. (ed.), *The history of linguistics in the Low Countries* (Amsterdam, 1992). In: BMGN 109/1 (1994) 180.
- Kerkhoven, *Spinoza's clausules aangaande uitsluiting van politieke rechten in hun maatschappelijke context* (Delft, 1991). In: BMGN 109/1 (1994) 188.
- J.D. North & P.W. Klein (ed.), *Science and culture under William and Mary* (Amsterdam, 1992). In: BMGN 109/1 (1994) 189.
- M. Pyncket, *Generaal J.A. Vander Mersch (1734-1792)*. Een Menenaar in de Brabantse omwenteling (Nieuwkerken-Waas, 1992). In: BMGN 109/1 (1994) 190.
- Klukhuhn (ed.), *De Eeuwende 1800*. II. Geschiedenis en kunsten (Utrecht, 1992); III. Natuurwetenschappen (Utrecht, 1992). In: BMGN 109/1 (1994) 190-191, 191.
- R.M. Kemperink (ed.), *Geschiedenis van Apeldoorn* (Zutphen, 1993). In: Bijdragen Felua, 2 (1993) 52-56.
- F. Bulhof, *Ma patrie est au ciel*. Leven en werk van Willem Emmerij de Perponcher Sedlnitzky (1741-1819) (Hilversum, 1993). In: TvSG 20/1 (1994) 108-109.
- G. Nijsten, *Het hof van Gelre*. Cultuur ten tijde van de hertogen uit het Gulikse en Egmondse huis, 1371-1473 (Kampen, 1992). In: Millennium 8/1 (1994) 68-71.
- M. Bataillon, *Érasme et l'Espagne, nouvelle éd.* en 3 vol. (Genève, 1991). In: Theoretische Geschiedenis 20/4 (1993) 481-485.
- J.M. Montias, *Vermeer and his milieu*. A web of social history (Princeton, 1989). In: TvG 107/2 (1994) 264-266.
- W. Otterspeer, *De wiekslag van hun geest*. De Leidse universiteit in de negentiende eeuw (The Hague, 1992). In: TvG 107/2 (1994) 274-276.
- F.-P. Hager & D. Jedan (ed.), *Staat und Erziehung in Aufklärungsphilosophie und Aufklärungszeit* (Bochum, 1993). In: PH 30/2 (1994) 665-666.
- P. Holthuis, *Frontierstad bij het scheiden van de markt*. Deventer: militair, demografisch, economisch 1578-1648 (Deventer, 1993). In: BMGN 109/2 (1994) 282-283.
- C.C. Barfoot & R. Todd (ed.), *The great emporium: The Low Countries as a cultural crossroads in the Renaissance and the Eighteenth Century* (Amsterdam/Atlanta, 1992). In: BMGN 109/2 (1994) 340-341.
- Feit & fictie. Tijdschrift voor de geschiedenis van de representatie, 1/1 (1993). In: BMGN 109/2 (1994) 383.

- Clio als publieke vrouw. Special issue of Groniek 26/121 (1993). In: BMGN 109/2 (1994) 385-386.
- H. Krop & P. Sonderen (ed.), Tussen classicisme en romantiek. Esthetica in Nederland van 1770 tot 1870 (Rotterdam, 1993). In: BMGN 109/3 (1994) 480-481.
- H. Hasquin (ed.), België onder het Frans bewind 1792-1815 (Brussels, 1993), In: BMGN 109/3 (1994) 481-482.
- C.E.M. Struyker Boudier (ed.), Titus Brandsma, herzien-herdacht-herschreven (Baarn, 1993). In: BMGN 109/3 (1994) 588-589.
- P. Trio, Volksreligie als spiegel van een stedelijke samenleving. De broederschappen te Gent in de late middeleeuwen (Louvain, 1993). In: RHEF 80/204 (1994) 143-144.
- Vos (ed.), La correspondance d'Andrea Mangelli, internonce aux Pays-Bas (1652-1655) (Brussels/Rome, 1993). In: RHEF 80/204 (1994) 147-148.
- Laeyendecker, Om de beheersing van het charisma. Heil en macht in de R.K. Kerk (Amsterdam, 1993). In: ASSR 39/86 (1994) 291-292.
- R.H. Popkin & A. Vanderjagt (ed.), Scepticism and irreligion in the seventeenth and eighteenth centuries (Leiden, 1993). In: ASSR 39/86 (1994) 302.
- M.M.G. van Strien-Chardonneau, Le voyage de Hollande: récits de voyageurs français dans les Provinces-Unies, 1748-1795 (Oxford, 1994). In: TvG 107/4 (1994) 620-621.
- M.Th. Leuker, 'De last van 't huys, de wil des mans...' Frauenbilder und Ehekonzepte im niederländischen Lustspiel des 17. Jahrhunderts (Münster, 1992). In: BMGN 109/4 (1994) 670-672.
- H. Lademacher, Die Niederlande: politische Kultur zwischen Individualität und Anpassung (Berlin, 1993). In: Francia 21/2 (1994) 261-263.
- R.H. Vermij, Secularisering en natuurwetenschap in de zeventiende en achttiende eeuw: Bernard Nieuwentijt (Amsterdam/Atlanta, 1991). In: Gewina 17/2 (1994) 128-131.
- G. Rooijackers, L. Dresen-Coenders & M. Geerdes (ed.), Duivelsbeelden. Een cultuurhistorische speurtocht door de Lage Landen (Baarn, 1994). In: TvG 108/1 (1995) 70-71.
- Rigney & D. Fokkema (ed.), Cultural participation. Trends since the Middle Ages (Amsterdam/Philadelphia, 1993). In: BMGN 110/2 (1995) 252-253.
- J. Steendijk-Kuypers, Volksgezondheidszorg in de 16e en 17e eeuw te Hoorn (Rotterdam, 1994). In: TvSG 21/2 (1995) 217-219.
- H. Schilling (ed.), Kirchenzucht und Sozialdisziplinierung im frühneuzeitlichen Europa (Berlijn, 1994). In: TvSG 21/2 (1995) 220-221.
- G. Kurgan-van Hentenryck (ed.), Laboratoires et réseaux de diffusion des idées en Belgique (XIXe-XXe siècles). In: TvSG 21/2 (1995) 224-225.
- X. van Eck, Kunst, twist en devotie. Goudse katholieke schuilkerken 1575-1795 (Delft, 1994). In: BMGN 110/3 (1995) 416-417.
- Milis, De indiscrete charme van Jan Schuermans, pastoor van Ename (1645-1655) (Antwerpen/Baarn, 1994). In: BMGN 110/3 (1995) 420-421 / [in French:] RHEF 81/206 (1995) 341-342.
- Dik (ed.), 'Het is of ik met mijn lieve sprak'. De briefwisseling tussen Jean Malherbe en Christina van Steensel, 1782-1800 (Hilversum, 1994). In: BMGN 110/3 (1995) 428.
- J.H.M. Evers, Pastoraat en bedevaart. Een onderzoek naar het pastorale aanbod in het kader van de devotie tot Gerardus Majella en de bedevaart naar Wittem (diss. Nijmegen, 1994). In: BMGN 110/3 (1995) 455-457.
- C.C.C.M. van Nispen tot Sevenaer (ed.), 't Suideras en zijn bewoners (Vierakker, 1994). In: Gelre 86 (1995) 197-198.
- Mostert & A. Demyttenaere (ed.), De betovering van het middeleeuwse christendom (Hilversum, 1995). In: Trajecta 5/1 (1996) 81.
- M. Mostert (ed.), Communicatie in de Middeleeuwen (Hilversum, 1995). In: Trajecta 5/1 (1996) 82.
- M.L. King, The death of the child Valerio Marcello (Chicago/London, 1994). In: TvG 109/2 (1996) 237-239.
- R. Dekker, Uit de schaduw in 't grote licht. Kinderen in egodocumenten van de Gouden Eeuw tot de Romantiek (Amsterdam, 1995). In: TvG 109/2 (1996) 250-251.
- W. Melching & W. Velema (ed.), Main trends in cultural history (Amsterdam/Atlanta, 1994). In: TvG 109/2 (1996) 283.
- M. Pye, De waterkelder. Het verhaal van Grietje Reyniers, de eerste hoer van New York (Amsterdam, 1996). In: Spiegel historiael 31/11-12 (1996) 468.

- N.Z. Davis, *Women on the margins. Three seventeenth-century lives* (Cambridge, Mass./London, 1995). In: TvG 109/4 (1996) 553-555.
- M. Cornelis, M. Derks, M. Monteiro & J. Strous (ed.), *Vrome vrouwen. Betekenissen van geloof voor vrouwen in de geschiedenis* (Hilversum, 1996). In: ASSR 41/96 (1996) 72-73.
- Cornille, *Vrouwen in de wereldgodsdiensten. Teksten, tradities en recente ontwikkelingen* (Rotterdam, 1994). In: ASSR 41/96 (1996) 73.
- M. Monteiro, *Geestelijke maagden. Leven tussen klooster en wereld in Noord-Nederland gedurende de zeventiende eeuw* (Hilversum, 1996). In: ASSR 41/96 (1996) 114-115 / Other review in: BMGN 112/2 (1997) 266-268.
- van Rooden, *Religieuze regimes. Over godsdienst en maatschappij in Nederland 1570-1990* (Amsterdam, 1990). In: ASSR 41/96 (1996) 131.
- L.R. Kurtz, *Gods in the global village. The world's religions in sociological perspective* (Thousand Oaks etc., 1995). In: ASSR 41/96 (1996) 159-160.
- M.C. Smith, *Ronsard & Du Bellay versus Bèze. Allusiveness in Renaissance Literary Texts* (Genève, 1995). In: RHEF 82/209 (1996) 364-365.
- G. Postel & J. Boulaese, 'De Summopere' (1566) et 'Le Miracle de Laon' (1566), ed. I. Backus (Genève, 1995). In: RHEF 82/209 (1996) 366-367.
- M. Lamberigts (ed.), *L'Augustinisme à l'ancienne Faculté de Théologie de Louvain* (Louvain, 1994). In: RHEF 82/209 (1996) 370.
- Derkenne & Ph. Gemis, *Inventaire analytique de documents relatifs à l'histoire du diocèse de Liège sous le régime des nonces de Cologne: Marco Galli (1659-1666)* (Bruxelles/Rome, 1995). In: RHEF 82/209 (1996) 372.
- F. Vanhemelryck (ed.), *Volkscultuur in Brabant* (Brussel, 1994). In: BMGN 112/1 (1997) 98-99.
- H.J.M. Nellen, *Ismaël Boulliau (1605-1694). Astronome, épistolier, nouvelliste et intermédiaire scientifique* (Amsterdam/Maarssen, 1994). In: BMGN 112/1 (1997) 129-131.
- Harline, *The burdens of sister Margaret. Private lives in a seventeenth-century convent* (New York, 1994). In: BMGN 112/1 (1997) 134-135.
- van der Hertten, *Het begin van het einde. Eschatologische interpretaties van de Franse Revolutie* (Leuven, 1994). In: BMGN 112/1 (1997) 144-146.
- *De Achttiende Eeuw. Documentatieblad van de Werkgroep Achttiende Eeuw*. In: TvG 110/1 (1997) 133-136.
- P.M. Toebak, *Kerkelijk-godsdienstig leven in westelijk Noord-Brabant, 1580-1652. Dekenale visitatieverslagen als bron* (diss. Tilburg, 1995). In: TvSG 23/1 (1997) 87-88.
- H.M. Beliën, A.Th. van Deursen & G.J. van Setten (ed.), *Gestalten van de Gouden Eeuw. Een Hollands groepsportret* (Amsterdam, 1995). In: TvSG 23/1 (1997) 90-91.
- Montandon (ed.), *Pour une histoire des traités de savoir-vivre en Europe* (Clermont-Ferrand, 1994); A. Montandon (dir.), *Bibliographie des traités de savoir-vivre en Europe du Moyen-Age à nos jours*, 2 vol. (Clermont-Ferrand, 1995). In: HE 73 (janvier 1997) 94-99.
- G.N.M. Vis, *Het weeshuis van Woerden. 400 jaar Stadsweeshuis en Gereformeerd wees- en oudeliedenhuis te Woerden 1595-1995* (Hilversum, 1995). In: BMGN 112/2 (1997) 247-248.
- G. Rooijackers, *Rituele repertoires. Volkscultuur in oostelijk Noord-Brabant 1559-1853* (Nijmegen, 1994). In: BMGN 112/2 (1997) 250-252.
- J. Koopmans e.a. (ed.), *Rhetoric - rhétoriqueurs - rederijkers. Proceedings of the colloquium, Amsterdam, 10-13 November 1993* (Amsterdam, 1995). In: BMGN 112/2 (1997) 265-266.
- S.R.E. Klein, *Patriots republikanisme. Politieke cultuur in Nederland 1766-1787* (Amsterdam, 1995); J.K.H. van der Meer, *Patriotten in Groningen, 1780-1795* (Assen, 1996). In: BMGN 112/2 (1997) 271-273.
- Dinzelsbacher (ed.), *Europäische Mentalitätsgeschichte. Hauptthemen in Einzeldarstellungen* (Stuttgart, 1993). In: Francia 23/2 (1996) 230-232.
- Quilliet, *Guillaume le Taciturne* (Paris, 1994). In: Francia 23/2 (1996) 266-267.
- Ch. Caspers, G. Lukken & G. Rouwhorst (eds), *Bread of heaven. Customs and practices surrounding Holy Communion* (Kampen, 1995). In: VB 23/1 (1997) 57-58.
- G. Paape, *Mijne vrolijke wijsgeerte in mijne ballingschap*, ed. P. Altena (Hilversum, 1996). In: BMGN 112/3 (1997) 425-426.
- Jourdan & J. Leerssen (eds), *Remous révolutionnaires, République batave, armée française* (Amsterdam, 1996). In: BMGN 112/3 (1997) 426-427.

- L.A.F. Barjesteh van Waalwijk van Doorn & F.J. van Rooijen (eds), Tussen vrijheidsboom en Oranjewimpel. Bijdragen tot de geschiedenis van de periode 1795-1813 (Rotterdam, 1995). In: BMGN 112/3 (1997) 427-428.
- V.C. Sleebe, In termen van fatsoen. Sociale controle in het Groningse kleigebied 1770-1914 (Assen, 1994). In: BMGN 112/3 (1997) 428-430.
- Petrus Canisius, Een samenspel van geloof en liefde: brieven en geestelijk testament van de eerste Nederlandse jezuiet; ed. P. Begheyn (Kampen, 1997). In: BMGElre 88 (1997) 194-195.
- Zijlstra, Het geleerde Friesland - een mythe? Universiteit en maatschappij in Friesland en Stad en Lande ca. 1380-1650 (Ljouwert, 1996). In: De Zeventiende Eeuw 13/2 (1997) 477-479.
- J. Verger, L'essor des universités au XIIIe siècle (Paris, 1997). In: ASSR 42/100 (1997) 135-136.
- Esser, Niederländische Exulanten im England des 16. und frühen 17. Jahrhunderts (Berlin, 1996). In: Francia 24/2 (1997) 263-265.
- J.M. Grès-Gayer, Le jansénisme en Sorbonne 1643-1656 (Paris, 1996). In: RHEF 83/211 (1997) 475-476.
- P. van de Laar, Veranderingen in het geschiedbeeld van de koopstad Rotterdam (oratie EUR, Rotterdam, 1998). In: Weena. Maandblad voor Rotterdam 2/5 (mei 1998) 57-58.
- M.J. van Lieburg, De geschiedenis van de kindergeneeskunde in Nederland, I: De periode tot 1700 (Rotterdam, 1997). In: Isis. An International Review Devoted to the History of Science and Its Cultural Influences (Chicago) 89/2 (June 1998) 336-337.
- Vanysacker, The Garampi correspondence (Leuven, 1997). In: Trajecta 7/1 (1998) 90.
- E.J. Demoed, Kerkgeschiedenis van de Graafschap (Kampen/Doetinchem, 1996). In: BMGN 113/3 (1998) 361-362.
- W. van den Hull, Autobiografie (1778-1854), ed. R. Padmos (Hilversum, 1996). In: BMGN 113/3 (1998) 412-413.
- O. Christin, La Paix de religion. L'autonomisation de la raison politique au XVIe siècle (Paris, 1997). In: ASSR 43/102 (1998) 47-48.
- Plongeron (éd.), Histoire du christianisme des origines à nos jours. Tome X: Les défis de la modernité (1750-1840) (Paris, 1998). In: ASSR 43/102 (1998) 93-94.
- Dierkens (éd.), L'antimachiavélisme, de la Renaissance aux Lumières (Bruxelles, 1997). In: ASSR 43/102 (1998) 111-112.
- Jouanna, La France du XVIe siècle, 1483-1598 (Paris, 1996). In: RHEF 84/212 (1998) 181-182.
- Groenveld, J.J.H. Dekker & Th.R.M. Willemse, Wezen en boefjes: zes eeuwen zorg in weesen kindertehuizen (Hilversum, 1997). In: BMGN 113/4 (1998) 508-509.
- Schuurman, J. de Vries & A. van der Woude (eds.), Aards geluk: de Nederlanders en hun spullen van 1550 tot 1850 (Amsterdam, 1997). In: BMGN 113/4 (1998) 528-529.
- M. de Neufville, Verhaal van myn droevig leeven; ed. T. Lindijer (Hilversum, 1997). In: BMGN 113/4 (1998) 550-551.
- Ph. Raxhon, La mémoire de la Révolution française: entre Liège et Wallonie (Bruxelles, 1996). In: BMGN 113/4 (1998) 557-558.
- F. Huisman & C. Santing (eds.), Medische geschiedenis in regionaal perspectief: Groningen 1500-1900 (Rotterdam, 1997). In: Social History of Medicine (Oxford) 11/4 (1998) 509-510.
- El Kenz, Les Bûchers du roi. La culture protestante des martyrs (1523-1572) (Seysssel, 1997). In: ASSR 43/104 (1998) 83-84.
- H. van Os, Titus Brandsma, de man Gods uit Bolsward. Over heiligenverering vroeger en nu (Nijmegen, 1998). In: Trajecta 7/3 (1998) 272.
- H. Gabel, Widerstand und Kooperation. Studien zur politischen Kultur rheinischer und maasländischer Kleinterritorien (1648-1794) (Tübingen, 1995). In: Francia 25/2 (1998) 253-256.
- H.C. Harten, Utopie und Pädagogik in Frankreich. Ein Beitrag zur Vorgeschichte der Reformpädagogik (Bad Heilbrunn, 1996). In: Francia 25/2 (1998) 308-309.
- J.F. Fischer Fzn., De dag-journalen met de complete authentieke geschiedenis van 's lands schip van oorlog Delft en de waarheid over de zeeslag bij Camperduin (Franeker, 1997). In: BMGN 114/2 (1999) 278-279.
- M. Lagrée (ed.), Chocs et ruptures en histoire religieuse (fin XVIIIe-XIXe siècles) (Rennes, 1998). In: ASSR 44/106 (avril-juin 1999) 122-123.

- F. Gastellier, Angélique Arnauld (Paris, 1998). In: RHEF 85/214 (janvier-juin 1999) 168-169.
- G. Dehon, L'Université de Douai dans la tourmente (1635-1765). Heurs et malheurs de la faculté des Arts (Villeneuve d'Ascq, 1998). In: RHEF 85/214 (janvier-juin 1999) 169-171.
- J. Spaans, Armenszorg in Friesland, 1500-1800. Publieke zorg en particuliere liefdadigheid in zes Friese steden: Leeuwarden, Bolsward, Franeker, Sneek, Dokkum en Harlingen (Hilversum, 1997). In: BMGN 114/3 (1999) 376-377.
- G.J. Johannes, De lof der aalbessen. Over (Noord-) Nederlandse literatuurtheorie, literatuur en de consequenties van kleinschaligheid 1770-1830 (Den Haag, 1997). In: BMGN 114/3 (1999) 424-425.
- Ch. de Mooij, Geloof kan Bergen verzetten. Reformatie en katholieke herleving te Bergen op Zoom 1577-1795 (Hilversum, 1998). In: BMGN 114/4 (1999) 598-600.
- P. Baggen, Vorming door wetenschap: universitair onderwijs in Nederland 1815-1960 (Delft, 1998). In: BMGN 114/4 (1999) 621-622.
- O. Crollius, De signaturis internis rerum, ed. by W. Kühlmann & J. Telle (Stuttgart, 1996) / O. Crollius, Alchemomedizinische Briefe 1585 bis 1597, ed. by W. Kühlmann & J. Telle (Stuttgart, 1998). In: Isis. An International Review Devoted to the History of Science and Its Cultural Influences (Chicago), 90/4 (1999) 808-809.
- J. ter Laak, Brave rebellen. Herinneringen aan de eerste studentenopstand in Nederland, 1961 (Nijmegen, 1997). In: Trajecta 8/4 (1999) 440-441.
- H.R. Schmidt, A. Helenstein & A. Würigler (eds.), Gemeinde, Reformation und Widerstand. Festschrift für Peter Blickle zum 60. Geburtstag (Tübingen, 1998). In: TvG 113/2 (2000) 219-221.
- J. Koppenol, Leids heelal. Het loterijspel (1596) van Jan van Hout (Hilversum, 1998). In: BMGN 115/3 (2000) 448-450.
- J. de Kruif, Liefhebbers en gewoontelezers. Leescultuur in Den Haag in de achttiende eeuw (Zutphen, 1999). In: BMGN 115/3 (2000) 456-458.
- Bonzon, L'Esprit de clocher. Prêtres et paroisses dans le diocèse de Beauvais (1535-1650) (Paris, 1999). In: ASSR 45/110 (avril-juin 2000) 60-61.
- J. Jacobs, Een zegenrijk gewest. Nieuw-Nederland in de zeventiende eeuw (Amsterdam, 1999). In: TvG 113/4 (2000) 582-585.
- Ph. Benedict, G. Marnef, H. van Nierop & M. Venard (eds.), Reformation, Revolt and Civil War in France and the Netherlands 1555-1585 (Amsterdam, 1999). In: RHEF 86/216 (2000) 232-233.
- Busin (ed.), La Correspondance de Girolamo di Vecchi, internonce aux Pays-Bas (1656-1665) (Bruxelles/Rome, 1999). In: RHEF 86/216 (2000) 240-241.
- M. Libert, Vie quotidienne des couvents féminins de Bruxelles au Siècle des Lumières (1764-1787) (Bruxelles, 1999). In: RHEF 86/216 (2000) 278.
- P. Majérus (ed.), Ces femmes qu'on dit béguines... Guide des béguinages de Belgique. Bibliographie et sources d'archives (2 vol.; Bruxelles, 1997). In: RHEF 86/216 (2000) 278-280.
- A.G. Schulte, Kerken in Gelderland (Zutphen, 2000). In: BMGElre 91 (2000) 250-251.
- P. Herde & A. Schindling (eds.), Universität Würzburg und Wissenschaft in der Neuzeit. Beiträge zur Bildungsgeschichte gewidmet Peter Baumgart anlässlich seines 65. Geburtstages (Paderborn, 1998). In: Francia 27/2 (2000) 298-300.
- Speitkamp, Jugend in der Neuzeit. Deutschland vom 16. bis zum 20. Jahrhundert (Göttingen, 1998). In: Francia 27/2 (2000) 311-312.
- Cillessen (ed.), Krieg der Bilder. Druckgraphik als Medium politischer Auseinandersetzung im Europa des Absolutismus (Berlin, 1997). In: Francia 27/2 (2000) 333-335.
- M. Bachmann, Holländische Mentalität – moderne Mentalität? Untersuchungen zum Bürgertum der Provinz Holland im 17. Jahrhundert (Hamburg, 1999). In: Francia 27/2 (2000) 336-337.
- Tallon, La France et le Concile de Trente (1518-1563) (Rome, 1997). In: ASSR 45/112 (octobre-décembre 2000) 128-129.
- F. Angelier & C. Langlois (eds.), La Salette. Apocalypse, pèlerinage et littérature (1846-1996) (Grenoble, 2000). In: ASSR 45/112 (octobre-décembre 2000) 139-140.
- Réflexions historiographiques. Special issue of the Cahiers du Centre de recherches historiques (EHESS, Paris), no. 22 (April 1999). In: PH 36/2 (2000) 777-778.
- R. van Ginkel, Volkscultuur als valkuil. Over antropologie, volkskunde en cultuurpolitiek (Amsterdam, 2000). In: Trajecta 10/1 (2001) 90.

- K. Waaijman, *Spiritualiteit. Vormen, grondslagen, methoden* (Kampen/Gent, 2000). In: *Trajecta* 10/1 (2001) 92-93.
- J. Cheyronnaud, E. Claverie, D. Laborde & Ph. Roussin, *Critique et affaires de blasphème à l'époque des Lumières* (Paris, 1998). In: *ASSR* 46/114 (avril-juin 2001) 75-76.
- A.W. Ramsey, *Liturgy, Politics, and Salvation: The Catholic League in Paris and the Nature of Catholic Reform, 1540-1630* (Rochester, 1999). In: *ASSR* 46/114 (avril-juin 2001) 108-109.
- J. Spoelder, *Prijsboeken op de Latijnse school. Een studie naar het verschijnsel prijsuitreiking en prijsboek op de Latijnse scholen in de Noordelijke Nederlanden, ca. 1585-1876, met een repertorium van wapenstempels* (Amsterdam/Maarsse, 2001). In: *BMGN* 116/3 (2001) 362-364.
- R. Porter (ed.), *Rewriting the Self. Histories from the Renaissance to the Present* (London/New York, 1997). In: *PH* 37/2 (2001) 406-407.
- Assmann, *Erinnerungsräume. Formen und Wandlungen des kulturellen Gedächtnisses* (München, 1999). In: *PH* 37/2 (2001) 407-408.
- J.A.E. Kuys, R.M. Kemperink, E. Pelzers & P.W. van Wissing (red.), *Biografisch Woordenboek Gelderland, deel 2* (Hilversum, 2000). In: *BMGelre* 92 (2001) 267-268.
- R. O'Day, *The Professions in Early Modern England, 1450-1800. Servants of the Commonwealth* (Harlow etc. 2000). In: *PH* 37/3 (2001) 731-733.
- Lottin, *Être et croire à Lille et en Flandre, XVIe-XVIIIe siècle. Recueil d'études. Préface de P. Deyon* (Arras, 2000). In: *RHEF* 87/219 (juillet-décembre 2001) 528-530.
- S. Stevin, *Het burgherlick leven & Anhangh. P. den Boer, A.C.G. Fleurkens ed.* (Utrecht, 2001). In: *BMGN* 117/1 (2002) 91-93.
- S. Langereis, *Geschiedenis als ambacht. Oudheidkunde in de Gouden Eeuw: Arnoldus Buchelius en Petrus Scriverius* (Haarlem/Hilversum, 2001). In: *BMGN* 117/1 (2002) 93-95.
- V. Lind, *Selbstmord in der Frühen Neuzeit. Diskurs, Lebenswelt und kultureller Wandel am Beispiel der Herzogtümer Schleswig-Holstein* (Göttingen, 1999). In: *Francia* 28/2 (2001) 206-208.
- J.C.H. Blom & E. Lamberts (red.), *Geschiedenis van de Nederlanden* (herz. dr.; Baarn, 2001). In: *BMGN* 117/3 (2002) 375-377.
- H. Bots & T. Kerkhoff, *De Nijmeegse Pallas. De geschiedenis van de kwartierlijke academie en medische faculteit, 1655-1679* (Nijmegen 2001). In: *BMGelre* 93 (2002) 221-222.
- P.W. van Wissing (ed.), *Henricus van Bulderen (1718-1794) en zijn Zutphensche Courant* (Hilversum 2001). In: *BMGelre* 93 (2002) 230-231.
- Schmale, *Geschichte Europas* (Wien 2000). In: *Francia* 29/2 (2002) 171-173.
- U. Andermann & K. Andermann (red.), *Regionale Aspekte des frühen Schulwesens* (Epfendorf/Neckar 2000). In: *Francia* 29/2 (2002) 186-187.
- Persoons & H. Van der Haegen (ed.), *Het kaartboek van de abdij van Park, 1665* (Brussel 2000) / J.M. Goris, *Een kaartboek van de abdij Tongerlo, 1655-1794* (Brussel 2001) / R. Laurent, *L'Abbaye de La Ramée à Jauchette* (Brussel 2001). In: *RHEF* 88/221 (juillet-décembre 2002) 549-551.
- M. ten Hooven (ed.), *De lege tolerantie. Over vrijheid en vrijblijvendheid in Nederland* (Amsterdam 2001). In: *BMGN* 118/1 (2003) 67-68.
- J.M.M. van de Ven, *In facie ecclesiae. De katholieke huwelijksliturgie in de Nederlanden, van de 13de eeuw tot het einde van het ancien régime* (Leuven 2000). In: *BMGN* 118/1 (2003) 73-75.
- L. Barmann & C.J.T. Talar (eds.), *Sanctity and secularity during the modernist period. Six perspectives on hagiography around 1900* (Brussel 1999). In: *ASSR* 47/120 (oct.-déc. 2002) 123 = internetrecensie: www.ehess.fr/centres/ceifr/assr/N120/045.pdf.
- A.Y. Haran, *Le Lys et le Globe. Messianisme dynastique et rêve impérial en France à l'aube des temps modernes* (Seysssel 2000). In : *ASSR* 47/122 (2003) 144.
- H. Duchhardt, in *Verbindung mit W. Borodziej, P. Burke, F. Glatz, et al., Jahrbuch für Europäische Geschichte, Bd. 3* (München 2002). In: *Francia* 30/2 (2003) 221-222.
- W.E.J. Weber, *Geschichte der europäischen Universität* (Stuttgart 2002). In: *Francia* 30/2 (2003) 224-225.
- C.A.M. Gietman (eindred.), *Biografisch woordenboek van Gelderland, deel III* (Hilversum 2002). In: *BMGelre* 94 (2003) 228-229.
- A.E.M. Janssen (ed.), *Om den gelove. Wederwaardigheden van Willemken van Wanray als remonstrants weduwe in 1619 en 1622 te Nijmegen doorstaan en vervolgens eigenhandig opgetekend* (Nijmegen 2003). In: *BMGelre* 94 (2003) 231-232.

- G. van der Plaats, Eendracht als opdracht. Lieuwe van Aitzema's bijdrage aan het publieke debat in de zeventiende-eeuwse Republiek (Hilversum 2003). In: *De Zeventiende eeuw* 20/1 (2004) 187-188.
- J.A.E. Kuys (eindred.), *Biografisch woordenboek van Gelderland, deel IV* (Hilversum 2004). In: *BMGelre* 95 (2004) 282-284.
- J.W.N. Jager & M.R. Potjer, *Naar de bronnen! De bewoningsgeschiedenis van Opheusden in de 17de en 18de eeuw* (Kesteren 2001). In: *BMGelre* 95 (2004) 290-292.
- U. Sträter & J.N. Neumann (eds.), *Waisenhäuser in der Frühen Neuzeit* (Tübingen 2003). In: *PH* 40:5-6 (2004) 793-795.
- S. Polenghi, *La militarizzazione dell'infanzia abbandonata nell'Europa moderna* (Rome 2003). In: *PH* 40:5-6 (2004) 795-797.
- J. Bérenger, *Tolérance ou paix de religion en Europe centrale (1415-1792)* (Paris 2000). In: *ASSR* 49/128 (2004) 63-64.
- M. Staub, *Les paroisses et la cité: Nuremberg du XIIIe siècle à la Réforme* (Paris 2003). In: *ASSR* 49/128 (2004) 118.
- S. Covington, *The trail of martyrdom. Persecution and resistance in sixteenth-century England* (Notre Dame, Ind. 2003). In: *ASSR* 49/128 (2004) 132-133.
- H. Duchhardt, *Europa am Vorabend der Moderne 1650-1800* (Stuttgart 2003). In: *Francia* 31/2 (2004) 288-291.
- R. Sluijter, 'Tot ciraet, vermeerderinge ende heerlyckmaeckinge der universiteyt'. Bestuur, instellingen, personeel en financiën van de Leidse universiteit, 1575-1812 (Hilversum 2004). In: *Tijdschrift voor Sociale en Economische Geschiedenis*, 2:1 (2005) 152-155.
- P. Begheyn s.j. (red.), *Nijmeegse biografieën, I* (Hilversum 2004). In: *BMGelre* 96 (2005) 231-232.
- M.A.M. Franken & R.M. Kemperink, *Verzuiling en ontzuiling 1880-2000* (Apeldoorn 2004). In: *BMGelre* 96 (2005) 241-242.
- H. Laeven & L. Winkeler, *Radboudstichting, 1905-2005* (Nijmegen 2005). In: *Nieuwsbrief Universiteitsgeschiedenis* 11:2 (2005) 84-86.
- R. Hoven (ed.), *Jean Chapeville (1551-1617) et ses amis. Contributions à l'histoire liégeoise* (Brussel 2004). In : *RHEF* 91/227 (juillet-décembre 2005) 515-516.
- Simon Stevin, *De la vie civile, 1590. Prés. et trad. de C. Secrétan, études réunies par C. Secrétan et P. den Boer* (Lyon 2005). In : *Lias* 32/1 (2005) 213-215.
- G. Cosmos, *Huguenot Prophecy and Clandestine Worship in the Eighteenth Century: 'The Sacred Theatre of the Cévennes'* (Aldershot 2005). In: *ASSR* 51:134 (avril-juin 2006) 183-184.
- D.B. Kraybill & C. Desportes Bowman. *On the Backroad to Heaven: Old Order Hutterites, Mennonites, Amish, and Brethren* (Baltimore/London 2001). In: *ASSR* 51:134 (avril-juin 2006) 219-220.
- E.H. Shagan (ed.), *Catholics and the 'Protestant Nation': Religious Politics and Identity in Early Modern England* (Manchester/New York 2005). In: *ASSR* 51:134 (avril-juin 2006) 271-272.
- Turrel, *Le Blanc de France. La construction des signes identitaires pendant les guerres de religion (1562-1629)* (Genève 2005). In : *ASSR* 51:134 (avril-juin 2006) 279-280.
- S. Van Damme, *Le Temple de la sagesse. Savoirs, écriture et sociabilité urbaine* (Lyon, XVIIe-XVIIIe siècles) (Paris 2005). In : *ASSR* 51:134 (avril-juin 2006) 281-282.
- M.P. Winship, *Making Heretics: Militant Protestantism and Free Grace in Massachusetts 1636-1641* (Princeton/Oxford 2002). In: *ASSR* 51:134 (avril-juin 2006) 294-295.
- J.A.E. Kuys (eindred.), *Biografisch woordenboek Gelderland, deel 5* (Hilversum 2006). In: *BMGelre* 97 (2006) 263-264.
- W. Diederhofen & B. Thissen (red.), *Clivo-polis. Die Stadt Kleve im Jahre 1653. Gezeichnet von Hendrick Feltman, beschrieben von Hermann Ewich, gedruckt von Jacob von Biesen* (Kleve 2005). In: *BMGelre* 97 (2006) 267-268.
- T.A. Byrnes & P.J. Katzenstein (eds.), *Religion in an Expanding Europe* (Cambridge 2006). In: *ASSR* 52:138 (avril-juin 2007) 123-125.
- K. von Greyerz, *Religion et culture. Europe 1500-1800* (Paris 2006). In: *ASSR* 52:138 (avril-juin 2007) 173-174.
- J. Foken, *Im Schatten der Niederlande: die politisch-konfessionellen Beziehungen zwischen Ostfriesland und dem niederländischen Raum vom späten Mittelalter bis zum 18. Jahrhundert* (Berlin/Münster 2006). In: *Revue du Nord* 89/370 (avril-juin 2007) 447-449.

- J. Berchtold & M.-M. Fragonard (eds.), *La mémoire des guerres de religion. La concurrence des genres historiques, XVIe-XVIIIe siècles* (Genève 2007). In: *ASSR* 52:140 (octobre-décembre 2007) 162.
- Vermeesch, *Oorlog, steden en staatsvorming. De grenssteden Gorinchem en Doesburg tijdens de geboorte-eeuw van de Republiek (1570-1680)* (Amsterdam 2006). In: *BMGelre* 98 (2007) 217-220.
- Th. Elshof-Beuvers, *Trouw aan Christus' kerk. De geschiedenis van de christelijk-gereformeerden, de gereformeerden en de vrijgemaakt-gereformeerden van Doesburg en omstreken* (Amsterdam 2007). In: *BMGelre* 98 (2007) 222-224.
- Spicer, *Calvinist Churches in Early Modern Europe* (Manchester/New York 2007). In: *ASSR* 53:142 (avril-juin 2008) 298-300.
- Tering, *Eesti-, liivi- ja kuramaalased Euroopa ülikoolides 1561-1798* (Tartu 2008). In: *History of Universities* 23:2 (2008) 174-184.
- M. van Meerbeeck, *Ernest Ruth d'Ans, «patriarche des Jansénistes» (1653-1728). Une biographie* (Louvain/Bruxelles 2006). In : *Trajecta* 17 :2 (2008) 243-245.
- M. van Zanten, *Religieus erfgoed uit kerken en kloosters in de Lage landen. Geïllustreerd Lexicon van Nederlandse en Vlaamse termen* (Zutphen 2008). In: *Church History and Religious Culture* 88:2 (2008) 253-255.